



Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra regionálního managementu

Bakalářská práce

Přeshraniční spolupráce EU s vybraným státem (Rakousko)

Vypracovala: Kateřina Pumprová

Vedoucí práce: Ing. Petra Pártlová, Ph. D.

České Budějovice 2015

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina PUMPROVÁ**
Osobní číslo: **E14811**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Strukturální politika EU pro veřejnou správu**
Název tématu: **Přeshraniční spolupráce EU s vybraným státem (Rakousko)**
Zadávací katedra: **Katedra regionálního managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem práce je analýza přeshraniční spolupráce mezi vybraným státem a členskými státy Evropské unie. V teoretické části se práce bude věnovat studiu, sběru dat a následné analýze literárních pramenů z oblasti přeshraniční spolupráce, a to z obecného pohledu s důrazem na regionální politiku EU. Praktická část bude zaměřena na konkrétní operační programy INTERREG IV (institucionální zajištění, realizované a připravované projekty) vztahující se přímo k dané oblasti, tj. k příhraničním oblastem vybraného státu a okolních zemí.

Metodika práce:

1. Studium odborné literatury a sepsání literární rešerše vztahující se k dotčené problematice.
2. V rámci bakalářské práce bude proveden sběr dat z odborných literárních pramenů a internetových portálů týkajících se této problematiky. Ostatní data budou získána formou konzultací a pohovorů ve vybraných institucích. Na základě těchto informací bude následně provedena analýza příhraniční spolupráce a to z obecného pohledu s důrazem na regionální politiku EU.
3. V praktické části bude provedena analýza operačních programů a projektů, které byly financovány z operačního programu INTERREG IV (institucionální zajištění, realizované připravované projekty) vztahující se k dané oblasti.
4. Vyhodnocení výsledků a navržení doporučení pro zlepšení stávající situace a to z pohledu nadcházejícího programovacího období 2014 - 2020. Zaměřit se na projekty, které by vhodně korespondovaly s novým programovacím obdobím, zajistit lepší koordinaci v rámci přípravy nových projektů, včetně zajištění propagace.

Rámcová osnova:

1. Úvod, 2. Literární přehled, 3. Cíle a metodika, 4. Analytická část, 5. Návrhy a doporučení, 6. Diskuze, 7. Závěr, 8. Resumé, 9. Přehled použité literatury, Přílohy

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **40-50 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:

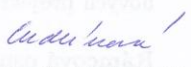
1. Dočkal, V.(2006). **Regionální politika EU a naplňování principu partnerství**. Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity.
2. Dühr, S., Colomb, C. & Nadin, V. (2010). **European spatial planning and territorial cooperation**. London: Routledge.
3. Netolický, V. **Euroregiony-úvod do problematiky**. (2007)Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s.
4. Valášková, T. (2012) **Podpora přeshraniční spolupráce ve středoevropském prostoru**. In V. Klímová & V. Žítek, XV. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách (s. 153-164). Brno: Masarykova univerzita.
5. **Co-opeartion accross borders, Regional Policy: Inforegio**, Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/cooperation/crossborder/index_en.cfm

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Petra Pártlová, Ph.D.**
Katedra regionálního managementu

Datum zadání bakalářské práce: **11. září 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **31. srpna 2015**


doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (25)
370 05 České Budějovice


doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 10. srpna 2015

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejnění své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 31. srpna 2015

.....

Kateřina Pumprová

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala své vedoucí bakalářské práce Ing. Petře Pártlové, Ph.D. za cenné rady a vstřícný přístup v průběhu zpracování práce.

Obsah

1	Úvod	9
2	Literární rešerše.....	11
2.1	Pojem pohraniční oblast a přeshraniční spolupráce.....	11
2.2	Historická východiska přeshraniční spolupráce v Evropě.....	11
2.3	Právní nástroje usnadňující přeshraniční spolupráci	12
2.3.1	Multilaterální smlouvy	13
2.3.2	Bilaterální a trilaterální smlouvy	13
2.3.3	Smlouvy na regionální a místní úrovni	13
2.4	Principy přeshraniční spolupráce.....	14
2.4.1	Princip koncentrace.....	14
2.4.2	Princip partnerství.....	14
2.4.3	Princip programování.....	14
2.4.4	Princip adicionality (tzv. doplňkovosti)	14
2.4.5	Princip monitorování a vyhodnocování	15
2.4.6	Princip solidarity.....	15
2.4.7	Princip subsidiarity	15
2.5	Orgány programů v oblasti přeshraniční spolupráce	15
2.5.1	Řídící orgán.....	15
2.5.2	Zprostředkující subjekt.....	16
2.5.3	Konečný příjemce.....	16
2.5.4	Příjemce podpory	16
2.5.5	Platební a centrální orgán	17
2.6	Programový rámec přeshraniční spolupráce	17
2.6.1	Programové období (1990 - 1993): INTERREG I	17
2.6.2	Programové období (1994 - 1999): INTERREG II	17
2.6.3	Programové období (2000 – 2006): INTERREG III	18
2.6.4	Programové období (2007 – 2013): INTERREG IV	19
2.6.5	Programové období (2014 – 2020): INTERREG V	21
2.6.6	Podpora evropské územní spolupráce z evropského fondu pro regionální rozvoj 2014 - 2020.....	23

2.7	Strukturální fondy EU v programovém období 2007 – 2013	24
2.7.1	Evropský fond regionálního rozvoje – ERDF	24
2.7.2	Evropský sociální fond – ESF:	25
2.7.3	Evropský – zemědělský podpůrný a záruční fond – EAGGF – G:.....	25
2.7.4	Fond soudržnosti - CF	26
2.7.5	Evropská investiční banka	27
2.8	Projektová část	27
2.8.1	Vymezení pojmu „Projekt“	27
2.8.2	Příprava projektů pro oblasti strukturálních fondů	28
2.8.3	Evaluace	30
2.8.4	Evaluace strukturálních fondů jako právní rámec	31
2.8.5	Části evaluace Rámce podpory Společenství	31
3	Cíle a metodika	33
4	Analytická část	35
4.1	Přeshraniční spolupráce EU – Rakousko (INTERREG I – V A)	35
4.1.1	Iniciativa INTERREG I – II A (1990 – 1999).....	35
4.1.2	Iniciativa INTERREG III A (2000 – 2006)	35
4.1.3	Iniciativa INTERREG IV A (2007 – 2013).....	36
4.1.4	Iniciativa INTERREG V A (2014 – 2020).....	37
4.2	Operační programy přeshraniční spolupráce INTERREG IV A (2007 – 2013)	37
4.2.1	Operační program přeshraniční spolupráce Německo – Rakousko IV A	38
4.2.2	Operační program přeshraniční spolupráce Alpský Rýn – Bodamské jezero – Horní Rýn – Rakousko IV A	41
4.2.3	Operační program přeshraniční spolupráce Itálie – Rakousko 2007 – 2013	44
4.2.4	Operační program přeshraniční spolupráce Slovinsko – Rakousko IV A	47
4.2.5	Operační program přeshraniční spolupráce Maďarsko – Rakousko 2007 – 2013	50
4.2.6	Operační program přeshraniční spolupráce Slovensko – Rakousko 2007 – 2013	53
4.2.7	Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Rakousko 2007 – 2013	56
4.3	Operační programy přeshraniční spolupráce INTERREG V A (2014 – 2020)	59
4.3.1	Operační program přeshraniční spolupráce Německo – Rakousko 2014 – 2020	61

4.3.2	Operační program přeshraniční spolupráce Alpský Rýn – Bodamské jezero – Horní Rýn – Rakousko 2014 – 2020	63
4.3.3	Operační program přeshraniční spolupráce Itálie – Rakousko 2014 – 2020	64
4.3.4	Operační program přeshraniční spolupráce Slovinsko – Rakousko 2014 – 2020	66
4.3.5	Operační program přeshraniční spolupráce Maďarsko – Rakousko 2014 – 2020	67
4.3.6	Operační program přeshraniční spolupráce Slovensko – Rakousko 2014 – 2020	69
4.3.7	Operační program přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko 2014 – 2020	71
4.4	Příklady úspěšných projektů v rámci přeshraniční spolupráce Rakouska 2007 – 2013	73
4.4.1	Předpovědní povodňový systém Morava – Dyje	73
4.4.2	Vytvoření příhraničního managementu přírodního prostředí v nivách Moravy a Dyje – projekt „Ramsar – SKAT“	75
4.4.3	AKK Centrope – Realizace opatření v Alpsko - karpatském koridoru a realizace v regionu Centrope	76
4.4.4	Optimalizace Recyklace biogenních zdrojů v regionu západního Maďarska, Německa a ve Vídni (Biores AT - HU)	78
4.4.5	Inteligentní rámec pro malé a střední podniky zaměřený na moderní průmyslové technologie (Smartframe)	79
4.4.6	Rozvoj a spolupráce na Baltsko – jaderském dopravním koridoru.....	81
4.4.7	Centrální Evropský povodňový systém posuzující rizika v CENTROPE (CE – FRAME)	82
4.4.8	Centrální Evropská znalostní platforma pro stárnoucí společnosti (CE – Stárnutí platforem).....	84
5	Návrhy a doporučení.....	86
6	Diskuse	90
7	Závěr	97
I.	Summary and keywords	102
II.	Seznam použitých zdrojů	103
III.	Seznam použitých obrázků a tabulek	112

1 Úvod

Bakalářská práce nese název „Přeshraniční spolupráce EU s vybraným státem (Rakousko)“. Hlavní důvod pro výběr tohoto tématu bakalářské práce spočívá na základě osobního zájmu autorky o danou problematiku, jelikož autorka žije v těsné blízkosti rakouských hranic. Vzhledem k tomu, že je v dnešní době přeshraniční spolupráce velmi diskutovaným tématem, domnívám se o stále intenzivnější spolupráci mezi jednotlivými kulturami a samotnými národy a z tohoto důsledku bude patrné jejich častější sblížování. Zdali přeshraniční spolupráce a její výsledky vytvářené místními aktéry odpovídají představám Evropské unie, zůstává jen otázkou. Díky této bakalářské práci bych ráda ukázala na fungování přeshraniční spolupráce.

I když se nyní nacházíme v novém programovacím období 2014 – 2020, hlavní pozornost je zaměřena především na programovací období 2007 – 2013. Programovací období 2014 – 2020 dle zatím dostupných informací je taktéž nastíněno.

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza přeshraniční spolupráce mezi vybraným státem (Rakousko) a členskými státy Evropské unie.

Práce je strukturována do několika částí. První teoretická část je tvořena literární rešerší, která se věnuje literárním pramenům týkající se této problematiky. Na základě těchto informací je provedena následná analýza přeshraniční spolupráce a to z obecného pohledu s důrazem na regionální ekonomiku Evropské unie. Přesněji se tato část zaměří na informace shrnující cíle regionální politiky Evropské unie v programovém období 2007 – 2013 a 2014 – 2020. Především se jedná o vymezení nejobecnějších základních pojmů, jako jsou pohraničí a přeshraniční spolupráce s ohledem na historii. Dále sem lze zařadit pojmy jako principy, orgány, legislativní a programový rámec a také existující strukturální fondy. Též definuje projektovou oblast z hlediska pojmu projektu, hodnocení projektu a příprava projektů v oblasti strukturálních fondů.

Praktická část je zaměřena nejprve na zhodnocení vývoje iniciativy Interreg (od počátku až do současnosti) pro konkrétní přeshraniční spolupráci Rakousko a členských států EU. Následně je provedena analýza přeshraniční spolupráce v konkrétních příhraničních oblastech Rakouska a okolních členských států. Hlavní pozornost je nejprve věnována jednotlivým operačním programům iniciativy INTERREG IV programovacího období 2007 – 2013. Jednotlivé operační programy jsou vymezeny krátkou úvodní charakteristikou a oblastmi řešeného území. Dále jsou v této části

zachyceny silné a slabé stránky porovnávaných zemí. Taktéž jsou tu vymezeny prioritní osy a jejich oblasti podpory. Můžeme tu spatřit i tabulky vypovídající o čerpání finančních podpor ze zdrojů Evropské unie pro jednotlivé roky programovacího období 2007 – 2013. Následně na základě zveřejněných informací o novém programovém období 2014 – 2020 nastíním problematiku i pro operační programy iniciativy INTERREG V. V Konečné fázi je představeno několik úspěšně zrealizovaných projektů v rámci operačních programů iniciativy INTERREG IV. Uveřejněná data jsou veřejně dostupná na jednotlivých oficiálních stránkách přeshraniční spolupráce a dalších institucí, které jsou upraveny pro potřeby bakalářské práce.

Na základě zjištěných výsledků je vypracován návrh řešení a doporučení ke zlepšení stávající situace a to z pohledu současného programovacího období 2014 – 2020.

2 Literární rešerše

2.1 Pojem pohraniční oblast a přeshraniční spolupráce

Velké množství hranic je typické pro evropský prostor, kde i toto četné množství je charakteristickým úkazem tohoto evropského prostoru. Zpravidla se jedná o hranice, které jsou taktéž charakteristické krajinou a přírodními úkazy (Netolický, 2007).

Všeobecně lze říci, že hranice vytvářejí hraničním regionům ve většině případů znatelné nevýhody. Regiony u příhraničí se setkávají s historickými důsledky, které se často promítnou v rámci přeshraniční spolupráce (BusinessInfo.cz, Euroregiony, 2013).

Pod pojmem „Pohraniční oblast“ vnímáme oblast, která se rozkládá na obou stranách hranice a naopak podél strany jedné nalezneme zase tzv. „Příhraniční“ oblast. Zajímavé je zmínit např. i to, že v české obci geografické je taktéž specifikování obou pojmů nejednoznačné.

Přeshraniční spolupráci v mnoha směrech můžeme chápat, jako jeden velký celek všech administrativních, ekonomických, technických, sociálních či kulturních opatření, které jednoznačně vedou ke kladnému udržování sousedských vztahů a též i k rozvoji vztahů mezi subjekty v rámci obou stranách hranice. Nutno avšak podotknout, že aspekty pro její plné použití v praxi jsou z jistých opatření omezené, jelikož v národních legislativách ve většině případů není zpravidla ukotveno právní zajištění přeshraniční spolupráce (Dokoupil, Havlíček, Chromý, Jeřábek, Marada, Rumpel, Řehák, Wilam, 2004).

2.2 Historická východiska přeshraniční spolupráce v Evropě

Přeshraniční spolupráci u jednotlivých sousedících příhraničních regionů můžeme označit za dlouholetou tradici. Zmíníme-li Řecko, Portugalsko a například Španělsko, zde byla přeshraniční spolupráce poprvé zaznamenána až počátkem 80. let. Obecně lze říci, že v zemích střední a východní Evropy započal tento proces až po roce 1989. Důležitým krokem jednotlivých zástupců mnoha evropských příhraničních oblastí bylo projednání a odstranění hraničních bariér a další možnosti přeshraniční spolupráce. Tento zásadní krok byl učiněn v 50. letech, krátce po druhé světové válce. Je zřejmé, že touha po zdokonalení životní úrovně, touha po globálním zajištění míru, ale především i snaha zcela odstranit hraniční bariéry, omezení a další aspekty, bylo motivem k rozdělení lidstva a institucí v příhraničních regionech. Změna, která nastala po druhé

světové válce, způsobila, že si lidé začali uvědomovat, že chtějí žít jako lidé ve vnitrozemí, tudíž bylo nezbytné zásadním způsobem zcela odstranit tyto negativní vlivy působící na hranice (Gabbe & Malchus, 2000).

V začátku 70. let za pomoci pracovního sdružení „Evropské příhraniční regiony“ uskutečňují přeshraniční a příhraniční regiony svoji politiku ve stále větším měřítku. Sdružení „Evropské příhraniční regiony“ bylo založeno v roce 1971. Ihned po založení navazuje spolupráci s radou Evropy, evropskou komisí, evropským parlamentem a v neposlední řadě s národními vládami (Euregio-egrensis – regionální sdružení obcí a měst, *Historické souvislosti*, [2015]).

Vzhledem k zavedení jednotného evropského trhu koncem 80. let se staly národní hranice ve střední a východní Evropě ještě volnějšimi. V tomto důsledku se značná řada příhraničních a přeshraničních regionů připojuje k Evropským příhraničním regionům (Gabbe & Malchus, 2000).

Od roku 1989/1990 byla specifická regionální podpora jednotlivých příhraničních oblastí zásadně postavena a založena na „Strategiích a plánech příhraničního rozvoje“, ale bezesporu i na „Operačních programech“, které vyústily ke vzniku nového společenství pod označením „INTERREG“ (Euregio-egrensis – regionální sdružení obcí a měst, *Úloha euroregionů*, [2015]).

Dnes již téměř ve všech státech střední a východní Evropy existují četné příhraniční a přeshraniční regiony. V těchto regionech jsou vykonávány přeshraniční iniciativy a zásadní pilotní akce ve všech zmíněných státech (Gabbe & Malchus, 2000).

2.3 Právní nástroje usnadňující přeshraniční spolupráci

Je třeba zmínit, že přeshraniční spolupráce mezi veřejnými institucemi a jednotlivými úřady se velmi rychle rozvíjela v uplynulých letech jejich spolupráce, a to jak v členských státech evropské unie, tak i v celé střední a východní Evropě. Různorodé právní dohody, včetně protokolů a smluv, se v této oblasti uplatňují jakožto usnadňující nástroj přeshraničních aktivit nebo vytváření přeshraničních struktur. Řízení přeshraničních programů má však bohužel do jisté míry řadu překážek a omezení, jedná se např.: o nástroj veřejného práva, který je v zásadě vhodný pro příhraniční spolupráci pro celou Evropu a v současné době zatím neexistuje. Jednotlivé aktivity či provádění specifických programů jsou nadále vymezovány bilaterálními smlouvami nebo smlouvami mezi státy, které závisí především na politické vůli zúčastněných států.

Pokud hovoříme o oblasti ekonomické spolupráce, zde nalezneme specifické nástroje evropského nebo národního práva (např.: smíšené hospodářské společnosti, účelové svazy). Z tohoto hlediska je patrné, že obecně usnadňující přeshraniční spolupráci nám zefektivní nejrůznější typy dohod a to včetně konvencí a mezistátních smluv (Gabbe & Malchus, 2000).

2.3.1 Multilaterální smlouvy

Smlouvy, které jsou zásadním hnacím motorem pro veškerou přeshraniční spolupráci. Řadíme je k nejstarším existujícím nástrojům. Můžeme uvést na první příčku například mezistátní smlouvy, které se zabývají regionální integrací, a to smlouva konkrétně uzavřena v roce 1977 o přeshraniční spolupráci severských států. Smlouva uzavřena mezinárodními organizacemi jako je Evropská rada tzv.: „Madridská rámcová konvence“ přeshraniční spolupráce z roku 1980 (Gabbe & Malchus, 2000).

Je zde zajímavé zmínit, že tuto smlouvu podepsalo dne 21. Května 1980 v Madridu více než 20 států. Oficiálně úmluva vstoupila v platnost až 22. prosince 1981 (Netolický, 2007).

2.3.2 Bilaterální a trilaterální smlouvy

V oblasti protokolů a smluv rozeznáváme možnosti přeshraniční spolupráce výhradně mezi státními úřady. Zmíněný druh spolupráce nalezneme v mezistátních komisích, které zaznamenávají různé akční plány a úřadují v různých geografických oblastech.

Pokud se státy rozhodnou dohodu podepsat, tento fakt zapříčiní aspekty pro obecné základy v rámci regionální a místní přeshraniční spolupráci. Počátkem 60. let jsme zaznamenali tyto mezistátní smlouvy o rozvoji a podpoře přeshraniční spolupráce, a to v různých formách, které spočívaly v jednoduchých smlouvách o tzv. dobrém mravním sousedství na hranicích až přes smlouvy o rozvoji územním a v neposlední řadě strategické dohody o přeshraniční regionální podpoře (Gabbe & Malchus, 2000).

2.3.3 Smlouvy na regionální a místní úrovni

Zavedení nových pracovních sdružení na vnitřních a vnějších hranicích Evropské Unie mělo za důsledek podepsání četných pracovních protokolů (Gabbe & Malchus, 2000).

2.4 Principy přeshraniční spolupráce

Základní principy, které stanovují čerpání a využívání strukturálních fondů a kodexy regionální a strukturální politiky Evropské unie jsou následující:

2.4.1 Princip koncentrace

Spočívá v úzké koncentraci a zaměření prostředků fondů na předem stanovené cíle, a to co nejefektivněji a nejúčelněji. Tímto docílíme, že nebudou rozděleny na řadu dalších a méně významných aktivit. Všeobecně lze říci, že tento princip se snaží zakomponovat největší prostředky do regionů s nejvýznamnějšími problémy, a to pokud možno na projekty, co přinesou nejefektivnější účinek (Stejskal, Kovárník, 2009; Wokoun, 2006).

2.4.2 Princip partnerství

Spolupráce na národní, regionální a místní úrovni, a to mezi Komisí a odpovídajícími orgány, kde tato spolupráce hraje zásadní roli, kde každý členský stát určí tento princip pro všechny etapy programů (Wokoun, 2003). Při programování všech následujících fází jako je příprava, realizace a též zhodnocení operačních programů souvisle probíhá tato spolupráce (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Glosář základních pojmů*, 2005).

2.4.3 Princip programování

Třetím hlavním operačním principem strukturálních fondů je bezesporu „Princip programování,“. Demonstruje časový harmonogram pro alokaci pomoci (Stejskal, Kovárník, 2009). Finanční perspektivy v celkovém konečném rozpočtu Společenství se shodují s koncem programovacího období. Hlavním důrazem je globální přístup k odstranění jednotlivých problémových regionů. Finanční prostředky z fondů Evropské unie jsou akceptovány na schválené programy, které se v zápětí uplatňují prostřednictvím jednotlivých a konkrétních projektů (Wokoun, 2006).

2.4.4 Princip adicionality (tzv. doplňkovosti)

Striktně přikazuje, že finanční prostředky ze společného rozpočtu Evropské unie budou vymezovat další veřejné výdaje a nikoli je nahrazovat. Princip nám tedy určuje, že finanční prostředky v rámci strukturálních fondů Evropské unie jen doplňují výdaje členských států. Prostředky Evropské unie, které jsou poskytovány v oblasti regionální či celé strukturální politiky nesmí používat členské státy, a to jako náhradu

rozpočtových výdajů členských států (Kadeřábková, Mates, Postránecký, Wokoun, 1996).

2.4.5 Princip monitorování a vyhodnocování

Hovoříme zde o podrobném sledování a vyhodnocování zrealizovaných opatření a celkovém výhodném vynaložení prostředků. Nutno zmínit, že se jedná skutečně o důkladnou kontrolu jak věcného plnění projektu, tak i finančního. Než je projekt schválen, je vyžadováno důkladné zhodnocení jeho dopadů, poté je další fáze - pozvolné monitorování realizace projektu a v konečné fázi proběhne vyhodnocení „Opravdových přínosů projektu“ (Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek, 2008).

2.4.6 Princip solidarity

Je založen na tom, že do společného rozpočtu tak přispívají lépe hospodářsky vyspělé státy a financují tak rozkvět států méně ekonomicky a hospodářsky vyspělých (Stejskal, Kovárník, 2009).

2.4.7 Princip subsidiarity

Princip nám umožňuje realizovat jednotlivé cíle regionální politiky při co nejmenším minimalizovaném možném stupni rozhodování (Wokoun, 2006).

2.5 Orgány programů v oblasti přeshraniční spolupráce

2.5.1 Řídící orgán

Jedná se o subjekt odpovídající za správnost a účinnost celého řízení a vykonávání za pomoci příslušného operačního programu, programu iniciativy Společenství nebo individuálního programového dokumentu. Nutno zmínit, že stanovené odpovědnosti řídicího orgánu jsou zakotveny v nařízení (ES) č. 1260/1999.

Řídící orgán odpovídá především v těchto oblastech:

- Vydává rozhodnutí / uzavírá též smlouvy a kontroluje využití finančních prostředků
- Založení systému v rámci shromáždění a to spolehlivých finančních a statistických dat v oblasti realizování pomoci
- Vykazování výroční zprávy v oblasti realizace pomoci

- Předložení žádostí u plateb v rámci strukturálních fondů platebním orgánům za pomoci platební jednotky
- Zaopatření správného průběhu akcí, které jsou financovány v rámci pomoci, především zajištění vnitřních kontrolních subjektů (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Glosář základních pojmů*, 2005).

2.5.2 Zprostředkující subjekt

Jedná se o soukromý či veřejný subjekt vyjednávající z hlediska odpovědnosti řídicích orgánů či v rámci uskutečňování jejich jménem mechanismy, u kterých figurují koneční příjemci. V praxi se pak též promění v partnera, který předkládá projektové žádosti z hlediska konkrétního operačního programu (především v rámci komunikace při výběru a poté následujícího zrealizování projektu). Agentura CzechInvest zaujímá zprostředkující pozici subjektu - Operačnímu programu Podnikání a Inovace (OPPI) (CzechInvest, *Slovníček pojmů*, © 1994 – 2015).

2.5.3 Konečný příjemce

Konečným příjemcem se rozumí veřejný či soukromý subjekt, který požaduje od řídicího orgánu příspěvek v rámci strukturálních fondů nebo Fondu soudržnosti a akceptuje tak prostředky v rámci těchto fondů od platebního orgánu za pomoci platební jednotky. Pokud hovoříme o podpoře v oblasti strukturálních fondů dle čl. 87 Smlouvy o založení ES a dle důsledku podpory o poskytovaných subjektech, které jsou následně jmenovány členskými státy, budou jako koneční příjemci figurovat zde subjekty, které poskytují podporu (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Glosář základních pojmů*, 2005).

2.5.4 Příjemce podpory

V tomto znění operačního programu nalezneme pro jednotlivé oblasti podpory jasné dané tzv. oprávněné žadatele, popřípadě stanovené příjemce podpory. Všeobecně lze říci, že zde hovoříme o obecně zmíněných typech žadatelů, zde můžeme označit kraje, obce, malé či střední podniky, neziskové organizace, vysoké školy či fyzické osoby. Doslovné vymezení specifikace žadatelů, kteří mají oprávnění je pak zakotveno v jednotlivých a konkrétních výzvách u stanovené oblasti podpory či v jednotlivých příručkách pro žadatele (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Příjemce podpory*, 2009).

2.5.5 Platební a centrální orgán

Orgán a to centrální orgán, který zajišťuje průběh prostředků v rámci fondů směrem k České republice. V ČR se jedná o odbor Národního fondu Ministerstva financí ČR. S platebním či certifikačním orgánem subjekty, které zásadním způsobem realizují projekty, přímo nekomunikují, finanční toky dostávají pomocí zprostředkujícího subjektu. Poté požaduje Platební a centrální orgán Evropskou komisi o profinancování prostředků z hlediska rozpočtu EU na svůj stanovený účet (CzechInvest, *Slovníček pojmů*, © 1994 – 2015).

2.6 Programový rámec přeshraniční spolupráce

2.6.1 Programové období (1990 - 1993): INTERREG I

Zásadní změna nastala v roce 1990, kde tzv. „Iniciativa Společenství“ Interreg začala chápat podstatu vnitřních hraničních regionů Evropské unie v celkovém komplexu hospodářské integrace (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Vývoj iniciativy*, 2009). Nejrozličnější bohatou skupinu příhraničních regionů s odlišnými zkušenostmi při příhraniční spolupráci v rámci EU se zhostilo 31 schválených operačních programů INTERREG I (1991 – 1993). Mezi nejvíce zásadní můžeme jmenovat následující:

- Regiony s výbornými zkušenostmi s regionálními a tamními strukturami (programy „Zdola nahoru“) a regiony s komplexnější spoluprací k příhraniční spolupráci (zde hovoříme o tzv. programech „Shora dolů“).
- Na vnějších a vnitřních hranicích Evropské unie tzv. operační programy.
- Dále tzv. Cíle 1 při zaostalých regionech a „Základní“ regiony v Evropské unii.

Celková dotovaná částka Evropské unie činila 1 082 milionu € pro program Interreg (Gabbe & Malchus, 2000).

2.6.2 Programové období (1994 - 1999): INTERREG II

Vzhledem k dosavadním úspěchům Interregu I se Evropská rada usnesla při summitu v Edingburghu na další spolupráci a priority v rámci iniciativy Společenství pro nastávající období Strukturálních fondů 1994 – 1999. Interreg II měl následující 3 oblasti:

- Interreg IIA – rozpočet 2 562 milionů € - odvětví příhraniční spolupráce.

- Interreg IIB – rozpočet 550 milionů € - oblast energetických sítí, a to výhradně jejich dokončení (bývalá iniciativa Regen).
- Interreg IIC – rozpočet 413 milionů € - oblast nadnárodních činností, byl založen v roce 1996.

Zajímavým aspektem je fakt, že v komplexu iniciativy Interreg IIA bylo zadáno 59 operačních programů, které byly také schváleny. Dále jim byla poskytnuta celková dotace v rámci přeshraniční spolupráce, která činila 2,6 miliardy € (Gabbe & Malchus, 2000).

2.6.3 Programové období (2000 – 2006): INTERREG III

V časovém období v letech 2000 – 2006 ve Společenství pod záštitou Strukturálních fondů Evropské unie hrál program INTERREG největší roli. Program hospodařil s částkou 4 875 milionů €, která mu byla přidělena. Iniciativu Interreg III můžeme následně rozdělit do 3 odvětví:

- Oblast A – přeshraniční spolupráce.
- Oblast B – nadnárodní spolupráce.
- Oblast C – meziregionální spolupráce (Wokoun, 2006).

Cíle výše popsaných oblastí byly vymezeny takto:

- Oblast A – Tato spolupráce mezi sousedícími orgány vybuduje rozvoj příhraničních hospodářských a sociálních center na společných podkladech strategií, které se budou týkat udržitelného územního rozvoje.
- Oblast B – Všeobecně lze říci, že tato nadnárodní spolupráce mezi regionálními, místními a nadnárodními orgány má co nejefektivněji vymezit v rámci velkých skupin evropských regionů vyšší úroveň územní integrace. Dále se bude snažit v neposlední řadě též o vyrovnaný a harmonický rozmach Společenství a vyšší územní integrace s dalšími sousedními zeměmi.
- Oblast C – Spolupráce na meziregionální úrovni, která nám zefektivní politický a regionální rozvoj. Bude se jednat zejména o regiony rozvíjející se pomalu, či které prodělávají tzv. „transformaci“.

Je patrné, že celý vývoj, realizace a schválení programů patřících do oblastí A bude probíhat odděleně od programů oblasti B a C. Rada ustanovení v nové směrnici z oblasti A jednoznačně navazuje na Interreg I a Interreg II A. Účastníci programu Interreg v rámci rozvoje či řízení programů již dobře znají následující ustanovení. Do této problematiky patří:

- Na úrovni tzv. klasifikace územních statistických jednotek uváděné pod zkratkou NUTS (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *NUTS*, 2009), jsou aplikovány celky vhodných oblastí, konkrétně se jedná o NUTS III, s ustanovením, že v ojedinělých případech se může navýšit až o 20 % programový rozpočet, který byl využit v sousedních oblastech NUTS III (Gabbe & Malchus, 2000).

2.6.4 Programové období (2007 – 2013): INTERREG IV

Program je uskutečňován pomocí Evropské unie a to díky různorodým nástrojům (strukturální fondy, Evropské investiční banky, a jiné). Hlavním cílem je podpora územní soudržnosti, a to ve větším měřítku (Rada Evropské unie, *Úřední věstník Evropské unie: Rozhodnutí rady ze dne 6. Října 2006 o strategických obecných zásadách společenství pro soudržnost (2006/702/es)*, 2006).

Cíle regionální politiky EU v rámci programového období 2007 – 2013:

- **Konvergence**

Zde nalezneme nejvyšší podíl finančních prostředků (251 bilionů € či 81,54 % ze strukturálních fondů). V rámci členských států s hrubým národním produktem (HNP), které jsou nižší než 90 % z daného průměru v Evropské unii (dále jen EU), je stanovený cíl konvergence na 58 miliard €. Toto platí pro regiony splňující podmínky pro úplnou konvergenci financování (Rada Evropské unie, *Úřední věstník Evropské unie: Rozhodnutí rady ze dne 6. Října 2006 o strategických obecných zásadách společenství pro soudržnost (2006/702/es)*, 2006; Marek & Kantor, 2009). Finanční podpora zde byla čerpána prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti (Stejskal, Kovárník, 2009).

- **Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost**

Podpora takových oblastí, které nejsou zahrnuty pod cílem Konvergence, to znamená takových, u kterých je hrubý domácí produkt (HDP) v přepočtu na 1 osobu vyšší než 75

% průměru v EU. U těchto oblastí není nutná podpora v takové míře, jako je tomu u cílů Konvergence (Marek a Kantor, 2009).

Ze strukturálních finančních prostředků je zařazeno na cíl konkurenceschopnosti částka 49 bilionů € (Rada Evropské unie, *Úřední věstník Evropské unie: Rozhodnutí rady ze dne 6. Října 2006 o strategických obecných zásadách společenství pro soudržnost (2006/702/es)*, 2006).

- **Evropská územní spolupráce**

Zaměřuje se především na podporu vyrovnaného a vyváženého rozvoje v rámci území EU. Spolupráce probíhá zejména za pomoci přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce. Cíl je v podstatě odvozen od zkušeností iniciativy INTERREG, ze kterého čerpá své hlavní priority, jako rozvoj vědy a výzkumu, informačních společností, podpora ochrany životního prostředí či všeobecné předcházení rizikům. Tento cíl zahrnuje 2,5 % ze strukturálních fondů a 7,7 bilionů € finančních prostředků (Rada Evropské unie, *Úřední věstník Evropské unie: Rozhodnutí rady ze dne 6. Října 2006 o strategických obecných zásadách společenství pro soudržnost (2006/702/es)*, 2006.; Marek a Kantor, 2009). Podpora byla realizována z Evropského fondu pro regionální rozvoj (Stejskal, Kovárník, 2009).

V rámci hospodářské, sociální a územní soudržnosti v období 2007 – 2013 lze nalézt tyto obecné zásady:

S dodržением kodexu s integrovanými zásadami pro rozvoj zaměstnanosti v rámci lisabonské agendy by programy, které podporují politiku soudržnosti, měly obsahovat následující:

- Podpora inovativního hospodářství, které bude zejména čerpat ze znalostí kapacit výzkumu a inovací, a to včetně zánovních informačních technologií.
- Budování kvalitnějších pracovních míst za pomoci zainteresování většího množství osob do zaměstnání či do podnikání (Rada Evropské unie, *Úřední věstník Evropské unie: Rozhodnutí rady ze dne 6. Října 2006 o strategických obecných zásadách společenství pro soudržnost (2006/702/es)*, 2006.

Následující obrázek znázorňuje vývoj přeshraniční spolupráce v Evropě pro období 2007 – 2013.

Obrázek 1: Přeshraniční spolupráce v Evropě od 2007 do roku 2013



Regiony vhodné k přeshraniční spolupráci

Zdroj: vlastní zpracování, (Evropská společnost, *Průvodce: Politika soudržnosti 2007 – 2013 – Poznámky a úřední texty*, 2007)

2.6.5 Programové období (2014 – 2020): INTERREG V

V oblasti přeshraniční spolupráce mezi zařazené regiony nalezneme též oblasti úrovně NUTS 3, a to umístěné podél vnějších a vnitřních hranic. Výjimku tvoří ty regiony, které se nacházejí podél námořních hranic a jsou od sebe vzdáleny v maximální délce 150 kilometrů.

Evropská územní spolupráce je důležitá z hlediska těchto aspektů:

- Problémy lze vyřešit nejefektivněji spoluprací veškerých zúčastněných regionů, a to tak, aby nedocházelo k vysokým nákladům, např. pro jednu stranu a zneužití tak strany druhé.
- Správná spolupráce vede k učení novým znalostem a dovednostem, jak správně šířit know-how (zvýšení konkurenceschopnosti).

- Dobré vztahy se sousedy EU za pomoci programů na vnějších hranicích povedou k celkové stabilitě, bezpečnosti a vzájemným kladným vztahům.
- V určitých částech, zejména v oblastech pobřežních či přímořských, je spolupráce nezbytným faktorem pro růst a budování lepší zaměstnanosti a též řízení, pro které je základním nástrojem ochrana ekosystému (Evropská komise, *Narřízení evropského parlamentu a rady o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce*, 2012).

V každém z přeshraničních programů spolupráce můžeme nalézt až 4 tematicky zaměřené cíle a priority:

Tematický cíl č. 1 – Podpora zaměstnanosti a mobilita pracovních sil

- Priority: Zainteresování trhů práce v oblasti přeshraniční spolupráce i se zapojením přeshraniční mobility, zapojení regionálních iniciativ na podporu zaměstnanosti a vzájemného odborného vzdělávání.

Tematický cíl č. 2 – Pomoc při sociálním začleňování a boj proti chudobě

- Priority: Vyrovnané příležitosti pro muže a ženy na trhu práce a pomoc při příhraničním sociálním začleňování.

Tematický cíl č. 3 – Investice v rámci celoživotního učení a vzdělávání a investice do dovedností

- Priority: Splnění společných programů v oblastech vzdělávání a přípravy pro odborné učení.

Tematický cíl č. 4 – Navyšování institucionálních kapacit a efektivní spravování veřejné správy

Priority: Pomoc při právní a správní vzájemné spolupráci a podpora spolupráce mezi jednotlivými občany a institucemi (Evropská komise, *Narřízení evropského parlamentu a rady o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce*, 2012).

2.6.6 Podpora evropské územní spolupráce z evropského fondu pro regionální rozvoj 2014 - 2020

Od roku 1990 spadá Evropská územní spolupráce (EÚS) pod politiku soudržnosti. V období 2014 - 2020 bylo schváleno zvláštní nařízení. Toto nařízení vymezuje evropské činnosti v odvětví územní spolupráce při spolupráci s Evropským fondem pro regionální rozvoj (ERDF). EÚS v praxi funguje tak, že řeší nedostatky, které překračují správní hranice a požadují individuální řešení. V rozpočtovém období 2014 - 2020 jsou finanční prostředky na EÚS schváleny, a to částkou 8 948 milionů €. Finanční částka byla rozdělena následovně:

- 1) Přeshraniční spolupráce – 74,05 %. Tyto programy mají za úkol spojit regiony nebo místní iniciativy, které mají totožnou hranici s cílem dále vyvíjet pohraniční oblasti a využít jejich nedotčený potenciál růstu a vzájemnými silami řešit jednotlivé sdílené problémy. Mezi tyto zásadní problémy bezesporu můžeme zařadit např.: nedostatečná dopravní infrastruktura, výrazně horší dostupnost komunikačních a informačních technologií, kolísající produktivita místního průmyslu, aj.
- 2) Nadnárodní spolupráce – 20,36 %. Vzhledem ke komplexnímu pokrytí nadnárodního území je prioritním aspektem pro tyto programy posílení spolupráce pomocí mechanismů, které akceptují integrovaný územní rozvoj mezi regionálními, vnitrostátními a místními iniciativami v rozšířených evropských zeměpisných oblastech. Taktéž se budou týkat i námořní přeshraniční spolupráce, která není zahrnuta do programů přeshraniční spolupráce.
- 3) Mezuregionální spolupráce – 5,59 %. Zkvalitnění efektivity politiky soudržnosti budou mít za cíl tyto programy, a to pomocí nástrojů, které podporují různé zkušenosti mezi regiony v oblastech, kde můžeme zařadit provádění a realizace programů, efektivní rozvoj měst a analýza inovativních trendů na území Unie. K zásadním výměnám zkušeností můžeme zařadit podpory oboustranně efektivní spolupráce mezi institucemi, které se věnují inovativním technologiím a výzkumu a též výměny mezi vědci a výzkumnými institucemi (Evropský parlament, *Podpora evropské územní spolupráce z evropského fondu pro regionální rozvoj*, 2015).

2.7 Strukturální fondy EU v programovém období 2007 – 2013

V programovém období 2007 - 2013, v rámci opatření strukturální a regionální politiky, jsou používány strukturální fondy (SF) a to následující:

2.7.1 Evropský fond regionálního rozvoje – ERDF

Tento fond řadíme mezi jeden ze čtyř Strukturálních fondů, který má za cíl pokles rozdílů hlavně v životní úrovni mezi jednotlivými regiony Evropské unie. Finanční prostředky z ERDF můžeme říci, že jsou ve velké míře přerozdělovány na plnění Cílů 1 a 2 v rámci regionální a strukturální politiky EU a dalším financováním je též financování Iniciativy společenství INTERREG. Prioritním cílem ERDF je zajistit pomoc při minimalizování regionálních nerovností a zesílení rozvoje a konverze daných regionů (Wokoun, 2006).

Zásadní oblasti v ERDF můžeme rozdělit takto:

- Investice, která napomůže vytvořit či minimálně zachovat permanentní pracovní místa.
- Investice v rámci infrastruktury.
- Rozvoj potenciálu regionálního rozvoje malého a středního podnikání.
- Pomoc při technické podpoře (Europa.eu, *Summaries of EU legislation – European Regional Development Fund (ERDF) (2007 – 2013)*, 2010).

Dále je nutno zmínit, že podle Wokouna (2006) příspěvky ERDF mohou být použity na akce, které podporují následující:

- Růst a podpora konkurenceschopnosti zejména u malých a středních firem a navyšování atraktivity regionů, obzvláště vylepšení standardu jejich infrastruktury.
- Rozmach cestovního ruchu a rozvoj investic do kultury s cílem ochránit kulturní a přírodní dědictví, které si klade za podmínku vytvořit trvalá pracovní místa.
- Nastolení rovnosti mezi muži a ženami v rámci zaměstnání, jednak založením firem, tak i pomocí infrastruktur, ale i též pomocí služeb, které budou schopny zajistit rodinný a pracovní život.

- Přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce, která povede ke stále se opakujícímu regionálnímu a lokálnímu rozvoji.

2.7.2 Evropský sociální fond – ESF:

Řadíme ho k nejstarším ze strukturálních fondů. Aktivity členských zemí EU v rámci společného financování s cílem k vylepšení perspektiv lidí při hledání zaměstnání podporuje již od roku 1957 (Boháčková & Hrabánková, 2009). Co se týče objemu finančních prostředků mezi strukturálními fondy, řadíme Evropský sociální fond na druhou příčku. Hlavním financovaným cílem tohoto fondu je pomoc členských států při splnění odsouhlasených cílů, které mají za úkol získat vyšší počet pracovních míst. Předcházet nezaměstnanosti a též se s ní snažit bojovat, zajistit pracovní sílu v rámci EU a evropským firmám takové podmínky, aby bylo možno využít inovačních příležitostí a zároveň je ochraňovalo před možnými nežádoucími faktory na trhu práce, to vše by mělo být posláním tohoto fondu (Wokoun, 2006).

Hlavní cíle Evropského sociálního fondu:

- Pomoc a podpora aktivní politiky v rámci trhu práce za účelem plné nezaměstnanosti.
- Nastavení vyrovnaných podmínek a příležitostí pro všechny v rámci trhu práce s důrazem na ty, u kterých je možno se obávat vyloučení ze společnosti.
- Vylepšování školení, poradenství či vzdělávání jako celek politiky celoživotního vzdělávání.
- Podpora s dostatečnou kvalifikací a vzdělaností nové pracovní síly.
- Konkrétní faktory na vylepšení přístupu žen na trhu práce a též i jejich přímé účasti včetně rozvoje jejich kariéry (Evropský sociální fond v ČR, *Evropský sociální fond v ČR*, © 2008).

2.7.3 Evropský – zemědělský podpůrný a záruční fond – EAGGF – G:

Prioritním cílem Evropského zemědělského podpůrného a záručního fondu je učinit pomocná opatření při spojení mezi zemědělstvím a půdou a též se snaží vylepšovat či podporovat konkurenceschopnost zemědělství v rámci venkovských oblastí. Také napomáhá při osídlování venkovských oblastí, chrání a vylepšuje životní prostředí a v neposlední řadě chrání venkovské památky. Z názvu je již patrné, že rozdělení tohoto

fondu je rozdělení na část záruční a podpůrnou. Hlavním nástrojem je záruční část, která tvoří 95 % celkových výdajů fondu a je určena téměř ve všech případech pro spolufinancování Společné zemědělské politiky. Do strukturálních fondů řadíme tedy jen část podpůrnou. Ta má k dispozici pouze cca dvacetinu financí v celkovém měřítku fondu (Wokoun, 2006).

EAGGF - G v oblasti podpory a rozvoje venkova má účast zejména v těchto aktivitách:

- Investování finančních prostředků do rozvoje a nového zakládání zemědělských holdingů s cílem navýšit konkurenceschopnost, kvalitu výrobků či produktivitu.
- Pomoci zemědělcům, kteří odcházejí předčasně do důchodu.
- Pomoci oblastem s nedobrymi přírodními podmínkami či podpora oblastí se zvýšeným ekologickým režimem.
- Podpora začínajících farmářů.
- Pomoc při rozvoji lesnictví (EurActiv.cz, *Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond*, © 2004 – 2015).

2.7.4 Fond soudržnosti - CF

Finanční prostředky z Fondu soudržnosti budou poskytovány pouze členskými státy EU s HNP, a to v přepočtu na obyvatele, který je nižší než 90 % průměru Společenství (Svatošová, Boháčková, Hrabánková, 2005). Toto nám stanovuje Maastrichtská smlouva. I když obecný cíl je také podpora hospodářské a sociální soudržnosti Společenství, neřadíme tento Fond soudržnosti mezi Strukturální fondy.

Dva druhy projektů jsou financovány Fondem soudržnosti a to následující:

- Projekty se zaměřením na problémy v rámci životního prostředí a trvale podporující rozvoj.
- Projekty se společným zájmem v rámci dopravní infrastruktury, které mají za cíl plnit priority ustanovené Rozhodnutím Evropské rady a parlamentu č. 1692/96/EC z 23. 7.1996 o rozvoji transevropských dopravních sítí (Wokoun, 2006).

2.7.5 Evropská investiční banka

Jedná se o finanční instituci EU, jejímž prioritním cílem je především půjčovat peníze na projekty evropského zájmu. Evropská investiční banka (dále jen EIB) byla založena roku 1958 v podstatě na základě Římské smlouvy (Wokoun, 2006). Hlavním úkolem EIB je napomáhat k optimálnímu rozvoji společného trhu (Kučerová, 2006).

EIB podle Wokouna (2006) v Evropské unii poskytuje finanční půjčky, a to na projekty, které splňují následující:

- Zesílení konkurenceschopnosti na mezinárodní úrovni, a to především v průmyslu a jeho zainteresování na evropské úrovni a taktéž pomoci při rozvoji malých a středních podniků.
- Chránit životní prostředí a napomoci rozvoji městského života a podpora ochrany architektonického dědictví v EU.
- Nová modernizace infrastruktury v rámci zdravotnictví a školství, podpora při restrukturalizaci městských částí a podpora v nezaměstnanosti.

2.8 Projektová část

2.8.1 Vymezení pojmu „Projekt“

Z prvotního hlediska pojem projekt můžeme vnímat jako triviální záležitost, ale to, co je označeno za projekt, může být často matoucí. Nutno zmínit, že projekt má jen dočasný charakter, kde je naprosto přesně stanoven začátek a konec, jehož cílem je vytvořit atraktivní produkt či službu a všeobecně lze říci, že projekt je ukončen až v případě, pokud je splněn záměr a konečný cíl investorů. Bezesporu je jasné, že každý individuální projekt může mít různý rozsah, cíl i záměr. U menších projektů zde zpravidla nalezneme převážně skromnější finanční zdroje, které mohou působit jen několik měsíců. Pokud se podíváme na stránku druhou – velké významné projekty – u nichž lze předpokládat, že mohou trvat i mnoho let a je zde kolikrát mnohomilionová investice v Eurech (Marek a Kantor, 2009).

Projekt podle Svozilové (2011) obsahuje následující:

- jasně daný začátek a konec;
- stanoveny záměry tak, aby splnily jasně daný cíl;

- definovaný finanční rámec potřebný k realizaci projektu.

Projekty, které jsou úspěšné, se vyznačují jako výsledek dobrého řízení, efektivní a týmové práce, přičemž všichni, kteří se zúčastní, zaujímají realistická očekávání, jsou obeznámeni s možnými problémy a akceptují jeho cíl a účel. Pokud budeme hovořit o projektu neúspěšném, tento záporný jev je charakterizován jeho nedostatečnou specifikací, kde dalším záporným aspektem může být neadekvátní časové rozvržení z hlediska buďto příliš krátkého či naopak příliš dlouhého, tedy lze říci rozvržení nerealistické a projektu nepřiměřené. Obsazení personálu je s nedostatečnými zkušenostmi, účastníci do projektu zapojeni mají nízkou kvalifikaci a lze říci, že jejich znalosti, dovednosti a schopnosti jsou pro tento projekt zkrátka nedostačujícím faktorem.

Projekt, který žádá o dotace z unijních fondů, je doslova povinen realizaci uskutečnit pomocí existujících operačních programů. Poté mu bude podpora v tomto případě přiznána. Za předpokladu, aby byl projekt úspěšný, musí splňovat svoje cíle, které jsou totožné s cíli stanoveného operačního programu.

Mezi dále stanovené podmínky patří:

- Promítnutí vlivu u mimořádných investic (obzvláště u soukromého sektoru).
- Nastolení nových skutečností, které budou mít v projektu inovační charakter.
- Podniky, které spolupracují nebo podniky partnersky společné, obzvláště v případě, pokud souvisí se soukromým sektorem (Marek a Kantor, 2009).

2.8.2 Příprava projektů pro oblasti strukturálních fondů

V podstatě se jedná o složitý a dlouhotrvající proces, ve kterém je zapotřebí dodržet předepsané postupy a stanovenou legislativu zahraniční i českou. Nelze tedy jen „vyplnit žádost“, ale je nutné dodržet určitou činnost jdoucí následně od základního ideového záměru, který přechází k vytváření spoluprací s jednotlivými institucemi, které se budou v tomto projektu angažovat. Programové doplňky v podstatě udávají celou řadu důležitých informací pro žadatele – např. typy projektu, stanovení okruhu žadatelů, atd.

Taktéž náklady mají v projektu velmi významnou část. Nerealizovatelně postavený rozpočet se promítne při hodnocení projektu. Nutno upozornit, že podstatně vysoké

náklady v porovnání k výstupům a dopadům projektu bezesporu budou hrát roli při zamítnutí celého projektu.

Prioritním faktorem v projektu je poměrná část spolufinancování v oblasti EU, která je stanovena pouze k uznatelným nákladům. V praxi to bude fungovat tak, že zadavatel projektu musí mít dostatek finančních prostředků, a to nejen na pokrytí „Svého“ podílu financování, ale též na pokrytí i neuznatelných nákladů. Vzhledem k tomu, že tzv. pomoc ze strany EU je v podstatě vyplácena zpětně, to způsobí pro předkladatele mít vyhotoveny prostředky před spuštěním projektu nebo při jeho průběhu. Bez výjimky je také podání stručného popisu partnerů, kteří se v projektu budou angažovat, ale také souhlas všech zúčastněných institucí a subjektů (Wokoun, 2006).

Součástí žádostí jsou též podporující dokumenty, které se používají při posuzování přijatelnosti projektu jako např. analýza nákladů a užitků, studie proveditelnosti.

V současnosti je pro ČR velký výběr formulářů žádostí v oblasti spolufinancování v rámci strukturálních fondů. V mnoha případech jsou přímo stanoveny EU formuláře žádostí (v oblasti ERDF např. u velkých projektů). V ostatních případech jsou formuláře schváleny členským státem (v rámci projektů ESF). Co se týče České republiky, většinou se v mnoha případech inspiruje zkušenostmi ze zemí EU. Formulář žádostí je sestaven z obecné části, která je totožná pro všechny doplňky operačních programů, nebo programových dokumentů iniciativ a z části specifické, které se v individuálních dokumentech liší. Žádosti o spolufinancování můžeme rozdělit následovně:

- Individuální projekty - jedná se o projekty, které mají investiční či neinvestiční záměr.
- Skupinové projekty - mají více než jeden mechanismus programu a vzájemně se doplňují. Tyto projekty také představují mnoho totožných spojených investičních projektů (Wokoun, 2006).
- Grantová schémata

Forma skupinového projektu se vyskytuje v grantových schématech, které nabízí množství akcí na rozdíl od individuálního projektu. Konečný příjemce je stanoven za hlavního vyhlášovatele grantového schématu, který schvaluje a vyhodnocuje veškeré akce (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Grantové schéma – období 2000 - 2006*, 2009).

2.8.3 Evaluace

Velmi krátkým vysvětlením bychom toto slovo mohli popsat jako nástroj, který dohlíží na čerpání a využívání finančních prostředků v rámci veřejných rozpočtů a taktéž je pomocným mechanismem pro hospodárnost při čerpání těchto zdrojů (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Evaluace*, 2009). Představíme si zásadní mechanismy evaluace, a to především ve vztahu na úkony související se strukturální politikou Evropské unie.

- Evaluace / hodnocení – aktivita pro veřejné rozpočty

Pojem evaluace je relativně novým přírůstkem pro Českou republiku. Nicméně mnohonásobně vyšší zkušenosti s tímto nástrojem mají země EU (1-15). Avšak s porovnáním evaluace veřejných programů ve Spojených státech amerických (USA) jsou tyto země stále nováčky. V USA se s tímto mechanismem setkávají již po několik desetiletí (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Rámec evaluace v České republice v období 2004 - 2006*, 2009).

Evaluační mechanismy jsou realizovány s cílem zajištění transparentnosti veřejných výdajů a podpora demokratických postojů. Dále podporuje např. spolupráci sociálních partnerů při vyjednávání a plánování klíčových momentů (Wokoun, 2006).

- Principy hodnocení

Principy jsou striktně charakterizovány a měly by být zakomponovány při každé evaluační aktivitě. Všeobecně lze říci, že každý z těchto 4 principů má stejně důležitou váhu a měl by být zodpovědně dodržován. Nyní se pokusíme seznámit se 4 základními nástroji evaluace:

- Věcnost

Tento první princip při hodnocení programů by evaluace měla vysvětlit odpověď na evaluační otázku: Jaké jsou zásadní faktory operačních programů, které jsou aplikovány na proměny v socio - ekonomické oblasti?

- Účinnost

Tento druhý princip nám klade otázku, zda programy splňují správné nastavení finančních a operačních cílů.

- Výkonnost

Tento princip nám hlídá ostatní investiční aktivity. Zásadním momentem je zjistit, zda je možné docílit s investovanými zdroji další odlišné způsoby či nikoliv.

- Dopad

Tento poslední základní princip nám řídí hodnocení jednotlivých změn v socio - ekonomické oblasti (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Rámec evaluace v České republice v období 2004 - 2006, 2009*).

2.8.4 Evaluace strukturálních fondů jako právní rámec

Evaluační mechanismy musí mít pevné zázemí a silnou podporu. Evaluační aktivity v rámci strukturální politiky jsou stanoveny v nařízení Rady (ES) č. 1260/99. Toto nařízení nám také definuje např. jednotlivé fáze evaluace. Dokument „Rámec podpory Společenství“ je tomuto nařízení podružen a konkrétněji nám definuje evaluační aktivity a zásadní nástroje řízení evaluace. S nástrojem evaluace se setkáme v některých zemích, a to i konkrétně v ČR jako s orgánem, který je zakomponován mezi řídicí jednotky, a to jednotky řídicí strukturální fondy (Wokoun, 2006).

2.8.5 Části evaluace Rámce podpory Společenství

Jednotlivé strategicky hodnotící požadavky jsou stanoveny v kapitole III. Rady (ES) č. 1260/99 a to v člancích 40 - 43. Jedná se o ex – post (dodatečné) hodnocení, mid - term (průběžné) hodnocení a ex – ante (očekávané) hodnocení. V období 2007 - 2013 byly stanoveny změny v hodnocení mid - term, které se následně změnilo, na hodnocení on – going (hodnocení pokračující).

Tímto ovlivněným faktorem již nové členské státy EU v časovém programovém období 2004 - 2006 nebudou řízeny pravidly mid - term hodnocení. Vypracování evaluačního strategického plánu bude novým úkolem a evropskou úlohou. Tyto nové aspekty nám vymezují pro každou zemi nové nástroje a mechanismy tzv. „On – going“ procedur. Dodržení tvorby evaluačního plánu je stanoveno v listině Rámec podpory Společenství (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Rámec evaluace v České republice v období 2004 - 2006, 2009*).

- **Ex - ante hodnocení**

5 základních nástrojů pro hodnocení ex - ante, které stanovuje článek 41 nařízení Rady (ES) 1260/99:

1. Zhodnocení efektivnosti strukturální pomoci a rozdělení evaluačních nástrojů na ex -ante, ex - post a mid - term.
2. Podle ovlivňujících faktorů vymezit změřený účinnost operací fondů.
3. Seskupení jednotlivých mechanismů a dat, které jsou důležitým aspektem k zajištění hodnocení.
4. Zveřejnění výsledků hodnocení.
5. Zakompletování hodnotících mechanismů v dokumentech, které jsou řídicími nástroji (Wokoun, 2006).

Ex - ante hodnocení je prioritou pro zpracování plánů rozvoje, vypracování pomoci a dodatku programu a tvoří jejich celek. Hodnocení ex - ante vymezuje, mimo jiné i v odvětví konkurenceschopnosti a modernizaci malých a středních firem, zaměstnanosti a trhu práce a zohledňuje evropskou strategii zaměstnanosti, rovnost mezi muži a ženami a v neposlední řadě problematiku životního prostředí.

- **Hodnocení Mid - term**

Toto hodnocení hlídá v polovině období začínající výsledky pomoci a to s ohledem na hodnocení ex - ante, jejich odlišnost a faktor, v jakém byly stanoveny naplánované cíle. V polovině období za hodnocení zodpovídá řídicí orgán, který spolupracuje s Komisí a členským státem. Kvalitu hodnocení poté prozkoumá také Komise (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Rámcová evaluace v České republice v období 2004 - 2006*, 2009).

- **Hodnocení Ex - post**

Výsledky hodnocení, které jsou k dispozici (hodnocení podle článku 43), se hodnocení ex -post aplikuje na využití aspektů účinnosti a správné využití pomoci a jejího dopadu a v konečné fázi stanoví závěry pro politiku hospodářské a sociální soudržnosti. Hlídá také nástroje, které dopomáhají k úspěchu, nebo naopak neúspěchu provádění, na zmíněné akce a dosažené výsledky a také jejich soudržnost. Komise včetně členských států a řídicích orgánů bude mít na starosti hodnocení ex - post. Nejpozději do 3 let po ukončení programového období musí být toto hodnocení zkompletováno (Wokoun, 2006).

3 Cíle a metodika

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza přeshraniční spolupráce mezi vybraným státem (Rakousko) a členskými státy Evropské unie. Literární reserše se věnovala studiu, sběru dat a následné analýze literárních pramenů v oblasti přeshraniční spolupráce upravené pro potřeby této práce s důrazem na regionální politiku Evropské unie. Obecně v této části byl definován pojem přeshraniční spolupráce jako takové. Následně vymezeny právní nástroje, programový rámec, vývoj iniciativy INTERREG, strukturální fondy Evropské unie a další problematika související s přeshraniční spoluprací pro období 2007 – 2013 a 2014 – 2020. Taktéž zde byla zmíněna projektová část a její specifika.

V praktické části byl nejprve charakterizován vývoj iniciativy Interreg vztahující se přímo k daným oblastem Rakouska a okolních států. Následně byly představeny jednotlivé operační programy přeshraniční spolupráce programového období 2007 – 2013, vztahující se přímo k dané příhraniční oblasti vybraného státu a okolních členských států Evropské unie, které byly financovány z operačního programu INTERREG IV. Zejména se jednalo o komplexní charakteristiky jednotlivých operačních programů formou krátké úvodní charakteristiky a vymezením silných a slabých stránek, které podle porovnávaných zemí přinesly. Zveřejněna byla i analýza prioritních os včetně oblastí podpory. Dále prostřednictvím tabulky byla reprezentována finanční alokace prostředků (neboli čerpání finančních podpor) ze zdrojů Evropské unie, konkrétně z fondu ERDF pro jednotlivé roky programového období 2007 – 2013.

Jelikož již byly zveřejněny informace o novém programovém období přeshraniční spolupráce 2014 -2020, tedy i o nových operačních programech INTERREG V byl další prostor věnován této části. Informace byly strukturovány jako v předešlém programovém období 2007 – 2013 (charakteristika, programová oblast atd.).

V neposlední řadě praktická část představila několik vybraných úspěšných projektů zrealizovaných v rámci přeshraniční spolupráce 2007 – 2013, které využívaly finanční prostředky Evropské unie, podílející se u Rakouska s okolními státy v rámci operačních programů.

Hlavními materiály pro vyhotovení této bakalářské práce byla zejména odborná literatura, aktuální dokumenty všech osmi zemí, články a studijní opory pro studium

přeshraniční spolupráce. Mezi sekundární zdroje lze uvést různé internetové stránky, portály Evropské unie, nařízení vlády, zpravodajské servery a jiné, které byly publikovány v největší míře cizím jazykem. Proto stěžejním bodem této práce bylo překládání textů do českého jazyka. Některé údaje byly uspořádány a přehledně zpracovány do tabulek a obrázků a následně vyhodnoceny.

4 Analytická část

4.1 Přeshraniční spolupráce EU – Rakousko (INTERREG I – V A)

4.1.1 Iniciativa INTERREG I – II A (1990 – 1999)

Hlavním aspektem pro poskytování finančních podpor v rámci regionální politické činnosti byla smlouva o přistoupení Rakouska do Evropské unie ze dne 12. 4. 1994. Z tohoto hlediska mohlo být Rakousko financováno Evropskou unií 1623 miliony €.

Evropská komise stanovila 13 Inicativ Společenství, které se měly zabírat regionálními či různými oblastními problémy. V roce 1996 byl akceptován projekt INTERREG CADCES. Tato iniciativa, včetně článku 10 v programu ERDF, byla využita v alpských oblastech (Bundeskkanzleramt Österreich, *Programmperiode 1995 – 1999*, © 2004 – 2015).

4.1.2 Iniciativa INTERREG III A (2000 – 2006)

V programovacím období 2000 - 2006 činily dotace Strukturálních fondů v Rakousku zhruba 1,9 miliardy € a celkově i pro ostatní členské státy 213 bilionů €. Zbylé finance našly uplatnění v rámci iniciativ Urban II a Iniciativy Společenství INTERREG III. Téhož období podepsaly vstup do EU Slovensko, Maďarsko, Slovinsko, Lotyšsko, Malta, Litva, Estonsko, Česká republika a též i Polsko. V podstatě od tohoto zásadního kroku se kladl důraz na zvýšenou spolupráci regionů podél hranic jak mezi starými, tak i novými členskými státy EU. Politika rozvoje venkova byla od období 2000 - 2006 nedílným článkem Strukturálních fondů a to v oblasti zemědělské politiky (SZP). V této oblasti se jednalo o roční průměr 423 000 000 €, což je zhruba 9,7 % v rámci EU (Bundeskkanzleramt Österreich, *Programmperiode 2000 - 2006*, © 2004 – 2015).

Jednotlivé cílové programy:

Pokud budeme hovořit o oblasti národní a regionální politiky v rámci stanov EU (nařízení o Strukturálních fondech), zrealizované projekty v rámci programů pro zaměstnanost se jednalo o následující:

- Cíl 1: Zaostalé oblasti: Regiony, u nichž HDP je menší než průměr v rámci EU, tedy nižší než 75 %.

- Cíl 2: Oblasti, u kterých byla zaznamenána restrukturalizace. Nutno podotknout, že finanční dotace byly s jistými problémy v těchto oblastech zaznamenány. Jednalo se zejména např. o Městské oblasti, Průmyslové oblasti, oblasti, v nichž je rybolov zásadním zdrojem.

Cíl 3: Vzdělávání a zaměstnanost. Tato oblast měla za úkol inovativní myšlenky v rámci vzdělávání, politiky zaměstnanosti a odborné přípravy. Byly financovány zejména ty projekty, u kterých byl předpoklad nesnadného zainterесování na trhu práce.

Mezi místní iniciativy bezesporu patřily URBAN II, INTERREG III, LEADER+.

Díky těmto iniciativám se dále rozvíjela v kladném slova smyslu přeshraniční a meziregionální spolupráce. 7 nových projektů bylo nově zrealizováno pod záštitou INTERREG III A. Ačkoliv veškeré úsilí při budování přátelských vztahů a budování sympatií podél vnějších hranic, ale i na vnitřních hranicích EU, je nutno zmínit, že první reakce v záporném slova smyslu se navzdory těmto okolnostem nevyhnuly. (Bundeskanzleramt Österreich, *Programmperiode 2000 - 2006*, © 2004 – 2015).

4.1.3 Iniciativa INTERREG IV A (2007 – 2013)

Vzhledem ke vzniklým reformám strukturálních fondů 2007 – 2013 vyloučily pro Rakousko a členské státy tyto zásadní změny. V podstatě se jednalo o tzv. 3 nové cíle:

- Konvergence (dříve Cíl 1).
- Oblast zaměstnanost a regionální konkurenceschopnost (dříve Cíl 2 a 3).
- Evropská územní spolupráce (dříve iniciativy INTERREG).

Tyto nové cíle napomohly k inovativním procesům. Mezi prvními bylo odstranění problematiky měst a přeshraniční spolupráce v cílových programech. Další můžeme zařadit celkové zesílení strategického přístupu a zaměření na znovuoobnovení „Lisabonské strategie“. Rakousko mělo k dispozici zhruba 1 460 000 000 € pro období 2007 – 2013. (ÖROK, *EU – Strukturfonds in Österreich 2007 – 2013*, © 2015).

Pro stanovené období 2007 – 2013 je Rakousko zainterесováno do následujících operačních programů:

- Operační program: Německo – Rakousko
- Operační program: Alpský Rýn – Bodamské jezero – Horní Rýn

- Operační program: Itálie - Rakousko
- Operační program: Slovinsko - Rakousko
- Operační program: Maďarsko - Rakousko
- Operační program: Slovensko - Rakousko
- Operační program: Česká republika – Rakousko (ÖROK, *Grenzüberschreitende Kooperation*, © 2015).

4.1.4 Iniciativa INTERREG V A (2014 – 2020)

V současném období 2014 – 2020 je program INTERREG V A přeshraniční spolupráce v Rakousku založen stejně jako v předchozím období na sedmi operačních programech (ÖROK, *Grenzüberschreitende Kooperation 2014 - 2020*, © 2015).

Dále lze konstatovat, že v rámci jednotlivých operačních programů jsou prioritní osy přizpůsobeny svým charakteristickým programem, který vyplývá z dané oblasti a taktéž jejími individuálními potřebami.

4.2 Operační programy přeshraniční spolupráce INTERREG IV A (2007 – 2013)

Fondy a jejich činnost v rámci členských států představuje podobu operačních programů, a to v oblasti národního strategického referenčního rámce. Jednotlivé operační programy představují vždy období od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2013 (Rada Evropské Unie, *Úřední věstník Evropské unie, Nařízení rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. Července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999, 2006*).

Členský stát či orgán, který je stanoven členským státem v rámci spolupráce s partnery, vypracuje jednotlivé operační programy. Poté komise prozkoumá předložený operační program a rozhodne, zda-li jsou správně stanoveny cíle a priority národního strategického rámce či všeobecné zásady pro soudržnost společenství (Evropská společenství. *Průvodce: Politika soudržnosti 2007 – 2013 – Poznámky a úřední texty, 2009*).

4.2.1 Operační program přeshraniční spolupráce Německo – Rakousko IV A

Operační program v rámci příhraniční spolupráce byl schválen dne 18. 9. 2007 Evropskou komisí. Jedná se o program INTERREG IV A mezi Německem a Rakouskem pro dané období 2007 – 2013. Program vytváří základní kostru v oblasti financování aktivit spoluprací mezi Německem a Rakouskem z oblasti regionálního rozvoje Evropských fondů (ERDF) (INTERREG Bayern – Österreich 2007-2013, *Operationelles Programm „Ziel Europäische Territoriale Zusammenarbeit“ Deutschland/Bayern – Österreich 2007-2013*, 2007).

Spolupráce v rámci příhraničí

V Německo – Rakouském regionu je typickým charakterizujícím příkladem fyzická geografie, která je provázána se sociálními a hospodářskými vztahy, společně hovořícím jazykem a též charakterizující spoluprací na veškerých území mezi regiony.

Operační program Evropská územní spolupráce Německo – Rakousko 2007 – 2013 obsahuje všechny důležité činnosti, které napomáhají k zesilování ekonomických jistot příhraničních regionů, přispívají ke kvalitě života, ale také k rovnosti v rámci nových možností a příležitostí pro muže a ženy (INTERREG Bayern – Österreich 2007-2013, *Operationelles Programm „Ziel Europäische Territoriale Zusammenarbeit“ Deutschland/Bayern – Österreich 2007-2013*, 2007).

Programové území

- Rakousko zahrnuje následující oblasti spolupráce: Horní Rakousko: regiony NUTS III Innviertel, Mühlviertel. Salcburk: regiony Pinzgau-Pongau dále Salzburg a okolí NUTS III. Tirol obklupují regiony Ausserfern, Innsbruck, Tiroler Oberland Tiroler Unterland NUTS III a nakonec regiony Vorarlbersko: Bludenz-Bregenzer Wald a Rheintal-Bodensee NUTS III.
- Na druhé straně Německo obsahuje následující oblasti: Dolní Bavorsko: regiony NUTS III Freyung-Grafenau, Passau, Rottal-Inn, Passau. V Horním Bavorsku jsou to regiony: Altötting, Traunstein, Berchtesgadener Land, Rosenheim, Miesbach, Bad Tölz-Wolfratshausen, Garmisch-Partenkirchen. Dále Město Rosenheim Schwaben zahrnuje regiony: Ostallgäu, Oberallgäu, Lindau (Bodensee), Kaufbeuren a Kempten (Allgäu) (INTERREG Bayern – Österreich

2007-2013, *Operationelles Programm „Ziel Europäische Territoriale Zusammenarbeit“ Deutschland/Bayern – Österreich 2007-2013*, 2007).

Obrázek 2: Programová oblast přeshraniční spolupráce Německo – Rakousko (2007 – 2013).



Zdroj: INTERREG Bayern – Österreich 2007-2013, *Operationelles Programm „Ziel Europäische Territoriale Zusammenarbeit“ Deutschland/Bayern – Österreich 2007-2013*, 2007

Vymezení silných a slabých stránek přeshraniční spolupráce Rakouska a Německa 2007 – 2013.

Mezi silné stránky patří:

- Zavedené přeshraniční kontakty a spolupráce na regionální úrovni.
- Pestrá škála jednotlivých institucí v alpských oblastech a rozmanité iniciativy.
- Euroregiony jsou zde vnímány jako platformy.

Mezi slabé stránky naopak patří:

- Odlišné systémy v řízení, které vedou k výsledným překážkám v rámci přeshraničních projektů (INTERREG Bayern – Österreich 2007-2013, *Operationelles Programm „Ziel Europäische Territoriale Zusammenarbeit“ Deutschland/Bayern – Österreich 2007-2013*, 2007).

Prioritní osy, a to s konkrétním řešením v rámci přeshraniční spolupráce vždy v dané oblasti:

Prioritní osa č. 1

Za pomoci inovativních nástrojů vylepšit znalosti a konkurenční schopnosti společnosti

Cílem této osy je přispět ke kvalitnější vzájemné spolupráci průmyslu a výzkumu. Dále navýšení inovativních aktivit v regionálních společnostech, a to zejména u malých a středních firem.

Podpora je rozčleněna do následujících oblastí:

1.1 Podporovat podnikání za pomoci kvalitnější ekonomiky.

1.2 Získání lepších a nových výrobků, služeb či procesů, a to především inovací mechanismů a spolupráce v rámci cestovního ruchu na regionální či místní úrovni a volnočasových aktivit v oblasti hospodářství.

1.3 Podpora rozvoje v oblastech příhraničního trhu práce a zesílení rozvoje lidských zdrojů za pomoci celoživotního vzdělávání.

Prioritní osa č. 2

Zajímavé prostředí za pomoci udržitelného regionálního rozvoje

- Zesílit spolupráci mezi nejrůznějšími oblastmi politiky.
- V nejvyšší možné míře udržet kulturní a přírodní zdroje.
- Zvýšit kvalitu života, a to především zabezpečením bezpečného a atraktivního prostředí.

Jednotlivé oblasti podpory:

2.1 Vybudování spolupráce příhraničního prostoru za pomoci inovativních sítí.

2.2 Udržení zdrojů přírodních a kulturních s cílem co v nejvyšší možné míře chránit přírodu a životní prostředí.

2.3 Zlepšení přístupnosti a dostupnosti.

2.4 Efektivní činnosti v odvětvích bezpečnosti zdraví a sociálních služeb za pomoci inovací ve spolupráci.

2.5 Podpora vzájemné regionální identity, a to v rámci malých a místních iniciativ.

Prioritní osa č. 3

Technická podpora

- Hlavním bodem je zajistit pomoc zúčastněným zemím při realizaci programu a při vzájemné komunikaci projektů.

- Realizování zejména instalací určených pro provoz, které budou propojeny počítačovými systémy pro monitoring, řízení či kontrolu (INTERREG Bayern – Österreich 2007-2013, *Operationelles Programm „Ziel Europäische Territoriale Zusammenarbeit“ Deutschland/Bayern – Österreich 2007-2013*, 2007).

Tabulka 1: Rozdělení finančních prostředků

Rozdělení finančních prostředků z fondu ERDF pro programovací období 2007 - 2013 (v eurech)	
Rok	Fond ERDF
2007	7 096 996
2008	7 268 010
2009	7 472 684
2010	7 712 887
2011	7 959 709
2012	8 181 848
2013	8 409 688
Celkem 2007 – 2013	54 101 822

Zdroj: INTERREG Bayern – Österreich 2007-2013, *Operationelles Programm „Ziel Europäische Territoriale Zusammenarbeit“ Deutschland/Bayern – Österreich 2007-2013*, 2007

4.2.2 Operační program přeshraniční spolupráce Alpský Rýn – Bodamské jezero – Horní Rýn – Rakousko IV A

Schválení programu INTERREG IV. A proběhlo 26. 9. 2007 pro oblast „Alpský Rýn – Bodamské jezero – Horní Rýn“ Evropskou komisí. Prvotním cílem je zajistit hospodářský rozvoj regionu a vybudování provázaných sítí v různých oblastech (INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein, *Interreg IV-Programm „Alpenrhein-Bodensee-Hochrhein“ im Rahmen des Ziels „Europäische territoriale Zusammenarbeit“ 2007 – 2013*, 2007).

Programová část obsahuje tyto oblasti z úrovně NUTS 3:

- Německo: Bodenseekreis – města v okolí Kemptenu, kraj Konstanz, dále Lindau, Oberallgäu, Schwarzwald – Baar – Kreis a též okres Waldshut.
- Dále pak pro oblasti v souladu s čl. 21 odst. 1 nařízení (ES) 1080/2006, kde ve velké části tyto oblasti odpovídají 20 % finančními příspěvky v rámci EFRR, a to na tyto programy: Kraj Ravensburg – okres Sigmaringen, okres Tuttlingen a nově je zde zařazeno též okresní město Memmingen (INTERREG IV Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein, *Interreg IV-Programm „Alpenrhein-Bodensee-Hochrhein“ im Rahmen des Ziels „Europäische territoriale Zusammenarbeit“ 2007 – 2013*, 2007).

Obrázek 3: Programová oblast přeshraniční spolupráce Alpský Rýn – Bodamské jezero – Horní Rýn – Rakousko (2007 – 2013).



Zdroj: INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein, *Interreg IV-Programm „Alpenrhein-Bodensee-Hochrhein“ im Rahmen des Ziels „Europäische territoriale Zusammenarbeit“ 2007 – 2013*, 2007

Vymezení silných a slabých stránek u přeshraniční spolupráce.

Silné stránky:

- Kvalitní zaopatření vnitřní regionální dopravy.
- V rámci kulturních a přírodních turistických je zajištěn velký potenciál.
- V podoblastech nezaměstnanosti na nízké hranici z hlediska porovnání u vnitrostátní situace.
- Z všeobecného hlediska vysoká úroveň bydlení.

Slabé stránky:

- Internacionalizace trhů na velmi nízké úrovni.
- Spotřeba půdy ve velkém množství, a to především v oblastech s dynamickým rozvojem (INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein, *Interreg IV-Programm „Alpenrhein-Bodensee-Hochrhein“ im Rahmen des Ziels „Europäische territoriale Zusammenarbeit“ 2007 – 2013*, 2007).

Podpora je tematicky zaměřena na následující oblasti:

Prioritní osa č. 1

Konkurenceschopnost v regionálním měřítku a inovace

Důraz je kladen zejména na vybudování ideálních podmínek pro udržitelný hospodářský růst tak, aby bylo množství pracovních míst v rámci celého pokrytí programové oblasti.

Oblast podpory:

- 1.1 Podpora inovací a další šíření znalostí.
- 1.2 Spolupráce v oblasti podpory sítí.
- 1.3 Podpora lidského kapitálu a mobility.

Prioritní osa č. 2

Kvalita a její umístění a ochrana zdrojů

- Prioritním aspektem v této ose je především zachování a vylepšení kvality lokalit v celé programové oblasti.
- Dalším cílem bude maximální podpora při příhraničním využívání a zapojení dobře fungujících infrastrukturních služeb a ponechání v co nejvyšší možné míře kulturních a přírodních zdrojů dědictví.

Oblast podpory:

- 2.1 Podpora přitažlivosti.
- 2.2 Vylepšování infrastruktury.
- 2.3 Uchování zdrojů v přírodní oblasti a zachování kulturního dědictví.

Prioritní osa č. 3

Technická podpora

- Následující tabulka znázorňuje rozdělení finančních prostředků z fondu ERDF pro programovací období 2007 – 2013 (INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein, *Interreg IV-Programm „Alpenrhein-Bodensee-Hochrhein“ im Rahmen des Ziels „Europäische territoriale Zusammenarbeit“ 2007 – 2013, 2007*).

Tabulka 2: Rozdělení finančních prostředků

Rozdělení finančních prostředků z fondu ERDF pro programovací období 2007 - 2013 (v eurech)	
Rok	Fond ERDF
2007	3 118 128
2008	3 195 457
2009	3 289 897
2010	3 402 406
2011	3 518 099
2012	3 620 861
2013	3 726 322
Celkem	23 871 170

Zdroj: INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein, *Interreg IV-Programm „Alpenrhein-Bodensee-Hochrhein“ im Rahmen des Ziels „Europäische territoriale Zusammenarbeit“ 2007 – 2013, 2007*

4.2.3 Operační program přeshraniční spolupráce Itálie – Rakousko 2007 – 2013

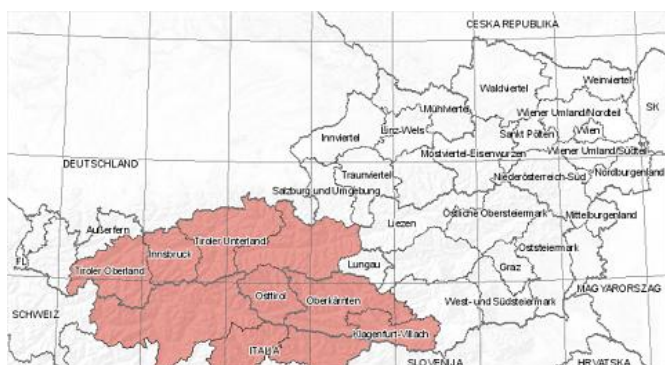
Operační program INTERREG IV A pro spolupráci Rakousko – Itálie byl odsouhlasen dne 17. 9. 2007 Evropskou komisí a Spolupráce bude financována z ERDF. Program bude zejména zaměřen na získání rovných příležitostí pro ženy, osoby zdravotně postižené či etnické menšiny. Nedílnou součástí bude též zaměření na ochranu životního prostředí a dynamický rozvoj v rámci Integrace environmentálních aspektů (INTERREG IV Italien – Österreich, *ZIEL „Europäische territoriale Zusammenarbeit“*

2007-2013 OPERATIONELLES PROGRAMM zur Förderung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit im Grenzraum zwischen ÖSTERREICH – ITALIEN, 2007).

Programové oblasti:

Programová oblast zahrnuje na rakouské straně regiony NUTS III Tyrolsko, Oberland, Innsbruck, Tiroler Unterland, Východní Tyrolsko, Klagenfurt - Villach, Dolní Korutany, Pinzgau, Salzburgn, Lungau, Unterkärnten a též region Ausserfern; Na straně italské se vztahuje na oblasti: provincie Belluno, Udine, Vicenza, Treviso, Pordenone a na Gorizii (INTERREG IV Italien – Österreich, ZIEL „Europäische territoriale Zusammenarbeit“ 2007-2013 OPERATIONELLES PROGRAMM zur Förderung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit im Grenzraum zwischen ÖSTERREICH – ITALIEN, 2007). Následující obrázek znázorňuje programovou oblast této přeshraniční spolupráce.

Obrázek 4: Programová oblast přeshraniční spolupráce Itálie – Rakousko (2007 – 2013)



Zdroj: INTERREG IV Italien – Österreich, ZIEL „Europäische territoriale Zusammenarbeit“ 2007-2013 OPERATIONELLES PROGRAMM zur Förderung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit im Grenzraum zwischen ÖSTERREICH – ITALIEN, 2007

Následující část vymezení silné a slabé stránky přeshraniční spolupráce.

Silné stránky:

- Vysoké množství zahraniční populace, která se podílí na zmíněných bodech programu.
- Obecný nárůst HDP.

- Vybudování nových hydrografických sítí.

Slabé stránky:

- V určitých oblastech malá znalost cizích jazyků.
- Velká míra závislosti na cestovním turismu.
- Stále rostoucí nákladní a kamionová doprava na hraničních přechodech (INTERREG IV Italien – Österreich, *ZIEL „Europäische territoriale Zusammenarbeit“ 2007-2013 OPERATIONELLES PROGRAMM zur Förderung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit im Grenzraum zwischen ÖSTERREICH – ITALIEN*, 2007).

Program je rozdělen do těchto prioritních os:

Prioritní osa č. 1 - Vylepšení ekonomických vztahů, zlepšení konkurenceschopnosti a diverzifikace

- Pomocí této osy je zajistit konkurenceschopnost podniků v oblasti přeshraniční spolupráce, která úzce souvisí s globalizací trhů.
- Vytváření většího množství a kvalitnější pracovní místa za pomoci zainteresování více lidí na trhu práce.

Prioritní osa č. 2 - Ochrana životního prostředí a územní rozvoj v udržitelné míře

- Ochrana životního prostředí, a to především takovým způsobem, aby nedocházelo k poškozování přírodních jevů. Dále v co nejvyšší možné míře zvýšit kvalitu života místních obyvatel a přispět k jejich celkové bezpečnosti.
- Podpora lepší dostupnosti pro regiony a města a zajištění kvality a odpovídajících služeb (INTERREG IV Italien – Österreich, *ZIEL „Europäische territoriale Zusammenarbeit“ 2007-2013 OPERATIONELLES PROGRAMM zur Förderung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit im Grenzraum zwischen ÖSTERREICH – ITALIEN*, 2007).

Tabulka 3: Rozdělení finančních prostředků

Rozdělení finančních prostředků z fondu ERDF pro programovací období 2007 - 2013 (v eurech)	
Rok	Fond ERDF
2007	8 408 474
2008	8 052 850
2009	8 184 074
2010	8 457 157
2011	8 737 889
2012	8 988 527
2013	9 245 697
Celkem	60 074 668

Zdroj: INTERREG IV Italien – Österreich, ZIEL „Europäische territoriale Zusammenarbeit“ 2007-2013 OPERATIONELLES PROGRAMM zur Förderung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit im Grenzraum zwischen ÖSTERREICH – ITALIEN, 2007

4.2.4 Operační program přeshraniční spolupráce Slovinsko – Rakousko IV A

Hlavní důraz obě země kladou zejména na příhraniční spolupráci. Mezi prioritní úkoly v rámci období 2007 – 2013 přeshraniční spolupráce Slovinsko – Rakousko můžeme zařadit:

- Napomoci k celkovému rozvoji a k hospodářskému začlenění v oblasti spolupráce, kdy musí být přihlédnuto v rámci rozdílů v oblasti vývoje jednotlivých NUTS III regionů.
- Navýšení sekcí v programové oblasti a též jejich konkurenceschopnosti na mezinárodním poli, a to zejména prostřednictvím výhod zvolení strategické polohy, využití endogenního potenciálu, rozvoje a nových inovací. (SI – AT European Territorial Cooperation, *Objective 3 – European Territorial*

Programové území

Hlavní programové území tvoří způsobilé regiony NUTS III, a to konkrétně Oststeiermark, West – Südsteiermark, Klagenfurt – Villach, Unterkärnten a Südburgenland na straně rakouské. Na slovinské straně NUTS III zahrnuje Gorenjsko, Korosko, Savinjsko, Podravsko a též Pomursko (SI – AT European Territorial Cooperation, *Objective 3 – European Territorial Cooperation Operational Programme CROSS-BORDER COOPERATION SLOVENIA-AUSTRIA 2007-2013, 2007).*

Obrázek 5: Programová oblast přeshraniční spolupráce Slovinsko – Rakousko (2007 – 2013)



Zdroj: SI – AT European Territorial Cooperation, *Objective 3 – European Territorial Cooperation Operational Programme CROSS-BORDER COOPERATION SLOVENIA-AUSTRIA 2007-2013, 2007*

Z hlediska klíčových identifikací byly zanalyzovány silné a slabé stránky v rámci přeshraniční spolupráce, a to pomocí statických údajů, aktivně působících regionálních a národních plánů vývoje či strategie cílů a zanalyzování aktivního zapojení všech zúčastněných stran v rámci regionální, místní či vnitrostátní úrovně.

Silné stránky:

- Poloha při strategii jako nosný prvek spojení mezi EU (Německem, Itálií, Maďarskem a západním Balkánem).
- Od přistoupení Slovinska k EU se stala hranice Slovinsko – rakouská hranicí interní.

- Roku 2007 proběhlo ve Slovinsku zavedení eura.
- Zapojení hlavních měst i hlavních aglomerací a navýšení programových oblastí.

Slabé stránky:

- Velké rozdíly v oblasti rozvoje mezi zúčastněnými regiony, a to především mezi Podravskem, Pomurskem a Koroskem (SI – AT European Territorial Cooperation, *Objective 3 – European Territorial Cooperation Operational Programme CROSS-BORDER COOPERATION SLOVENIA-AUSTRIA 2007-2013*, 2007).

Prioritní osy

Prioritní osa č. 1 - Oblast konkurenceschopnosti, znalosti a hospodářské spolupráce

Zásadním cílem je napomoci k navýšení konkurenceschopnosti a ekonomického nárůstu, který povede k rozmachu zaměstnanosti v jednotlivých zúčastněných regionech, dále předcházení nerovných hladin v oblasti inovací a napomoci tímto k sociální či hospodářské integraci příhraničních oblastí.

Prioritní osa č. 2 - Nadále udržžený a vyvážený rozvoj

Prioritou je bezesporu v co nejvyšší míře přispět k udržitelnému rozvoji především z hlediska vyváženosti. Dalším hlavním bodem bude zaopatřit regionální zdroje v oblasti ochrany životního prostředí, sociálních záležitostí a v neposlední řadě v oblastech kulturních.

Prioritní osa č. 3 - Pomoc při technické podpoře

Dle nařízení o ERDF bude za pomoci cílů vylepšení kvality mechanismů příhraniční spolupráce či řízení. V rámci nařízení ERDF můžeme zmínit vybrané podporované obory činností:

- Opatření, která jsou zaměřena na partnery, zejména příjemce, kteří čerpají z fondů, ale i též široká veřejnost včetně informačních opatření.
- Rozšiřování informací, budování sítí, navyšování celkového povědomí a podpora spolupráce v oblasti Společenství (SI – AT European Territorial Cooperation, *Objective 3 – European Territorial Cooperation Operational*

Programme CROSS-BORDER COOPERATION SLOVENIA-AUSTRIA 2007-2013, 2007).

Tabulka 4: Rozdělení finančních prostředků

Rozdělení finančních prostředků z fondu ERDF pro programovací období 2007 - 2013 (v eurech)	
Rok	Fond ERDF
2007	9 515 924
2008	9 112 854
2009	9 219 581
2010	9 457 826
2011	9 701 916
2012	9 933 304
2012	10 170 072
Celkem	67 111 477

Zdroj SI – AT European Territorial Cooperation, *Objective 3 – European Territorial Cooperation Operational Programme CROSS-BORDER COOPERATION SLOVENIA-AUSTRIA 2007-2013, 2007*

4.2.5 Operační program přeshraniční spolupráce Maďarsko – Rakousko 2007 – 2013

V přeshraniční spolupráci Rakousko – Maďarsko se setkáme s operačním programem INTERREG IV. A. Byl schválen Evropskou komisí, a to dne 21. 11. 2007. Tento operační program v podstatě můžeme rozdělit na 2 odlišné části. Průmyslovou část zastupuje severní část regionu Střední Evropy, jasným opakem pak část jižní – převážně venkovský charakter, a to v maďarských malých střediscích na rakouské straně. Značná hodnota urbanizace má klesající tendenci, a to od severu k jihu, kde je jasně zřejmé, že průměrná kapacita v oblasti ekonomie a velikosti měst či obcí se stále zmenšuje.

Jasně daným cílem je pomoci ekonomickému, kulturnímu a sociálnímu vývoji v rámci příhraničního regionu, který povede k nastavení v co největší možné míře téměř

totožných hodnot mezi regiony za pomoci přeshraniční spolupráce (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden kooperation Österreich – Urgan 2007 – 2013, *Operational Programme for Objective 3 Cross-border Co-operation Austria-Hungary 2007-2013*, 2007).

Programové území

Přihraniční region Maďarsko - Rakousko zahrnuje rakouské spolkové země Burgenland, Vídeň a NUTS III dále region Wiener Umland-Südteil, Nyugat-Dunántúl, regiony Vas a Zala a hrabství Győr-Moson-Sopron z maďarské strany (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden kooperation Österreich – Urgan 2007 – 2013, *Operational Programme for Objective 3 Cross-border Co-operation Austria-Hungary 2007-2013*, 2007).

Obrázek 6: Programová oblast přeshraniční spolupráce Maďarsko – Rakousko (2007 – 2013)



Zdroj: Creating the future: Program zur grenzüberschreiden kooperation Österreich – Urgan 2007 – 2013, *Operational Programme for Objective 3 Cross-border Co-operation Austria-Hungary 2007-2013*, 2007

Přeshraniční spolupráci lze rozdělit opět na silné a slabé stránky:

Silné stránky přeshraniční spolupráce:

- Nárůst malých a též středních podniků z hlediska celkového počtu podniků v celém regionu.
- Dynamicky rostoucí kvalifikovaná pracovní síla.
- Iniciativy, jejichž základní kostrou jsou znalosti a zprostředkovatelé, které přivádějí nové.

Slabé stránky přeshraniční spolupráce:

- Nižší stupeň spolupráce malých a středních podniků, která bohužel vede k vysoké závislosti na trhu práce.

Na maďarské straně strukturální nedostatky v oblasti trhu práce a v nepřiměřené kvalitě kanalizační a likvidační systémy odpadů (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden kooperation Österreich – Urgan 2007 – 2013, *Operational Programme for Objective 3 Cross-border Co-operation Austria-Hungary 2007-2013*, 2007).

Prioritní osy:

Prioritní osa č. 1 - Inovativní a integrační zázemí v rámci konkurenceschopnosti

Hlavním cílem je prioritně vytvořit region, který by byl schopen ekonomické konkurenceschopnosti za pomoci inovačních a integračních mechanismů. Dále se prioritní osa zaměřuje:

- Budování nových sítí a klastrů.
- Nové inovace, a to především zkvalitněním sociální infrastruktury a inovace veřejných služeb.
- Navýšení většího množství pracovních míst.

Prioritní osa č. 2 - Zajistit dostupnost v co nejvyšší možné míře a udržitelným způsobem zajistit rozvoj

- Prosazování rozvoje v udržitelné míře, a to atraktivním způsobem.
- Řešení zásadních problémů, jako je udržitelný rozvoj dopravy, regionální dostupnost či ekomobilita.

Prioritní osa č. 3 - Technická podpora

Vylepšení kvality přeshraniční spolupráce efektivním způsobem řízení programu a informačních toků (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden kooperation Österreich – Urgan 2007 – 2013, *Operational Programme for Objective 3 Cross-border Co-operation Austria-Hungary 2007-2013*, 2007).

Tabulka 5: Rozdělení finančních prostředků

Rozdělení finančních prostředků z fondu ERDF pro programovací období 2007 - 2013 (v eurech)	
Rok	Fond ERDF
2007	11 501 161
2008	11 157 993
2009	11 321 889
2010	11 623 350
2011	11 932 338
2012	12 223 021
2013	12 520 557
Celkem	82 280 309

Zdroj: Creating the future: Program zur grenzüberschreiden kooperation Österreich – Urgan 2007 – 2013, *Operational Programme for Objective 3 Cross-border Co-operation Austria-Hungary 2007-2013*, 2007

4.2.6 Operační program přeshraniční spolupráce Slovensko – Rakousko 2007 – 2013

Evropská komise odsouhlasila dne 20. 12. 2007 operační program pro přeshraniční spolupráci programu INTERREG IV. A – Slovensko – Rakousko, a to pro období 2007 – 2013. Hlavním cílem bude vytvořit takové pohraničí, které bude mít výborný základ na znalostech regionální ekonomiky, sociální atraktivitu a v evropské metropoli významné postavení.

Mezi další cíle spolupráce Rakouska – Slovenska můžeme zmínit následující:

- Zesílit kvalitní spolupráci mezi programovými partnery, která povede k adekvátní a flexibilní síti struktur, spoluprací a klastrů.
- Rozvíjet hospodářský růst a též podpořit sociální začlenění.
- Efektivní používání přístupů, díky kterým se dosáhne dalším schopnostem pro jednotlivce, organizace, obce či pro regiony, a to za pomoci znalostního

transferu (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Cross-Border Cooperation Programme Slovakia – Austria 2007-2013*, 2007).

Programové území:

Pohraniční region rakousko-slovenský se skládá z následujících regionů NUTS III:

V Rakousku: Weinviertel, Wiener Umland-Nordteil, Wiener Umland-Südteil, Nordburgenland, Wien a sousední regiony Waldviertel, Mostviertel-Eisenwurzen, Sankt Pölten, Niederösterreich-Süd a Mittelburgenland. Slovensko: oblasti Bratislavy a Trnavy (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Cross-Border Cooperation Programme Slovakia – Austria 2007-2013*, 2007).

Obrázek 7: Programová oblast přeshraniční spolupráce Slovensko – Rakousko (2007 – 2013)



Zdroj: Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Cross-Border Cooperation Programme Slovakia – Austria 2007-2013*, 2007

Silné a slabé stránky v oblasti přeshraniční spolupráce:

Silné stránky:

- Ideální podmínky pro průmyslové činnosti a též v této souvislosti průmyslová tradice.
- Soustředěnost na vzdělávání, vývojové a inovativní kapacity.
- Velká dispozice kvalifikovaných pracovních sil.

Slabé stránky:

- Nedostatečné zájmy v oblasti společného marketingu.
- Nedostatečná strategie v oblasti vývoje trhu práce.
- Nedostatečné finanční prostředky pro uskutečnění podporujících projektů (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Cross-Border Cooperation Programme Slovakia – Austria 2007-2013*, 2007).

K dosažení cílů přeshraniční spolupráce Rakousko – Slovensko přispějí prioritní osy, které jsou rozděleny takto:

Prioritní osa č. 1 - Konkurenceschopnost v ekonomické sféře a socio – ekonomický rozvoj

- Výrazně zesílit spolupráci v rámci sociálních a kulturních projektů.
- Zefektivnit spolupráci příhraničního rozvoje v rámci marketingu a cestovního ruchu.
- Vyvíjení nových strategií či mechanismů pro začlenění příhraničního trhu práce.

Oblast podpory:

- 1.1 Služby propojené s inovacemi a podnikáním, infrastruktura.
- 1.2 Ekonomika ve volném čase, kultura a inovace cestovního ruchu.
- 1.3 Rozmach trhu práce, vzdělávání a inovativní rozvoj lidských zdrojů.
- 1.4 Sociální začleňování, předcházení zdravotním a sociálním rizikům.

Prioritní osa č. 2 - Dostupnost z hlediska regionálního měřítka a udržitelného rozvoje

- Podpora výroby energie z obnovitelných zdrojů a podpora navýšení energetické účinnosti.
- Vylepšit mechanismy pro regionální spolupráci a struktury a v příhraničním regionu podpora správy věcí veřejných.

Oblast podpory:

- 2.1 Doprava a dostupnost z regionálního hlediska.

2.2 Územní rozvoj v udržitelném měřítku a oblast institucionální spolupráce.

2.3 Vzájemné řízení chráněných oblastí a vzájemná spolupráce.

2.4 Ochrana životního prostředí, obnovitelných zdrojů energie a předcházení rizik.

Prioritní osa č. 3 - Technická pomoc

Bude se zejména zaměřovat na účinné a řádné řízení programu (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Cross-Border Cooperation Programme Slovakia – Austria 2007-2013*, 2007).

Tabulka 6: Rozdělení finančních prostředků

Rozdělení finančních prostředků z fondu ERDF pro programovací období 2007 - 2013 (v eurech)	
Rok	Fond ERDF
2007	8 002 358
2008	8 135 987
2009	8 322 909
2010	8 538 046
2011	8 758 464
2012	8 967 402
2013	9 181 189
Celkem	59 906 355

Zdroj: Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Cross-Border Cooperation Programme Slovakia – Austria 2007-2013*, 2007

4.2.7 Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Rakousko 2007 – 2013

Výsledkem tohoto operačního programu je dlouhodobý a společný pracovní proces, jenž měl za cíl navýšení kvality přeshraniční spolupráce, vyjednávání a komunikace. Prioritním nástrojem pro efektivní spolupráci v oblasti příhraničního regionu je právě tento program. Díky zrealizování budou možné inovativní příležitosti pro užší

spolupráci a nové vybudování reálných přeshraničních struktur, pomocí kterých vznikne nový užitek jak pro organizace, občany a též pro regiony na obou stranách hranic.

Program „Přeshraniční spolupráce Rakousko – Česká republika 2007 – 2013“ disponuje prioritami, které jsou financovány Evropským fondem pro regionální rozvoj (ERDF). Zejména pokračovat v rozvoji a podpoře přeshraniční spolupráce je hlavním cílem programu. Regiony by tak mohly získat efektivní impulsy pro rychlý přeshraniční rozvoj, a to na obou stranách hranic (European Territorial Cooperation Austria – Czech Republic 2007 – 2013, *Operational programme Objective European Territorial Co-operation Austria – Czech Republic 2007 – 2013*, 2007).

Programové území

Toto území tvoří rakousko – české regiony v příhraničí „NUTS III“. V České republice se jedná o kraj Jihočeský, kraj Jihomoravský a kraj Vysočina. V Rakousku to jsou okresy Weinviertel, Mühlviertel, Waldviertel, Wiener Umland Nord a Vídeň.

Také je možno využít prostředky, avšak max. ve výši 20 % na straně rakouské. Jedná se především o regiony Linz – Wels, Steyr – Kirchdorf a Innviertel. Dále také pro Dolní Rakousko a to konkrétně v regionech Pölsen a Mostviertel – Eisenwurzen (European Territorial Cooperation Austria – Czech Republic 2007 – 2013, *Operational programme Objective European Territorial Co-operation Austria – Czech Republic 2007 – 2013*, 2007).

Obrázek 8: Programová oblast přeshraniční spolupráce Česká republika – Rakousko (2007 – 2013)



Zdroj: European Territorial Cooperation Austria – Czech Republic 2007 – 2013, *Operational programme Objective European Territorial Co-operation Austria – Czech Republic 2007 – 2013*, 2007

Silné a slabé stránky přeshraniční spolupráce

Mezi silné stránky lze zmínit:

- Aktivní struktury spolupráce v oblasti osobní, institucionální, právní, ale i též na úrovni politické.
- Již získané zkušenosti při spolupráci na projektech euroregionu.

Naopak ke slabým stránkám patří:

- Nestejné měřítko pro právní systémy, na sociálních úrovních a v základních aspektech v rámci životního prostředí.
- Rozdíly z hlediska kompetenčního a též i institucionálního.
- Nižší úroveň spolupráce v rámci plánování, institucionální a v neposlední řadě v oblastech strukturální spolupráce (European Territorial Cooperation Austria – Czech Republic 2007 – 2013, *Operational programme Objective European Territorial Co-operation Austria – Czech Republic 2007 – 2013*, 2007).

Prioritní osy

Prioritní osa č. 1 - Socio – ekonomický rozvoj, transfer znalostí a cestovní ruch

Tato prioritní osa slouží k vylepšení atraktivity území v ekonomické oblasti, umožnění ideálních podmínek pro propagaci cestovního ruchu a též pro transfer znalostí.

Podporu lze rozčlenit do následujících oblastí:

- 1.1 Služby, které jsou provázány s inovativními mechanismy a které jsou spojeny s podnikáním.
- 1.2 Kultura, cestovní ruch a ekonomika v oblasti volného času.
- 1.3 Podpora rozvoje lidských zdrojů, trhu práce, kvalifikace a vzdělávání.
- 1.4 Předcházení rizik v oblastech zdravotních a sociálních, sociální začleňování.

Prioritní osa č. 2 - Dostupnost v rámci regionů a udržitelný rozvoj

Důraz je kladen na vylepšení dostupnosti příhraničního regionu. Dále v oblasti životního prostředí zvýšení kvality.

Podporu lze rozčlenit do následujících oblastí:

- 2.1 Inovace v dopravě a lepší regionální dostupnost.

2.2 Životní prostředí a předcházení možných rizik.

2.3 Institucionální spolupráce v rámci udržitelných sítí a struktur.

Prioritní osa č. 3 - Pomoc při technické podpoře

Jsou zde zahrnuty činnosti především pro provádění, hodnocení, monitorování či kontroly programů, taktéž jako publicita či informace při rozvoji všech regionů a partnerů zúčastněných v těchto činnostech (European Territorial Cooperation Austria – Czech Republic 2007 – 2013, *Operational programme Objective European Territorial Co-operation Austria – Czech Republic 2007 – 2013*, 2007).

Tabulka 7: Rozdělení finančních prostředků

Rozdělení finančních prostředků z fondu ERDF pro programovací období 2007 - 2013 (v eurech)	
Rok	ERDF
2007	14 284 367
2008	14 596 974
2009	14 943 831
2010	15 326 729
2011	15 718 967
2012	16 091 624
2013	16 472 901
Celkem	107 435 393

Zdroj: European Territorial Cooperation Austria – Czech Republic 2007 – 2013, *Operational programme Objective European Territorial Co-operation Austria – Czech Republic 2007 – 2013*, 2007

4.3 Operační programy přeshraniční spolupráce INTERREG V A (2014 – 2020)

Na základě již některých uveřejněných informací pro nové operační programy 2014 – 2020 jsem se rozhodla shrnout i nové programovací období 2014 – 2020. Na první pohled je patrné, že se oproti minulému období 2007 – 2013 změnila iniciativa

INTERREG IV na INTERREG V. Působnost programového území se většinou nezměnila. Nakonec, jak již bylo zmíněno, jednotlivé operační programy jsou zachovány stejně jako v období předchozím.

Operační programy jsou stanoveny v rámci období 1. 1. 2014 do 31. 12. 2020 a obsahují následující dva nové cíle:

- Investice pro růst a zaměstnanost.
- Evropská územní spolupráce (Euroregion Silesia. *Cíl 2 v období 2014-2020*, © 2004 – 2015).

V období od roku 2016 bude stanoveno, že komise bude pravidelně obdržovat každoroční zprávy v rámci provádění. V tomto ohledu bude mít tak kvalitnější přehled o možném pokroku či stanovených a dosažených výsledcích (Evropská komise, *Odpovědi komise na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora „Financuje EFRR účinně projekty, které přímo podporují biologickou rozmanitost v rámci Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020?“*, 2014).

Obrázek 9: Oblasti přeshraniční spolupráce Rakouska 2014 - 2020



Zdroj: (ÖROK, *Grenzüberschreitende Kooperation 2014 - 2020*, © 2015).

V rámci přeshraniční spolupráce se Rakousko podílí v období 2014 – 2020 v následujících programech:

- Operační program: Německo – Rakousko
- Operační program: Alpský Rýn – Bodamské jezero – Horní Rýn
- Operační program: Itálie - Rakousko
- Operační program: Slovinsko - Rakousko
- Operační program: Maďarsko - Rakousko

- Operační program: Slovensko - Rakousko
- Operační program: Česká republika – Rakousko (ÖROK, *Grenzüberschreitende Kooperation 2014 - 2020*, © 2015).

4.3.1 Operační program přeshraniční spolupráce Německo – Rakousko 2014 – 2020

Program INTERREG VA Rakousko – Německo pro období 2014 – 2020 má prioritní zájem především v oblastech zaměstnanosti, vývoje a výzkumu a též i inovace klimatu.

V příhraničních oblastech Rakouska – Německa v rámci období 2014 – 2020 má tento operační program za cíl:

- Inovativní přístup v rámci udržitelného hlediska.
- Rozmach společných prostor a zainteresování do zesílení regionálních trhů v příhraničním hospodářství, výzkumu a inovací.
- Vylepšení řídicích, ale i správních systémů.
- Vymezení rozdílů na hranici při každodenním životě a zefektivnění koalescence příhraničních regionů (INTERREG Österreich - Bayern 2014 – 2020 Europäische Union – Europäischer Funds für Regionale Entwicklung, *Kooperationsprogramm INTERREG V-A Österreich – Deutschland/Bayern 2014-2020*, 2014).

Programové území

Programové oblasti zůstaly stejné jako v předchozím programovacím období.

Prioritní osy:

Prioritní osa č. 1 – Vylepšení a nové rozšíření příhraničního vývoje, výzkumu a inovací

- Společné používání kapacit v oblasti podpory výzkumu a vývoje. Z tohoto hlediska rozvíjet výstavbu výzkumných zařízení.
- Nové technologické a organizační činnosti z hlediska podpory režimů, které berou ohled k životnímu prostředí.

Prioritní osa č. 2 - Oblast ochrany životního prostředí a zachování podpory účinnosti zdrojů

- Rozvojové řízení přeshraničních území v chráněných oblastech a inovace úzce související s projekty chráněných oblastí.
- Inovace projektů s totožným záměrem v oblasti přírody, vod a též ochrany zemědělství a lesnictví.

Prioritní osa č. 3 - Pomoc při vzájemné spolupráci v administrativních či právních věcech a podpora vzájemné spolupráce mezi jednotlivými institucemi a občany

- Zejména vybudování nápomocných struktur v rámci přeshraničních projektů, a to i s jejich finančním řízením v rámci projektů s menším rozsahem za pomoci regionálních organizací (INTERREG Österreich - Bayern 2014 – 2020 Europäische Union – Europäischer Fonds für Regionale Entwicklung. *Kooperationsprogramm INTERREG V-A Österreich – Deutschland/Bayern 2014-2020*, 2014).

Tabulka 8: Rozdělení finančních prostředků

Rozdělení finančních prostředků z fondu ERDF pro programovací období 2014 - 2020 (v eurech)	
Rok	Fond ERDF
2014	2 702 152
2015	3 945 510
2016	5 634 439
2017	10 237 743
2018	10 442 498
2019	10 651 347
2020	10 864 375
Celkem	54 478 064

Zdroj: INTERREG Österreich - Bayern 2014 – 2020 Europäische Union – Europäischer Fonds für Regionale Entwicklung. *Kooperationsprogramm INTERREG V-A Österreich – Deutschland/Bayern 2014-2020*, 2014

4.3.2 Operační program přeshraniční spolupráce Alpšský Rýn – Bodamské jezero – Horní Rýn – Rakousko 2014 – 2020

Program INTERREG V. A byl odsouhlasen komisí EU 16. 12. 2014 „Alpenrhein – Bodensee – Hochrhein“ pro období 2014 – 2020 (INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein, *Herzlich Willkommen auf den Seiten von Interreg "Alpenrhein-Bodensee-Hochrhein"*, [2015]).

Tento nový operační program by měl nastolit pozitivní přínos v rámci strategií z hlediska udržitelného rozvoje podporujícího zainteresování a též začlenění zásadních cílů pro celkový rozvoj (INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein, *Kooperationsprogramme im Rahmen des Ziels „Europäische territoriale Zusammenarbeit“*, 2014).

Programové území

Programová oblast se taktéž oproti období předchozímu nemění.

Zaměření prioritních os bude vypadat takto:

Prioritní osa č. 1 - Konkurenceschopnost, inovace, vzdělávání a zaměstnanost

- Cílem je zesílení výzkumných činností, inovativních nástrojů a technologických postupů.
- Vylepšení dostatečně kvalifikovaných pracovních pozic v příhraničním regionu.

Oblast podpory:

1.1 Podporovat vývoj v oblasti výzkumu, inovační infrastruktury a budování nových kapacit pro vývoj, výzkum a inovaci.

1.1 Podpořit finanční investice do výzkumu, stavební propojení mezi jednotlivými podniky a vzájemná spolupráce mezi nimi.

1.2 Zainteresování přeshraničních trhů práce včetně jejich mobility.

Prioritní osa č. 2 - Životní prostředí, energie a doprava

Cílem u této prioritní osy je zkvalitnit ovzduší u příhraničních regionů, které jsou zejména zatížené velkým objemem dopravy.

Oblast podpory:

2.1 Podpůrné mechanismy v rámci energetické účinnosti, efektivní řízení energie a využití obnovitelných zdrojů energie v oblasti veřejné infrastruktury, a to i s veřejnými budovami v obydlých oblastech.

2.2 Zachovat, chránit, propagovat a pomoci při rozvoji přírodního a kulturního dědictví.

2.3 Konzervace a restaurování rozmanitosti v biologické sféře a podpora při ekosystémových službách, včetně sítě Natura 2000 a zelená Infrastruktura.

2.4 Vylepšení situace ve městech v rámci životního prostředí, revitalizace městských center a opatření, která povedou ke snížení hluku.

Prioritní osa č. 3 - Správní spolupráce, angažování občanů

Hlavním cílem je zajistit výměnu zkušeností a zefektivnit administrativní činnosti.

Oblast podpory:

3.1 Pomoc při spolupráci v oblastech právních a správních a spolupráce v rámci občanských institucí.

Finanční prostředky v rámci přeshraniční spolupráce z fondu ERDF by měly činit 39 588 430 € (INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein, *Kooperationsprogramme im Rahmen des Ziels „Europäische territoriale Zusammenarbeit“*, 2014).

4.3.3 Operační program přeshraniční spolupráce Itálie – Rakousko 2014 – 2020

Dne 4. 9. 2014 byl Evropskou komisí návrh operačního programu schválen (INTERREG IV Italien – Österreich, *Kooperationsprogramm Interreg V Italien-Österreich 2014–2020*, 2014).

Programové území

Oproti období 2007 – 2013 byl operační program inovován o nové oblasti, a to: provincie Gorizia, Pordenone, Vicenza a Treviso na straně italské, na straně rakouské se jedná o Außerfern, Lungau, Salzburg a Unterkärnten (INTERREG IV Italien – Österreich, *Kooperationsprogramm Interreg V Italien-Österreich 2014–2020*, 2014).

Program je vymezen v 5 následujících prioritních osách:

Prioritní osa č. 1 - Inovace, nový výzkum a technický rozvoj

- Vybudování přeshraničních sítí v sektoru veřejném, který se zaměří na inovace a výzkum.
- Vytváření nových produktů i nových procesů, které budou kladnou odezvou od vynaložených investic do výzkumu a inovací.

Prioritní osa č. 2 - V rámci malých a středních podniků zajistit konkurenceschopnost

- Pomoc při budování nových podniků a pomoc zajistit zejména u malých a středních firem konkurenceschopnost.
- Zapojení získaných dovedností a poznatků na příhraničním trhu.

Prioritní osa č. 3 - Dědictví přírodní a kulturní

- Zaměření na konkrétní akce v rámci udržitelného používání kulturního a přírodního dědictví.
- Více se zaměřit na definice cestovního ruchu.

Prioritní osa č. 4 - Institucionální kompetence

- Pomoc při zaměření v rámci společných cest byrokratického mechanismu především v klasických obchodních oblastech s jasným záměrem „Přitáhnout více investorů“.

Prioritní osa č. 5 - Rozvoj na místní úrovni - CLLD

- Přijetím CLLD se získané dosavadní znalosti dále využijí ve všech oblastech, které nadále pomohou k růstu a zrealizování integrovaného místního rozvoje.
- Za pomoci kvalitně zavedených systémů docílit vyšší ekonomické jistoty.

Prioritní osa č. 6 - Technická podpora (INTERREG IV Italien – Österreich, Kooperationsprogramm Interreg V Italien-Österreich 2014–2020, 2014).

Finanční alokace

V tomto období, tedy pro období 2014 – 2020 programu INTERREG V A má Rakousko – Itálie celkem k dispozici 82 234 000 €, a to v rámci ERDF. Celkové finanční příděly by měly činit 96 751 607 € (INTERREG IV Italien – Österreich, Kooperationsprogramm Interreg V Italien-Österreich 2014–2020, 2014).

4.3.4 Operační program přeshraniční spolupráce Slovinsko – Rakousko 2014 – 2020

Návrh operačního programu INTERREG V nebyl doposud pro tuto spolupráci schválen vůči určitým nesrovnalostem. Schválení operačního programu se očekává ke konci září 2015. Z neschváleného návrhu operačního programu vychází prozatím následující data (SI – AT European Territorial Cooperation, *Cooperation Programme Interreg VA Slovenia-Austria*, 2015).

Tento operační program bude zejména sledovat efektivní, co nejlépe udržitelný rozvoj, který bude podporovat využívání regionálních analýz (Das Land Steiermark, *Programmplanung Österreich-Slowenien 2014-2020*, © 2015).

Programové oblasti:

Vzhledem u přeshraniční spolupráce Rakousko – Slovinsko 2014 – 2020 se bude jednat o regiony NUTS 3 Gorenjska, Koroška, Podravska, Savinjska, Pomurska, Osrednjeslovenska, Goriška a Zasavska na straně slovinské a na straně rakouské pak budeme hovořit o Oststeiermark, západní a jižní Štýrsko, Graz, Obersteiermark, Horní Štýrsko, Lower Korutany, Klagenfurt – Villach, Horní Korutany a Südburgenland (Das Land Steiermark, *Programmplanung Österreich-Slowenien 2014-2020*, © 2015).

Prioritní osy

Prioritní osa č. 1 - Zesílení konkurenceschopnosti, výzkum a inovace

Prioritní osa se zaměřuje zejména na podporu a posílení podniků na mezinárodních trzích za pomoci výzkumu a inovativních aplikací.

Oblast podpory:

1.1 Pomocí podnikatelským investicím zainteresováním do inovací a výzkumu a provázanost mezi podniky, výzkumnými a vědeckými centry a vzděláváním ve vysokoškolských oblastech.

1.2 Zapojení do inovačního procesu zejména u malých a středních firem.

Prioritní osa č. 2 - Ochrana životního prostředí a pomoc při efektivním využívání zdrojů

V nejefektivnější míře v dlouhodobém horizontu zachovat udržitelného přírodního a kulturního bohatství a dědictví.

Oblast podpory:

2.1 Ochrana, propagace a rozvoj kulturního a přírodního dědictví.

Prioritní osa č. 3 - Navyšování institucionální kapacity a efektivní řízení veřejné správy

Zásadním stanoviskem je, aby ekonomika byla v rámci celosvětového měřítka udržena v co nejdelším horizontu.

Oblast podpory:

3.1 Vzájemná spolupráce mezi občany a institucemi a pomoc při právní a správní spolupráci.

Prioritní osa č. 4 - Technická pomoc (SI – AT European Territorial Cooperation, *Draft Cooperation Programme INTERREG V-A Slovenia-Austria 2014-2020*, 2014).

Tabulka 9: Rozdělení finančních prostředků

Rozdělení finančních prostředků z fondu ERDF pro programovací období 2014 - 2020 (v eurech)	
Rok	Fond ERDF
2014	2 399 418
2015	3 359 185
2016	4 798 836
2017	9 117 787
2018	9 117 787
2019	9 597 671
2020	9 597 671
Celkem	47 988 355

Zdroj: : SI – AT European Territorial Cooperation. *Cooperation Programme Interreg VA Slovenia-Austria*, 2015

4.3.5 Operační program přeshraniční spolupráce Maďarsko – Rakousko 2014 – 2020

Spolupráce v přeshraniční sféře Rakousko – Maďarsko zajistí operační program INTERREG V. A. V rámci programového období pro roky 2014 – 2020 taktéž nebyl operační program schválen. Data vycházejí z návrhu operačního programu ze dne 20. 3. 2014.

Program si klade jako prioritní pilíř důkladně připravit strategické plány zejména pro oblasti, kde se můžeme setkat se špatnou dostupností nebo neatraktivním prostředím pro podnikání, nedostatečně propojené sítě mezi stávajícími a regionálními podniky, dále se znečišťováním životního prostředí či v neposlední řadě intenzivní předcházení rizik (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Kooperation Österreich – Ungarn 2007 – 2013, *Draft Cooperation Programme Austria-Hungary 2014 – 2020*, 2014).

Programová oblast

Programová oblast se oproti minulému období nemění.

Tento program napomůže ke strategii „Evropa 2020“ díky investicím do níže zmíněných cílů, které tvoří základní prioritní osy:

Prioritní osa č. 1 - Lepší postavení malých a středních podniků v konkurenceschopnosti

- Zajistit co nejvyšší počet malých a středních podniků, které by produkovaly výrobky pro národní, regionální a mezinárodní trhy.

Prioritní osa č. 2 - Ochránit a nadále uchovat účinné využívání zdrojů

- V oblasti kulturního dědictví udržet ochranu, zajistit podporu efektivního využívání zdrojů.
- Zajištění inovačních technologií v rámci vylepšení ochrany životního prostředí, v co nejefektivnější míře využít dostupné zdroje v oblasti nakládání s odpady a s vodním hospodářstvím.

Prioritní osa č. 3 - Napomoci rozvoji v dopravě a odstranění nežádoucích vlivů v zásadních síťových infrastrukturách

- Efektivnější budování regionální mobility tzv. TEN – T infrastruktury.
- Dopravní systémy, které budou šetrné k životnímu prostředí (mimo jiné i nízká hlučnost), a to i včetně námořní dopravy a přístavů.

Prioritní osa č. 4 - Vývoj a nové vybudování kapacit v oblasti orgánů veřejné moci zúčastněnými subjekty

- Vzájemná spolupráce, která bude mezi občany a institucemi v oblastech právních a správních.

Prioritní osa č. 5 - Technická podpora (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden kooperation Österreich – Urgan 2007 – 2013, *Draft Cooperation Programme Austria-Hungary 2014 – 2020*, 2014).

Finanční rámec 2014 - 2020

V operačním programu přeshraniční spolupráce Maďarska a Rakouska 2014 - 2020 je finanční alokace z fondu ERDF stanovena ve výši 78 000 000 € a celkové přiděly činí 101 000 000 € (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden kooperation Österreich – Urgan 2007 – 2013, *Financing*, [2015]).

4.3.6 Operační program přeshraniční spolupráce Slovensko – Rakousko 2014 – 2020

Pro toto období byl operační program schválen dne 28. července 2015. Program se bude zaměřovat zejména na využití potenciálu regionu v zájmu souladu územního vývoje především v rámci dopravy, životního prostředí, inovací a výzkumu, vzdělávání či vybudování institucionálních kapacit (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013. *Programovanie 2014 – 2020*, [2015]).

Programové území

Programová oblast zůstává stejná jako v předchozím programovém období 2007 – 2013.

I v tomto operačním programu nalezneme tyto prioritní osy:

Prioritní osa č. 1 - Pomoci k inteligentnímu příhraničnímu regionu

Oblast podpory:

- 1.1 Podpořit spolupráci zásadních aktérů v regionálním inovačním systému, která zajistí přenos znalostí, vybudování nových kapacit a vytvoření totožných rámců, společných výzkumů a inovativních mechanismů či společných zařízení pro výzkumné práce.
- 1.2 Vylepšit vzdělávání, přípravu pro odborné práce a programy celoživotního vzdělávání ve všech úrovních (počínaje od mateřských škol až po úroveň vysokoškolskou).

Prioritní osa č. 2 - Podpora kulturního a přírodního dědictví a rozmanitost v biologické sféře

Oblast podpory:

- 2.1 Zesílit totožné přístupy k vyhodnocování kulturního a přírodního dědictví v udržitelném měřítku s cílem dosáhnout dalšího vývoje územního programu.
- 3.2 Zaujmout lepší pozici pro přeshraniční integraci ekologických sítí a ekologických infrastruktur se záměrem uchovat biologickou rozmanitost a napomoci tak ke stabilnímu ekosystému.

Prioritní osa č. 3 - Pomoc při řešení udržitelného rozvoje dopravy

Oblast podpory:

- 2.1 Vylepšení regionální mobility za pomoci dopravních prostředků, které jsou šetrné k životnímu prostředí.

Prioritní osa č. 4 - Zesílení spolupráce v oblasti přeshraniční spolupráce u správy věcí veřejných a institucionální spolupráce.

- 1.1 Zesílit institucionální spolupráci.
- 1.1 Zesílit spolupráci vzájemně vzdělávacích institucí za pomoci mobilizace všech zainteresovaných stran a vybudování kapacit v rámci plánování a sjednávání víceúrovňové správy.

Prioritní osa č. 5 - Technická pomoc (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013. *Programovanie 2014 – 2020*, [2015]).

Finanční rámec

V tomto operačním programu přeshraniční spolupráce Slovenska a Rakouska 2014 - 2020 je finanční alokace z fondu ERDF ve výši 75 892 681 € a celkové finanční přiděly činí 89 285 509 € (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Interreg V-A Slovakia-Austria Description of the Cooperation Programme*, 2015).

4.3.7 Operační program přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko 2014 – 2020

- Zavádění inovativních mechanismů a nástrojů, které budou zaměřeny na hospodářský a sociální systém.
- Zapaření lepší dostupnosti regionální, příhraniční a sociální v oblasti zaměstnání, bydlení, veřejných služeb a služeb působících v soukromých sektorech, inovace know – how a též přírodní bohatství a bohatství v oblasti kultury.
- Vylepšení kvality v oblasti kulturních a přírodních zdrojů (Interreg Rakousko – Česká republika, Evropský fond pro regionální rozvoj, *Program spolupráce Rakousko – Česká republika 2014 – 2020 finální verze*, 2015).

Programové území

Programové území přeshraniční spolupráce 2014 – 2020 zahrnuje stejné oblasti jako období předcházející.

Programy pro přeshraniční spolupráci Rakousko – Česká republika v rámci strategie Evropa 2020 pomocí prioritních os:

Prioritní osa č. 1 - Zesílení výzkumu, inovativních činností a technologického vývoje

Jednotlivé oblasti podpory:

- 1.1 Zesílení výzkumu a inovativních mechanismů, pro nový vývoj výzkumu a inovace v rámci propagace center pravomoci.
- 1.2 V oblasti výzkumu a inovací podporovat nové investice za účelem vybudování nových odkazů a synergií mezi podniky, vývojových a výzkumných center a institucí vysokoškolského vzdělávání. Dále podporovat technický a aplikovaný výzkum, a to především v zásadních technologiích a další rozšiřování nástrojů pro všeobecné použití.

Prioritní osa č. 2 - Zdroje a životní prostředí

- 2.1 Rozumným a udržitelným způsobem nastavit valorizaci přírodního a kulturního dědictví.

2.2 Vylepšení systémových služeb v oblasti ekologie a snažit se navýšit ekologickou stabilitu.

Prioritní osa č. 3 - Rozvoj lidských zdrojů

3.1 Podpora rozvoje společných dodávek v rámci kvalifikačních a vzdělávacích činností za účelem nejefektivnějšího využití lidských zdrojů v oblastech příhraničních regionů.

Prioritní osa č. 4 - Spolupráce na institucionální úrovni a udržitelné sítě

4.1 Pomocné priority při příhraniční spolupráci komunit a institucí v regionech.

Prioritní osa č. 5 - Technická podpora (Interreg Rakousko – Česká republika, Evropský fond pro regionální rozvoj, *Program spolupráce Rakousko – Česká republika 2014 – 2020 finální verze*, 2015).

Následující tabulka znázorňuje finanční alokaci pro programové období 2014 – 2020 z fondu ERDF.

Tabulka 10: Rozdělení finančních prostředků

Rozdělení finančních prostředků z fondu ERDF pro programovací období 2014 - 2020 (v eurech)	
Rok	Fond ERDF
2014	0
2015	1 193 582
2016	10 116 592
2017	18 381 785
2018	18 749 421
2019	19 124 410
2020	19 506 899
Celkem	97 814 933

Zdroj: Interreg Rakousko – Česká republika, Evropský fond pro regionální rozvoj. *Program spolupráce Rakousko – Česká republika 2014 – 2020 finální verze*, 2015.

4.4 Příklady úspěšných projektů v rámci přeshraniční spolupráce Rakouska 2007 – 2013

V této kapitole jsem se zaměřila na projekty Rakouska s členskými státy EU. Projekty vycházející z oblastí operačních programů.

4.4.1 Předpovědní povodňový systém Morava – Dyje

Tabulka 11: Informace o projektu „Předpovědní povodňový systém Morava – Dyje“

Zkratka projektu:	Povodňová prognóza
Číslo projektu:	M0090
Oblast podpory:	2.2 Životní prostředí a prevence rizik
Realizace projektu:	16. 10. 2008 – 03. 10. 2011
Hlavní vedoucí partner:	Povodí Moravy (Jižní Morava)
Projektový partner projektu:	Dolní Rakousko
Náklady projektu celkem:	€ 941 726,00 (Podíl z rozpočtu ERDF představuje 80,15%)

Zdroj: vlastní zpracování (European Territorial Cooperation Austria – Czech Republic 2007 – 2013, *Příklady realizovaných projektů EÚS: Předpovědní povodňový systém Morava - Dyje*, [2015])

Nejen na řece Moravě a Dyji jsou velkým nebezpečím pro obyvatele obávané povodně. Zefektivnění spolupráce při mapování dlouhodobých předpovědí a včasném varování před těmito riziky by mělo vést k zásadnímu snížení ohrožení obyvatelstva a též i jiných škod. Dalším krokem v tomto směru by mělo být nastavení základních mechanismů pro efektivní používání povodňových retenčních prostorů. Vybudování předpovědního povodňového systému pro řeky Moravu a Dyji v oblastech Česko - rakouského pohraničí bude prioritním cílem tohoto projektu.

Důležité informace bude podávat tento systém tak, aby se za lepších podmínek bylo možno připravit na hrozící se povodně a tím za předpokladu dostupných efektivních možností situaci lépe zvládnout. Provozován bude v rámci spolupráce Povodí Moravy, Českého hydrometeorologického ústavu v Brně (ČHMÚ) a Země Dolní Rakousy

(European Territorial Cooperation Austria – Czech Republic 2007 – 2013, *Příklady realizovaných projektů EÚS: Předpovědní povodňový systém Morava - Dyje*, [2015]).

Výstupy projektu:

- Model srážko - odtokový v oblasti předpovědi a simulace v rámci Česko - rakouského příhraničního území, který podává kompletní výstupy nezbytné k předpovědní povodňové analýze.
- Využití komplexní technické infrastruktury v oblastech příhraničního území, jejichž základním nástrojem jsou systémy ČHMÚ a projektových partnerů.
- 9 dodatečných měřicích stanic, které budou evidovat důležitá data v případě povodní, která budou zásadním faktorem pro stávající následné výpočty.
- Vědecké práce, které si kladou za cíl získat výsledky v co nejpřesnějším měřítku prognóz a poté neoptimálnější použití pro povodňový management.
- Vylepšení mezistátní a přeshraniční spolupráce pomocí jasně daných informací a též prostřednictvím konkrétních znalostí požadavků a možnosti zainteresování institucí (European Territorial Cooperation Austria – Czech Republic 2007 – 2013, *Příklady realizovaných projektů EÚS: Předpovědní povodňový systém Morava - Dyje*, [2015]).

Obrázek 10: Předpovědní povodňový systém Morava – Dyje (jez Hodonín)



Zdroj: Povodí Moravy, *Jez Hodonín*, © 2012 – 2015

4.4.2 Vytvoření příhraničního managementu přírodního prostředí v nivách Moravy a Dyje – projekt „Ramsar – SKAT“

Tabulka 12: Informace o projektu „Ramsar – SK - AT“

Zkratka projektu	„Ramsar – SK - AT“
Realizace projektu:	1. 1. 2010 – 30. 9. 2012
Oblast podpory:	2.3 Vzájemné řízení chráněných oblastí a vzájemná spolupráce
Vedoucí partner projektu:	Vedení managementu regionu Weinviertel
Partneři projektu:	Státní přírodní ochrana Slovenské republiky, DAPHNE – Sdružení aplikované ekologie, Institut v rámci životního prostředí WWF Rakousko, Slovenská sdružení ochrana dravců
Náklady projektu celkem:	€ 698 898 (Z fondu ERDF 546 541 €)

Zdroj: vlastní zpracování, (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Project database – Ramsar SK - AT*, [2015])

Studie Světový svaz ochrany přírody (2007) se vzhledem ke své biologické rozmanitosti, která je od Severního ledového oceánu až ke Kaspickému moři, bude rozšiřovat na další fázi „Dyje – Auen“. Tento nový „Díl“ Dyje – Auen je v Rakousku a též na Slovensku zapsán jako chráněné území, dokonce i některé oblasti v Rakousku jsou zaevidovány jako přírodní rezervace. Biologické krásy jsou v nebezpečí a je nutno získat nové prostředky vedoucí k rozvoji a inovaci strategií, které budou těmto hrozbám předcházet (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Project database – Ramsar SK - AT*, [2015]).

Výstupy projektu:

- Posílení nových komunikačních struktur v rámci zesílení ochrany přeshraniční spolupráce mezi regionálními a místními orgány, mezi uživateli pozemků, též nevládními organizacemi a zabezpečení organizačního managementu Ramsar.

- Zvyšování povědomí obyvatelstva, inovativních informací a rozšíření novodobých nabídek pro návštěvníky.
- Ucelení databází a inovace ve vytvoření jednotných zdrojových map.
- Prioritní implementace „Menších opatření“ v rámci vybraných obcí (podpora kladného myšlení, zainteresování povědomí) (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Project database – Ramsar SK - AT*, [2015]).

4.4.3 AKK Centrope – Realizace opatření v Alpsko - karpatském koridoru a realizace v regionu Centrope

Tabulka 13: Informace o AKK Centrope

Zkratka projektu:	AKK Centrope
Realizace projektu:	1. 9. 2009 – 30. 6. 2012
Oblast podpory:	2.3 Vzájemné řízení chráněných oblastí a vzájemná spolupráce
Hlavní vedoucí partner:	Úřad dolnorakouské zemské vlády, odbor ochrany
Partneři projektu:	Slovenská technická univerzita v Bratislavě, DAPHNE – Sdružení aplikované ekologie, Státní ochrana přírody Slovenské republiky, Národní park GmbH, WWF Rakousko
Náklady projektu celkem:	€ 886 810,00 (z fondu ERDF 681 490 €)

Zdroj: vlastní zpracování, (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Project database – AKK Centrope*, [2015])

Projekt je zaměřen na posílení přeshraničních i lokálních aktivit v rámci efektivního provázání životních prostor podél koridoru Alpy – Karpaty. Nutno zmínit, že projekt byl uveden jako „Příklad“, který splňuje ve všech směrech cíle OSN. Toto bylo zmíněno v roční zprávě UNEP. Vzájemná spolupráce mezi územním plánováním a

ochranou přírody v Rakousku a na Slovensku, kam bezesporu patří i partneři v oblasti zemědělství, dopravy, cestovního ruchu či lesního hospodářství, kde nutno zmínit též i zapojení obcí do této problematiky, která napomáhá k efektivní realizaci k zajištění chodu tohoto biokoridoru, a to včetně „Zelených mostů“, se kterými se setkáváme přes dálniční tahy. Projekt je následným logickým pokračováním již hotových konceptů, např.: koncept územních systémů ekologické stability v ČR (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Project database – AKK Centrope*, [2015]).

Výstupy projektu:

- Společný odsouhlasený plán managementu Alpsko – karpatský koridor.
- Vypracovaná studia v Rakousku projektu „Zelených mostů“ přes dálnici A4 Vídeň – Budapešť.
- Obnovení biokoridoru na Slovensku přemostěním dálnice D2 Bratislava – Brno.

V rámci obou přemostění byla vypracována dokumentace a rozpočet na realizaci „Zeleného mostu“ (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Project database – AKK Centrope*, [2015]).

Obrázek 11: Zelený most pro volný pohyb zvířat na jihu svatého Jana



Zdroj: Oficiálne stránky obce Moravský Svätý Ján, *Zelený most pre vol'ný pohyb zvierat*, 2012

4.4.4 Optimalizace Recyklace biogenních zdrojů v regionu západního Maďarska, Německa a ve Vídni (Biores AT - HU)

Tabulka 14: Informace o projektu Biores

Zkratka projektu:	Biores
Realizace projektu:	1. 10. 2010 – 30. 6. 2014
Oblast podpory:	2.3 Zkvalitnění řízení v oblasti přírodních zdrojů
Vedoucí partner:	Biologický ústav Rakousko
Partneři projektu:	Spolkový úřad pro vodní hospodářství, čištění silnic a vozový park ve Vídni, Spolkový úřad pro vodní hospodářství (Rakousko), Fakulta zemědělských a potravinářských věd (Maďarsko)
Náklady projektu celkem:	€ 1 374 786,00 (z fondu ERDF 1 165 450 €)

Zdroj: vlastní zpracování, (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Kooperation Österreich – Ungarn 2007 – 2013, *Biológiai eredetű erőforrások felhasználásának optimalizálása a Nyugat-magyarországi régióban, Bécsben és Burgenlandban*, [2015])

Tento projekt si klade za cíl zefektivnit hospodaření s přírodními zdroji, jako jsou např. živiny a humus. Hospodaření by mělo vést k dosažení „Výhod“ místo „Odpadů“. Inventura organického odpadu v rámci regionu západního Maďarska je prováděna pro tento účel a též zanalyzování těchto faktorů ve srovnání s Vídni. V neposlední řadě také četné studie s cílem odstranit nežádoucí překážky pro využívání kompostu si zaujímají svou důležitou pozici. Konečným výsledkem projektu je praktický koncept, který tvoří základ pro regionální politiku, která je šetrná k životnímu prostředí a přistupuje s opatrností k problematice nakládání s organickým odpadem (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Kooperation Österreich – Ungarn 2007 – 2013, *Biológiai eredetű erőforrások felhasználásának optimalizálása a Nyugat-*

magyarországi régióban, Béciben és Burgenlandban, [2015]; Bioforschung Austria, Biores, [2015]).

Výstupy projektu:

- Optimalizace a inovace konceptů recyklace organických odpadů.
- Vylepšení vývoje metod pro určení toho, od jaké chvíle je kompost zralý a určení rostlin, u nichž bude využití vhodné.
- Budování rozvoje nových oblastí použití (např.: vinohradnictví).
- Snížení obsahu soli v kompostu (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Kooperation Österreich – Ungarn 2007 – 2013, *Biológiai eredeti erőforrások felhasználásának optimalizálása a Nyugat-magyarországi régióban, Béciben és Burgenlandban*, [2015]; Bioforschung Austria. Biores, [2015]).

4.4.5 Inteligentní rámec pro malé a střední podniky zaměřený na moderní průmyslové technologie (Smartframe)

Tabulka 15: Informace o projektu Smartframe

Zkratka projektu:	Smartframe
Realizace projektu:	1. 5. 2011 – 30. 4. 2014
Oblast podpory:	1.1 Posílení podmínek pro inovace
Partneři projektu	Partneři projektu: Hospodářská agentura Dolního Rakouska Ltd. (Dolní Rakousko, AT), Profactor GmbH (Horní Rakousko, AT), Karlsruhe Institute of Technology (Bádensko – Württembersko, DE), Dolnoslezské inovace a Science Park SA (Dolnosaskie, PL), Jihomoravské inovační centrum (JIC), Institute of Technology Electron (ITE – Mazowieckie, PL), Počítače a automatizace ústavu Maďarské akademie věd (Kozep – Magyarország,

	HU)
Vedoucí partner projektu:	Hospodářská agentura Dolního Rakouska Ltd.
Náklady projektu celkem:	€ 2 019 309, 00 (Příspěvek z fondu ERDF 1 601 977, 15 €)

Zdroj: vlastní zpracování, (Central Europe, *Smart Frame*, 2007 – 2013)

Popis Smartframe

Chceme – li prosperovat v dlouhodobém výhledu, evropské společnosti musejí rozvíjet inovativní obchodní strategie, které obsahují jak nové technologie ve výzkumu, tak i ve vývoji.

Je značné, že bohužel v posledních letech je velkým konkurenceschopným soupeřem v mnoha odvětvích Čína. Dynamickou síť mezi jednotlivými partnery projektu, kterou Smartframe vytvořil, využijeme na podporu práce. Hlavním cílem Smartframe je vylepšení regionálních inovačních nástrojů ve střední Evropě, dále vypracování a distribuce znalostí v oblasti podpory ve zprostředkovatelské činnosti a inovativní vývoj a výzkum kooperací, vypořádání. Dalším prioritním aspektem bylo zesílení stávajících technologií zejména u malých a středních firem tím, že nové struktury technologií a inovativních mechanismů napomůžou k celkovému technickému rozvoji a kooperaci v technických oborech (Central Europe, *Smart Frame*, 2007 – 2013).

Výstupy projektu:

- Nové technologie pro specializované zprostředkovatelské služby, které budou provázány v průmyslu a výzkumu u tematických oblastí, které budou podporovat zlepšení místních technologií, které se budou odrážet na poptávce firem.
- Vytvoření 75 – 150 nových pracovních pozic.
- Realizace win - win mechanismů pro vytvoření spin - off za účelem poskytnutí manažerům v oblasti výzkumu nových odborných znalostí (Central Europe, *Smart Frame*, 2007 – 2013).

4.4.6 Rozvoj a spolupráce na Baltsko – jaderském dopravním koridoru

Tabulka 16: Informace o projektu Baltsko – jaderský dopravní koridor

Zkratka projektu:	BALCo
Realizace projektu:	1. 3. 2010 – 30. 6. 2013
Oblast podpory:	2.1 Lepší vzájemná propojenost zemí Střední Evropy
Partneři projektu:	Partneři projektu: Regionální vláda Korutany – Ústav pro hospodářská práva a infrastrukturu, Rozvojová agentura Korutany (Kärnten, AT), Úřad státní vlády spolkové země Štýrsko – Ústav FA18A (Steiermark, AT), Spolkové ministerstvo dopravy, inovací a technologie (Viedeň, AT), Ústav pro dopravu a logistiku (Foundation ITL), Regionální unie Veneto obchodních komor (Veneto, IT), Hornoslezská agentura pro restrukturalizaci (Slaskie, PL), (Moravskoslezsko, CZ) a další.
Vedoucí partner projektu:	Regionální vláda Korutany – Ústav pro hospodářská práva a infrastrukturu (Kärnten, AT)
Náklady projektu celkem:	€ 3 599 093,48 (příspěvek z fondu ERDF € 2 802 112,27 €)

Zdroj: vlastní zpracování, (Central Europe, *BATCo*, 2007 – 2013)

Spolkoví ministři dopravy a infrastruktury z Polska, České republiky, Slovenska, Rakouska a z Itálie v roce 2006 podepsali dokument o prohlášení na rozvoj Baltsko – jaderského dopravního koridoru. Prioritním cílem celého projektu je zvýšit úroveň Baltsko-jaderského dopravního koridoru a též i jeho konkurenceschopnost v rámci střední Evropy. Všeobecně lze říci, že nezbytným faktem pro hospodářský rozvoj a růst

je dostupnost a up - grade dopravního spojení – a to především zrychlit realizaci kapacity železničního propojení podél osy „Zelené přepravy“, dále snížit vzhledem k ochraně životního prostředí negativní vlivy, které souvisejí s dopravou a v neposlední řadě posílit novou zaměstnanost prostřednictvím zesílení ekonomiky. Projekt napomůže k vylepšení hospodářského rozvoje, který je založen na nejefektivnějším možném způsobu zainteresování odpovídajících trhů a celé vyváženosti tohoto rozvoje (Central Europe, *BATCo*, 2007 – 2013).

Výstupy projektu:

- Lepší dopravní dostupnost mezi zapojenými zeměmi a mezi jednotlivými regiony.
- Snížení nákladů a času cestujících.
- Snížení emisí, zejména látek CO₂ a snížení hluku.
- Posílení konkurenceschopnosti podnikatelského sektoru a atraktivnější regionální přitažlivost (cestovní ruch) (Central Europe, *BATCo*, 2007 – 2013).

4.4.7 Centrální Evropský povodňový systém posuzující rizika v CENTROPE (CE – FRAME)

Tabulka 17: Informace o projektu CE - FRAME

Zkratka projektu	CE – FRAME
Realizace projektu	1. 4. 2010 – 30. 3. 2013
Oblast projektu:	3.2 Snižování rizik a dopadů přírodních a jiných způsobených katastrof člověkem
Partneři projektu	Regionální vláda Dolního Rakouska (Dolní Rakousko, AT), Rakouské ministerstvo dopravy, inovací a technologií (Víděň, AT), Ministerstvo životního prostředí České republiky (Praha, CZ), Rakouská spolková ministerstva pro zemědělství, lesnictví, životní prostředí a vodního

	Managementu (Viedeň, AT), Jihomoravský kraj (Jihovýchod, CZ), North – Transdanubian životní prostředí a Ředitelství Water (Nyugat – Dunantul, HU), Slovenský hydrometeorologický ústav (Bratislava, SK), Slovenský vodohospodářský podnik (Střední Slovensko, SK), Ústřední ředitelství pro vodu a životní prostředí (Kozep – Magyarorszá, HU)
Vedoucí partner projektu	Regionální vláda Dolního Rakouska (Dolní Rakousko, AT)
Náklady projektu celkem	€ 2 926 878,00 (Příspěvek z fondu ERDF € 2 393 693,40 €)

Zdroj: vlastní zpracování, (Central Europe, *CE-FRAME*, 2007 – 2013)

Základním cílem CE FRAME je zajištění řízení integrované ochrany před hrozcími povodněmi v regionu s hustě osídlenými malými plochami. Systém spočívá v ochraně před povodněmi tzv. „Obsluhou a údržbou“ a má též protipovodňová opatření v rámci zpracování pro CENTROPE v povodích Dunaje, Dyje, Moravy a Leitha. Strategie a zařízení protipovodňové ochrany budou vzájemně posuzovány a tímto se dosáhne lepšího výsledku. Celkové inovační zlepšení v oblasti řízení protipovodňové ochrany by měl projekt CE FRAME zajistit především v oblasti prevence a v oblasti krizového řízení (Central Europe, *CE-FRAME*, 2007 – 2013).

Výstupy projektu:

- Výrazné zlepšení situace v oblasti řízení protipovodňové ochrany.
- Dimenzování protipovodňových zařízení, ochrana retenčních oblastí a omezení zbytkového rizika.
- Vypracování komunikací v rámci oblastí a dat pro výměnu odborných znalostí či zkušeností v nadnárodním povodí (Central Europe, *CE-FRAME*, 2007 – 2013).

4.4.8 Centrální Evropská znalostní platforma pro stárnoucí společnosti (CE – Stárnutí platforem)

Tabulka 18: Informace o projektu CE – Stárnutí platforem

Zkratka projektu:	CE – Stárnutí platforem
Realizace projektu:	1. 1. 2011 – 31. 12. 2013
Oblast podpory:	4.2 Řešení územních dopadů zvyšující přínos rozvoje měst a regionů ovlivňující demografické a sociální změny
Partneři projektu:	Komora práce Horního Rakouska (Horní Rakousko, AT), Ministerstvo práce a sociálních věcí Sasko-Anhaltsko (Sasko-Anhaltsko, DE), Ekonomický institut Mariboru, Střední Zadunají regionální a hospodářský rozvoj neziskových organizací (Kozep-Dunantul, HU), Most ke vzdělání os. (Severovýchod, CZ), Národní agentura pro odborné vzdělávání (IT), Regionální rozvojová agentura Senec-Pezinok (Bratislava, SK), Ministerstvo práce, rodiny a sociálních věcí (Slovenija, SI) a další.
Vedoucí partner projektu	Komora práce Horního Rakouska (Horní Rakousko, AT)
Náklady projektu celkem	€ 2 172 984,99 (Příspěvek z fondu ERDF € 1 721 611,08 €)

Zdroj: vlastní zpracování, (Central Europe, *CE-Ageing Platform*, 2007 – 2013)

Pokles obyvatelstva v produktivním věku v Evropě je bezesporu ve stále větším měřítku, roste přesila lidí nad 60 let. Tento fakt představuje mnoho výzev pro společnost. Je důležité na tento problém „Stárnutí“ odpovídajícím způsobem reagovat, a z tohoto hlediska je nezbytné využít potenciálu starších pracovníků a „vydělat,, tak na

potřeby stárnoucí společnosti. CE stárnutí Platforem má za cíl minimalizovat nežádoucí účinky při práci a dopady demografických změn ve Střední Evropě prostřednictvím nadnárodního partnerství. Myšlenka projektu, která plyne ze spolupráce mezi různými partnery, a též jejich touha přispět k vylepšení rámcových podmínek v jejich regionech s cílem zefektivnit hospodářský růst, sociální citění a regionální rozvoj (Central Europe, *CE-Ageing Platform*, 2007 – 2013).

Výstupy projektu:

- Vytvořit důstojný a kvalitní život občanů pro specifické skupiny obyvatelstva zejména u starších pracovníků.
- Minimalizovat negativní faktory a dopady demografických trendů a minimalizovat faktory na stárnutí společnosti a ekonomiky.
- Metodiky postavené na osvědčených postupech, stejně tak jako na všeobecné mechanismy „Stárnutí“ ve všech zemích střední Evropy (Central Europe, *CE-Ageing Platform*, 2007 – 2013).

Projekty v rámci přeshraniční spolupráce Rakousko 2014 – 2020 nebyly zatím dosud uveřejněny, jelikož na podzim tohoto roku budou u většiny zemí teprve uveřejněny výzvy k předkládání projektů.

5 Návrhy a doporučení

Opatření v rámci úspěšné realizace partnerství pro smlouvy a programy.

Všeobecně lze říci, že v podstatě veškeré programy, které jsou financovány v rámci Rakouska, ať již se jedná o spolufinancování z prostředků EU či nikoliv, již v této chvíli mají dobře rozvinuté standardy v elektronické komunikaci. Komunikace a podpora se v jednotlivých fázích cyklu a to např. konkrétně podpora z fondu do jisté míry odlišuje. Opatření by mělo vypadat v podstatě tak, že administrativní mechanismy by se měly zjednodušit a snížit i počet administrativních úkonů zejména z hlediska pro konečné příjemce a to způsobem, aby byly správně splněny očekávané cíle. Administrativní činnosti by bezesporu usnadnily „Elektronické faktury“ či „Hromadné on-line“ přihlášky (ÖROK, *STRAT.AT2020 Partnerschaftsvereinbarung Österreichs Zur Umsetzung der Europäischen Struktur und Investitionsfonds 2014 – 2020*, 2014).

Pokud budeme hovořit o udržitelnosti projektů, je nezbytné nastavit zásadní mechanismy pro docílení udržitelnosti, která mimo jiné bude obsahovat integraci jednotlivých multiplikátorů, viditelnost projektů či dosažené jejich výsledků a posílení institucionálního základu celé spolupráce (ÖROK. *STRAT.AT Bericht 2012*, 2012).

Budoucí plány a změny na poli administrativních činností projektových žádostí pro nadcházející programovací období:

- Snížit operační programy s důsledkem na sjednocené metodiky.
- Nastavit pomocí aplikací jednotný elektronický systém pro veškeré operační programy s docílením jednodušší administrace.
- Jednodušší nástroje pro vykazování výdajů.
- Přehlednější a jednotná forma pro dokumentace k výzvam.
- Vybudování jediného informačního webu (Dotační.info, *Fondy EU 2014-2020 brzdí zatím neschválený právní rámec*, 2013).

Korupce a resortismus

V největším měřítku se setkáváme se zásadním problémem, se kterým jsme se setkali bohužel již v předešlém programovém období. Jednalo se o pojem, který byl označován jako „Podvod“ (korupce). V oblasti příjmů byl podchycen nárůst nesrovnalostí podvodného charakteru. V oblasti výdajů se podvodné nesrovnalosti v roce 2014 na

druhou stranu nepatrně snížili. Všechny členské státy do konce roku 2014 stanovily kontaktní pracoviště pro boj s korupcí a podvody a napomohla i též změna implementační struktury (Europäische kommission, *BERICHT DER KOMMISSION AN DAS EUROPÄISCHE PARLAMENT UND DEN RAT Schutz der finanziellen Interessen der Europäischen Union – Betrugsbekämpfung Jahresbericht 2014, 2015*).

Nutno podotknout, že i česká pobočka protikorupční organizace (Transparency International) slavila potěšení změnou implementační struktury pod vedením ředitele Davida Ondříčka. Ten prohlašoval i v minulých obdobích, že především operační programy z hlediska svého systémového nastavení přihrávají ke vzniku korupčních faktorů (Dotační.info, *Fondy EU 2014-2020 brzdí zatím neschválený právní rámec, 2013*).

Nyní pro jednotlivé země přeshraniční spolupráce Rakouska navrhnou doporučení sloužící pro zlepšení stávající situace pro programové období 2014 -2020.

Rakousko – Česká republika

- Podíl projektových partnerů a to ve vyšším měřítku oproti jejich dřívější spolupráci.
- Větší pozornost věnovat zejména hlavním tématům v přírodovědeckých oblastech.
- Větší zaměření na celkové tématické kapacitní budovy.
- Vyšší podíl na tématické zaměření „Znalostí“ a „Transfer technologie“ (INTERact, *INTERACT study towards cross-programme evaluation Thematic aspects of cross-border cooperation in Central and South-Eastern Europe: Understanding the added value, 2010*).

Rakousko - Maďarsko

- vyšší podíl projektových partnerů.
- Vyšší míra věnovaná pozornosti na přírodní dědictví.
- vyšší hodnoty pro popularitu a v její celkové vyšší hodnotě v rámci regionální základny.
- vyššího podílu v rámci sociálního začlenění a témat podnikavosti (INTERact, *INTERACT study towards cross-programme evaluation Thematic aspects of*

cross-border cooperation in Central and South-Eastern Europe: Understanding the added value, 2010).

Itálie – Rakousko

- Projektový partneři ve vyšších zastoupeních, kteří se dříve zúčastnili v malém množství či nepůsobili v žádném dosavadním projektu.
- Vyšší důraz na témata v oblasti sociální a zdravotní péče.
- Nižší míra přidělena v rámci znalostních a technologických transferů.
- Vyšší podíl v rámci tematického zastoupení u přírodních a technologických rizik či prevence nebezpečí.
- Vyšší důraz v oblastech dosažených výsledků v inovačním prostředí a informačních systémech (INTERact, *INTERACT study towards cross-programme evaluation Thematic aspects of cross-border cooperation in Central and South-Eastern Europe: Understanding the added value, 2010*).

Rakousko – Slovensko

- Vyšší zastoupení projektových partnerů a to takových, kteří dříve nespolupracovali s dalšími projektovými partnery, či spolupracovali pouze s několika.
- Nižší podíl v rámci propagace a reklamy s cílem trvale udržitelného turismu.
- Dosažení inovačních řešení za pomoci nastavení vyššího podílu pro inovativní řešení.
- Vyšší důraz na nová řešení v rámci přístupu k novým přínosům.
- Větší podíl v oblastech vzdělávacího a soukromého sektoru (INTERact, *INTERACT study towards cross-programme evaluation Thematic aspects of cross-border cooperation in Central and South-Eastern Europe: Understanding the added value, 2010*).

Slovinsko – Rakousko

- Vyšší podíl projektových partnerů a to takových, kteří již spolupracovali dříve.
- Větší důraz ke komplexnímu tématu z hlediska regionální znalostní báze.
- Všeobecně vyšší podíl v rámci využití dědictví u jednotlivých témat.

- Větší zaměření na úspěchy a studie, přeshraniční klastry a inovativní technologie (INTERact, *INTERACT study towards cross-programme evaluation Thematic aspects of cross-border cooperation in Central and South-Eastern Europe: Understanding the added value*, 2010).

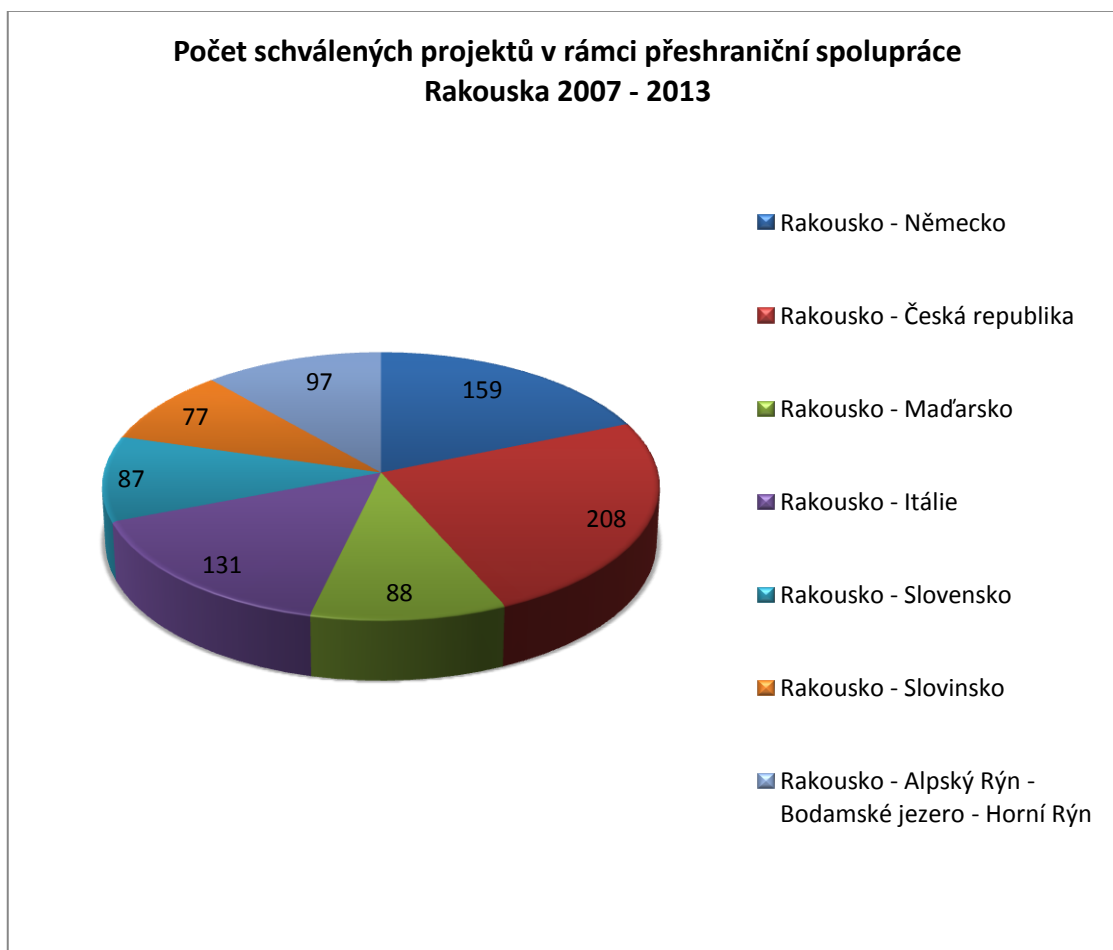
Rakousko – Alpský Rýn – Bodamské jezero – Dolní Rýn

- Vyšší podíl v rámci reklamy a propagace.
- Napomoci ve větší míře v oblasti sociálního začleňování.
- Vyšší důraz na podporu v nezaměstnanosti.
- Ve všech odvětvích přizpůsobit podporu na snížení emisí CO₂.
- Vylepšit postavení v oblasti konkurenceschopnosti malých a středních podniků. (INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein, *SWOT-Analyse des INTERREG V-Programmgebiets Alpenrhein-Bodensee-Hochrhein*, [2015]).

6 Diskuse

Nyní bych podala ráda své vyjádření u zásadních bodů v praktické části této bakalářské práce s pomocí níže uvedených tabulek. A to především z pohledu systematičnosti a efektivnosti přeshraniční spolupráce.

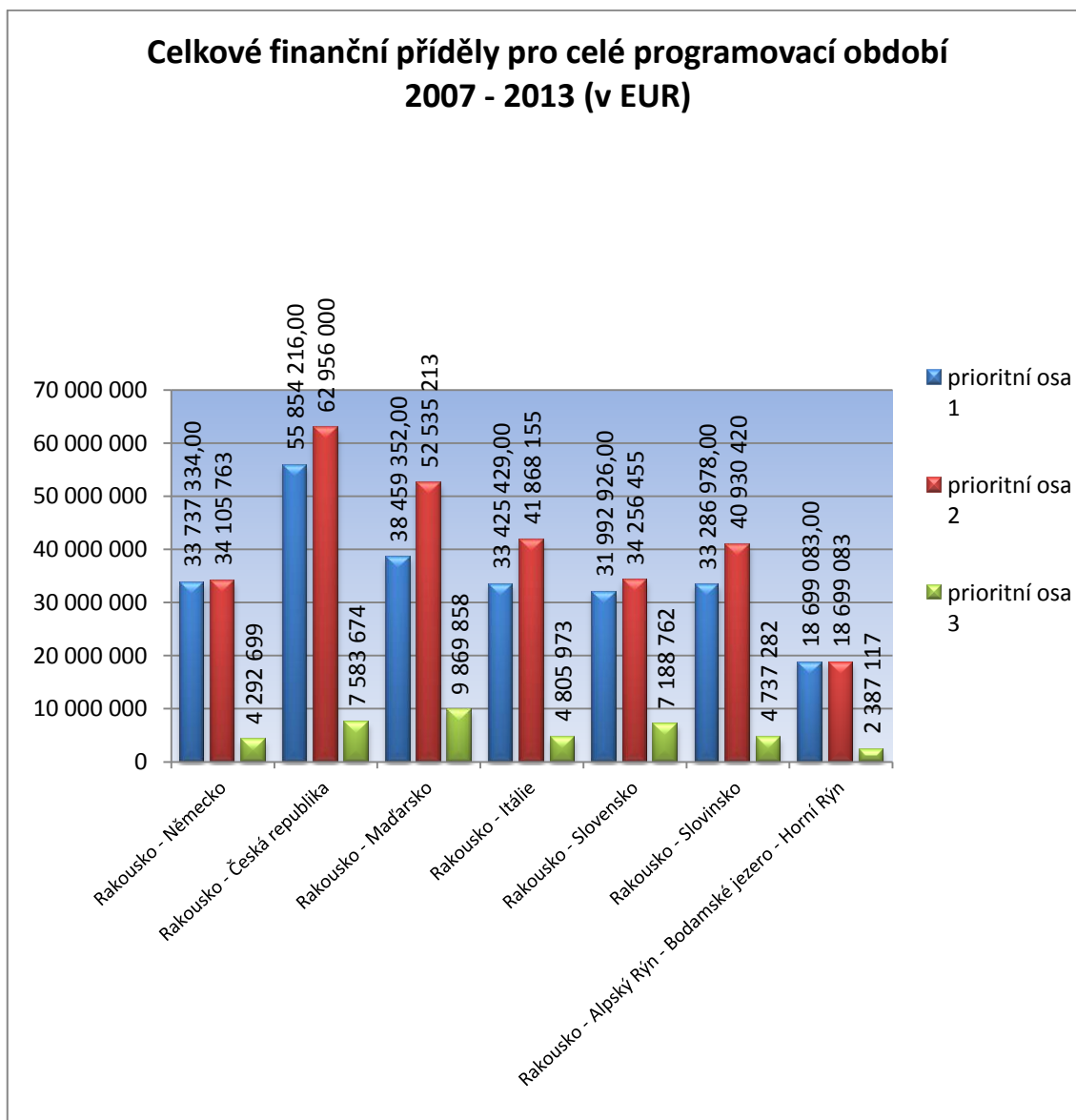
Tabulka 1: Schválené projekty



Zdroj: vlastní zpracování, (Ministerstvo pro místní rozvoj: Národní orgán pro koordinaci, *Čtvrtletní monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti v programovém období 2007–2013*, 2014; Creating the future: Program zur grenzüberschreiden kooperation Österreich – Urgan 2007 – 2013, *A program aktuális helyzete*, [2015]; INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein, *Programmerichte: Jährlicher Durchführungsbericht 2013 Interreg IV-Programm „Alpenrhein-Bodensee-Hochrhein“*, 2013; Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Projektová databáza*, [2015]; SI – AT European Territorial Cooperation, *Konferenca o čezmejnem*

sodelovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo 2014-2020, 2015; INTERREG IV Italien – Österreich. Das grenzübergreifende Kooperationsprogramm II programma di cooperazione transfrontaliera, 2014; Interreg-bayaut.net: JAHRESBERICHT 2013 gemäß Art. 67 der VO (EG) Nr. 1083/2006 „Ziel Europäische Territoriale Zusammenarbeit“ Deutschland/Bayern–Österreich 2007–2013, 2014)

Tabulka 2: Plán financování jednotlivých operačních programů



Zdroj: vlastní zpracování, (Na základě dat z jednotlivých operačních programů přeshraniční spolupráce 2007 – 2013)

Je patrné, že přeshraniční programy jsou zaměřeny na spolupráci a to na regiony v celém prostoru EU. Osobně vnímám tyto programy jako pozitivní a to nejen

z hlediska předávání nových znalostí. Nejprve bych přistoupila ke zhodnocení spolupráce České republiky a Rakouska. V oblasti realizace operačních programů bylo pro období 2007 – 2013 podáno 278 žádostí o dotace a z toho 208 projektů bylo odsouhlaseno a schváleno a to v celkové výši dotací, které činili 104,8 mil. € (Ministerstvo pro místní rozvoj: Národní orgán pro koordinaci, *Čtvrtletní monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti v programovém období 2007–2013*, 2014). Nejvíce projektů k září 2013 z programů ERDF bylo schváleno v rámci oblasti podpory 1.2 – cestovních ruch, kultura a ekonomika volného času a druhou nejvýznamnější oblastí podpory je podpora 2.1, do které patří podpora a regionální dostupnost (European Territorial Cooperation Austria – Czech Republic 2007 – 2013, *Program EÚS Rakousko - Česká republika 2007–2013 se představuje: Podpora úspěšných dlouhodobě udržitelných projektů spolupráce v česko-rakouském příhraničním regionu*, 2013). Zajímavé je zmínit tzv. plnění pravidel n+3 / n+2. V praxi to znamená, že např. limit pro čerpání pro rok 2014 byl nastaven na 88,5 mil. €. Objem schválených certifikovaných výdajů činil 77,9 mil. €.

Tento rozdíl zde, pokud ho porovnáme s údaji v tabulce, byl ve smyslu vykazování prostředků. Vzhledem k tomuto programu je vykazován při splnění pravidla n+2 a to konkrétně objem veřejných prostředků (mezi ně patří zdroje EU a prostředky veřejné národní). Tato částka, která je uvedena výše je i včetně zálohové platby a to v částce 9,7 mil. €. Pro rok 2014 z tohoto vyplývá, že pravidlo n+2 je prozatím splněno na 88% (Ministerstvo pro místní rozvoj: Národní orgán pro koordinaci, *Čtvrtletní monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti v programovém období 2007–2013*, 2014). Ráda bych zde zmínila úspěšné projekty v tomto období, jelikož právě projekty v rámci programu EÚS mají stálý ohlas v médiích, zde uvedu konkrétní příklad a to Dolnorakouská zemská výstava „Rakousko – Česko“ v roce 2009. Taktéž i další projekty z nejrůznějších oblastí jako jsou oblasti např. zdraví, turismus, nasazení při katastrofách, apod. Poslední bych zde uvedla velmi úspěšný projekt - Dolní Rakousko - „Předpovědní povodňový systém Morava – Dyje“. Projekt slouží na mapování nebezpečí a škod zapříčiněných povodněmi, ale taktéž i např. pro dlouhodobou předpověď a systém varování obyvatelstva před možnými riziky a nebezpečími v oblasti povodní (European Territorial Cooperation Austria – Czech Republic 2007 – 2013, *Program EÚS Rakousko - Česká republika 2007–2013 se*

představuje: Podpora úspěšných dlouhodobě udržitelných projektů spolupráce v česko-rakouském příhraničním regionu, 2013).

Co se týče přeshraniční spolupráce Rakouska – Maďarska i zde se objevují různorodé oblasti podpory. V programovacím období 2007 – 2013 zde bylo schváleno 88 projektů. Zde bych ráda zdůraznila v této spolupráci fakt, že současné zdroje a programy byly využity na 100 % (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden kooperation Österreich – Urgan 2007 – 2013, *A program aktuális helyzete*, [2015]).

V rámci spolupráce Rakouska a Alpského Rýnu - Bodamského jezera - Horního Rýnu bylo zrealizováno 97 projektů včetně technické pomoci. Celková dotace pro tyto schválené projekty byla 23 322 162,12 milionů €. Jednalo se opět o prostředky z Evropského fondu pro regionální rozvoj ERDF (INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein, *Programmberichte: Jährlicher Durchführungsbericht 2013 Interreg IV-Programm „Alpenrhein-Bodensee-Hochrhein“*, 2013).

Dalších 43 zrealizovaných projektů bylo při spolupráci Rakouska – Slovenska a to v rámci prioritní osy 1. U prioritní osy 2 pak bylo schváleno a zrealizováno 44 projektů (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Projektová databáza*, [2015]). Ráda bych zde podotkla, že na začátku programovacího období bylo v oblasti typologie (investiční, měkké projekty atd.) předpoklad pro realizaci v rozmezí od 95 projektů (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Cross-Border Cooperation Programme Slovakia – Austria 2007-2013*, 2007). Prioritní osa 1 – Hospodářská konkurenceschopnost, zde měla míru spolufinancování 85 %, Prioritní osa 2 – Dostupnost a udržitelný rozvoj taktéž míru spolufinancování 85 % a prioritní osa 3 – Technická podpora pak míru spolufinancování 50 % (Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013, *Finančná tabuľka*, [2015]).

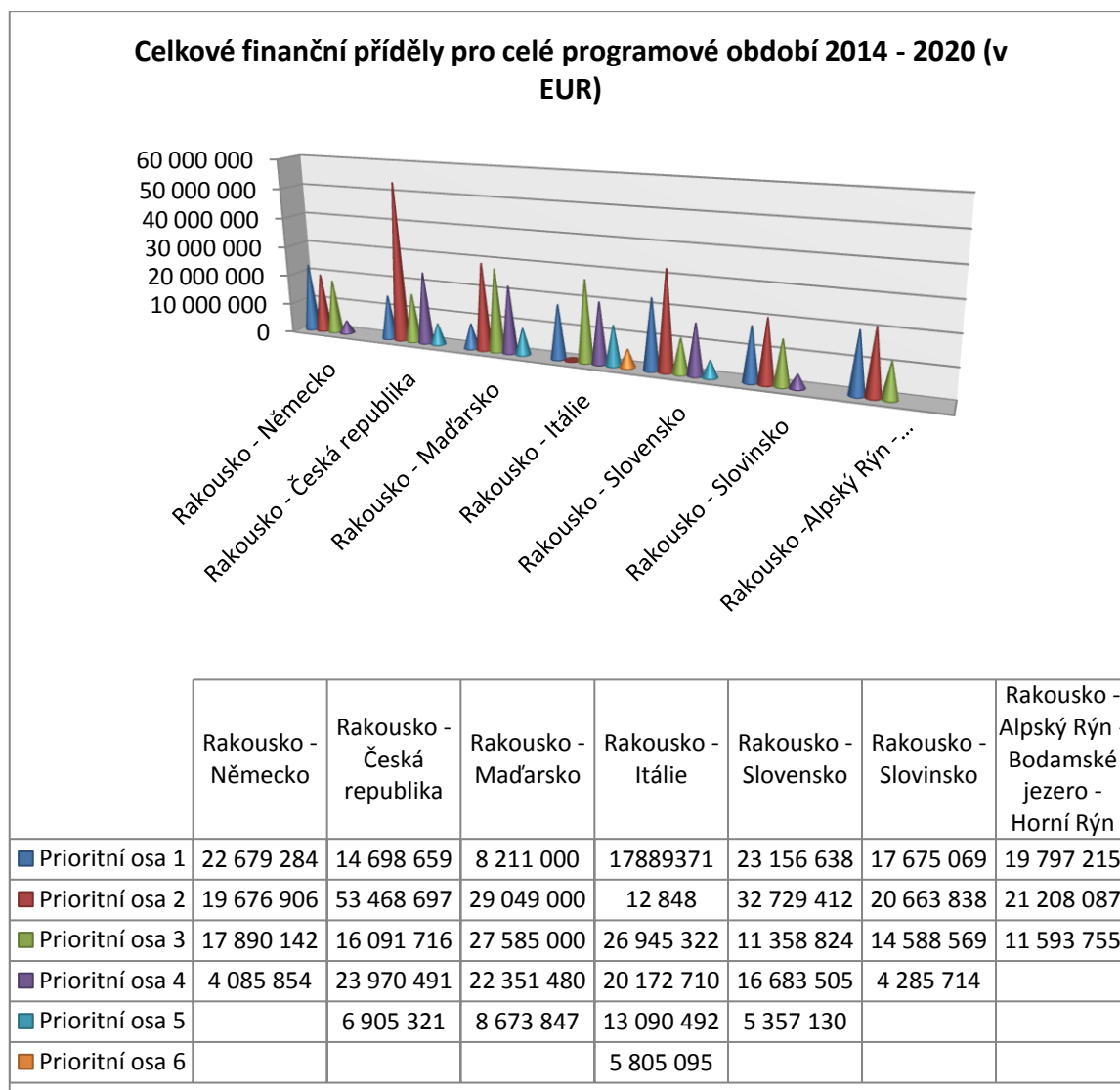
Další spolupracující zemí s Rakouskem v mé bakalářské práci bylo Slovinsko. Slovinsko v oblasti přeshraniční spolupráce s Rakouskem vykazovalo nejméně projektů. Na začátku programového období 2007 – 2013 bylo u této spolupráce předpokladem dosažení skrze prioritní osy následujícího počtu projektů. U prioritní osy 1 se jednalo o 146 projektů, u prioritní osy 2 o 134 projektů a prioritní osa 3 – měla za cíl dosažení 4 projektů (SI – AT European Territorial Cooperation, *Objective 3 – European Territorial*

Cooperation Operational Programme CROSS-BORDER COOPERATION SLOVENIA-AUSTRIA 2007-2013, 2007). Dle přeshraniční konference k datu 29. 1. 2014 bylo smluvně vázáno celkem 77 projektů (SI – AT European Territorial Cooperation, *Konferenca o čezmejnem sodelovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo 2014-2020*, 2015). Veškeré tyto projekty bezesporu vedli k zesílení znalostí o příhraničních regionech a taktéž napomohli k přeshraniční spolupráci v boji s konkurenceschopností, hospodářskou spoluprací a v celém rozsahu též k udržitelnému rozvoji. V neposlední řadě bych zde ráda zdůraznila, že došlo díky spolupráci k podpoře malých a středních podniků, taktéž k jejich vzájemné spolupráci a k intenzivnější spolupráci při činnostech na trzích a projektech, které napomohli nejen k regionálnímu zásadnímu rozvoji (SI – AT European Territorial Cooperation. *Successfully implemented Project fair in the frame of the European Cooperation Day 2012*, 2012).

U spolupráce Rakouska – Itálie jsme zaznamenali schválení 131 projektů. Zde bych poznamenala, že hlavní roli u této spolupráce vedlo zapojení všech zúčastněných programů do regionů, které tak vytvořili široké a vyvážené spektrum. V neposlední řadě se domnívám byl také přínos v tomto programovacím období 2007 – 2013 zřízení udržitelných institucionálních vztahů a posílení vzájemné spolupráce a to mezi bývalými partnery projektu (INTERREG IV Italien – Österreich. *Das grenzübergreifende Kooperationsprogramm Il programma di cooperazione transfrontaliera*, 2014).

Druhým nejvyšším číslem schválených projektů a to konkrétně 159 projektů bylo v rámci spolupráce Rakouska – Německa. V rámci prioritní osy 1 bylo využito 88 % prostředků z fondů ERDF, co se týče prioritní osy 2, zde bylo využito 91%. Zde bych ráda uvedla, že v rámci operačního programu byly pro standardizované kódy EU na stranách celého programu a též v oblastech priorit přiděleny odhadované součty ERDF. Pokud bychom tento aspekt vnímali hlouběji, je třeba vzít v potaz skutečnost, že některé kódy v rámci EU budou nastaveny jak u Priorit 1 tak u Priorit 2, avšak je důležité podotknout, že některé z nich budou k dispozici pouze pro jednu prioritu. Pokud zde budeme hovořit konkrétně o projektech v rámci spolupráce Rakouska – Německa u Priority 1 bylo celkem 67 projektů využito v rámci EFRR a to s celkovou dotací 22 782 955,97 €. U priority 2 tomu bylo podobně, zde jsme našli 83 projektů pod záštitou EFRR a to s celkovou dotační částkou 23 174 305,31 € (Interreg-bayaut.net:

Tabulka 3: Plán financování jednotlivých operačních programů



Zdroj: vlastní zpracování, (Na základě dat z jednotlivých operačních programů přeshraniční spolupráce 2014 -2020)

V novém programovém období 2014 – 2020 budou vytvořené nové prioritní osy u některých zemí s maximálním počtem 6 prioritních os. Z grafu „Celkové finanční přiděly pro programové období 2014 – 2020“ můžeme usoudit, že finanční prostředky všeobecně vzato budou mít klesající tendenci. Ráda bych uvedla z ověřených zdrojů, že tento fakt je zapříčiněn klesajícím počtem projektů, které však budou oproti předešlým obdobím stanoveny ve větším rozsahu. Pokud se podíváme konkrétněji na spolupráce u

Rakouska – Itálie, Rakouska – Slovenska a Rakouska – Alpský Rýn – Bodamské jezero – Horný Rýn - prioritní osy u těchto zemí budou mít naopak stoupající tendenci.

Závěrečným vyjádřením bych ráda zmínila to, že přeshraniční spolupráce je bezesporu stále efektivnějším či dokonce nutnějším nástrojem pro dobře fungující stát. A to nejen ve zmíněných bodech, ale zajisté i v dalších odvětvích a sektorech.

7 Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo analyzovat přeshraniční spolupráci mezi vybraným státem (Rakouskem) a členskými státy Evropské unie. Rokem 2004 byl zahájen vstup do Evropské unie a tak se otevřela nová možnost k využívání evropských finančních prostředků, které byly zastoupeny hojným počtem operačních programů. Zásadní postavení v regionální politice Evropské unie je tak prakticky bezpochyby a též z tohoto postavení vyplývá nezbytnost celého významu tohoto subjektu.

Analýza dostupné literatury poskytla teoretické informace o přeshraniční spolupráci. Na jejich základě jsme si mohli vytvořit představu o jejím fungování, která se poté porovnávala v podobě analýzy operačních programů a příkladů úspěšných projektů. Teoretická část práce byla konkrétně konstruována tak, že v první části byl nastíněn vývoj přeshraniční spolupráce v Evropě a kterými orgány či programy byla tato problematika řešena. Dále zde byl popsán vývoj přeshraniční spolupráce v rámci programových období a mohli jsme i nalézt informace týkající se projektové oblasti.

V praktické části již probíhala samotná analýza jednotlivých operačních programů přeshraniční spolupráce 2007 – 2013, kdy hlavní důraz byl kladen na program INTERREG IV. Je zde vymezena územní způsobilost, náležitosti operačních programů (prioritní osy a jejich oblasti podpory) a způsob financování. Alokované investice byly komparovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj a byly rozděleny na základě popisu priorit v operačních programech. V programovém období 2007 – 2013 a následně v současném programovém období 2014 – 2020 bylo v rámci přeshraniční spolupráce Rakouska s členskými státy vyčleněno sedm operačních programů.

V rámci operačních programů autorka zjistila, že nejméně finančních prostředků bylo přiděleno přeshraniční spolupráci Rakousko – Alpenrhein – Bodensee – Hochrhein, konkrétně celkové finanční přiděly pro tuto spolupráci činily 39 588 430 € z toho 23 871 170 € z Evropského fondu pro regionální rozvoj. V rámci tohoto operačního programu byl cíl kladen na inovace, udržitelnost regionálního rozvoje a technickou pomoc. Jako výsledek této přeshraniční spolupráce bychom mohli označit vybudování provázaných sítí v různých oblastech a intenzivnější hospodářský rozvoj regionu. Oproti tomu na druhé straně nejvíce finančních prostředků bylo vyčleněno pro potřeby přeshraniční spolupráce Rakouska – České republiky. Celková alokace finančních

prostředků činila 126 394 580 € z toho 107 435 393 €, bylo přiděleno z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Bližší zkoumání nám ukázalo, že nejvíce finančních prostředků bylo vyčerpáno v rámci prioritní osy 2 a to celkem ve výši 62 956 000 €. Dále prioritní osa 1 byla využita ve výši 55 854 216 €. Objem schválených certifikovaných výdajů činil 77 900 000 €, tudíž bylo v rámci této zmiňované spolupráce prozatím splněno na 88 %. Taktéž tento operační program byl založen za účelem vylepšení atraktivity území v ekonomické oblasti, udržitelného rozvoje a technické pomoci.

Pokud bychom zhodnotili přeshraniční spolupráci Rakousko – Maďarsko, mohli jsme upozorovat vysoký potenciál v oblasti jednotlivých prioritních os, zejména v oblasti inovací, konkurenceschopnosti, udržitelném rozvoji a technické pomoci kdy celkové finanční přiděly činily 100 864 423 € (z Evropského fondu pro regionální rozvoj ve výši 82 280 309 €). Podle monitorovací zprávy z června 2015, lze tento operační program označit jako velmi úspěšný. Svědčí o tom skutečnost, že celková alokovaná částka byla efektivně vyčerpána na 100 %. Tento operační program přispěl v rámci spolupráce k vytvoření nových klastrů i novými inovacemi v oblasti sociální struktury.

Vyhodnotíme - li i zbývající operační programy, nejvíce finančních prostředků bylo poskytnuto především na realizaci aktivit spadající pod prioritní osu 2. Nejméně prostředků bylo alokováno pro potřeby podpůrné prioritní osy 3, zaměřené na technickou pomoc. Celkově operační programy kladly důraz na oblasti ekonomických vztahů, konkurenceschopnosti a diverzifikace, oblast ochrany životního prostředí a územního rozvoje.

Na závěr k přeshraniční spolupráci Rakouska a členských států skrze programové období 2007 – 2013 bych ráda konstatovala, že podle informací získaných autorkou byly peněžní prostředky alokované z Evropského fondu pro regionální rozvoj opravdu vyčerpány, nebude je nutno tedy vracet zpět do fondu Evropské unie. Dále bych zmínila, i když programové období 2007 – 2013 je již ukončeno, výsledky se mohou u některých zemí mírně lišit, vzhledem k prozatímní neúplnosti monitorovacích zpráv.

Další část práce podle dostupných údajů nastínila nové současné programové období 2014 – 2020. Důraz byl kladen na to, jak se bude současná přeshraniční spolupráce vyvíjet, zda oproti minulému období 2007 -2013 nastanou nějaké změny či nikoliv. Spolupráce v rámci nového období bude založena opět na sedmi operačních

programech, nové iniciativě INTERREG V a dvou nových cílů (investice pro růst a zaměstnanost, Evropská územní spolupráce). V rámci nového období lze spatřit, že celkové finanční přiděly budou mít pro jednotlivé operační programy klesající tendenci. Tento fakt bude zapříčiněn klesajícím počtem projektů, ale ve větším rozsahu. Finanční prostředky budou mít stoupající tendenci u operačních programů přeshraniční spolupráce Rakousko – Itálie, Rakousko – Slovensko a Rakouska - Alpenrhein – Bodensee – Hochrhein.

Operační program přeshraniční spolupráce Německo – Rakousko v současném programovém období 2014 – 2020 bude klást důraz především na výzkum, inovace, životní prostředí i nadále technické pomoci v administrativních či právních věcech. Program by chtěl hlavně přispět k zesílení regionálních trhů a lepší koordinace v systému řízení. Co se týká finančních zdrojů, celkové finanční alokace byla vyčíslena na 64 332 186 € z toho 54 478 064 € příspěvek z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Jedním z těchto tří operačních programů, kde byl zaznamenán nárůst finančních prostředků je např. operační program přeshraniční spolupráce Rakousko - Alpenrhein – Bodensee – Hochrhein. V rámci toho operačního programu má být nejvíce finančních prostředků do druhé prioritní osy zaměřené na životní prostředí, energii a dopravu ve výši 21 208 087 €. Pokud bychom zhodnotili operační programy podle počtu prioritních os, zaznamenali bychom největší nárůst u přeshraniční spolupráce Rakouska – Itálie. Navíc tato spolupráce oproti ostatním je obohacena o nové územní oblasti ale taktéž o vyšší finanční prostředky z fondů Evropské unie. Celková finanční alokace činí 96 751 607, 06 € a příspěvek z Evropského fondu pro regionální rozvoj je vyměřen na 82 238 860 €. Největší přiděl byl vyhrazen na prioritní osu 3 v rámci přírodního a kulturního dědictví. Dále spolupráce Rakousko – Slovenská zachytila větší nárůst finančních prostředků. Tato spolupráce byla koncipována na podporu příhraničního regionu, kulturního a přírodního dědictví, udržitelného rozvoje dopravy a technické pomoci. Při pohledu na ostatní programy je patrné, že finanční příspěvky od Evropské unie jsou oproti období minulému nižší. Operační programy byly zaměřeny především na výzkum, inovace, životní prostředí, rozvoj lidských zdrojů, infrastrukturu, technickou pomoc, konkurenceschopnost a jiné.

V neposlední řadě v této části na základě operačních programů byly představeny autorkou vybrané úspěšně zrealizované projekty v rámci přeshraniční spolupráce 2007 - 2013. Pokud bychom se podívali na počet schválených projektů, jednalo by se o 860 projektů, což lze hodnotit jako velmi úspěšné. Dále lze konstatovat, že velká část příhraničních projektů byla spolupracována strukturálními fondy Evropské unie. V České republice bylo nejvíce projektů z Evropského fondu pro regionální rozvoj schváleno v rámci prioritní osy 1.2 – cestovní ruch, kultura a ekonomika volného času a oblast podpory 2.1 – podpora regionální dostupnosti. V této části bych ráda vyzdvihla projekt, který byl jeden z osmi označen jako velmi úspěšný projekt, který byl hodně propagován médii. Jednalo se o projekt v rámci přeshraniční spolupráce Rakousko – Německo s názvem „Předpovědní povodňový systém Morava – Dyje“. Projekt nám přinesl spoustu opatření, např.: spočívá v systému varování obyvatelstva před možnými riziky a nebezpečím v oblasti povodní. Realizace projektu probíhala 3 roky a náklady projekty činili 941 726 € z toho příspěvek z Evropského fondu pro regionální rozvoj 80, 16 %. Dále projekt „ Stárnutí platform“ přinesl výsledky v podobě minimalizace negativních faktorů v oblasti demografických změn ve Střední Evropě s cílem zefektivnit hospodářský růst sociálního citění a regionální rozvoj. Do tohoto projektu byly zapojeny všechny členské země přeshraniční spolupráce Rakouska.

Závěrečným komplexním zhodnocením celého programovacího období 2007 – 2013 dle mého názoru je všeobecně vzato v kladném slova smyslu, nicméně i přes tyto pozitivní aspekty byly zjištěny některé nedostatky, které mohly bránit vzniku operačních programů.

Celkové doporučení autorky pro zlepšení stávající situace a to z pohledu nového současného programového období 2014 – 2020 spočívá ve zjednodušení administrativních mechanismů i úkonů z hlediska konečného příjemce. Dále přispět k nastavení jednotného elektronického systému pro veškeré operační programy v rámci přeshraniční spolupráce. Bylo by vhodné se také v příštím období zaměřit na zefektivnění prohloubení komunikace mezi oběma zainteresovanými stranami. Věnovat se většímu zaměření na témata týkající se oblastí životního prostředí, inovací, technologií, sociální a zdravotní péče. Následně i přispět k vyššímu podílu projektových partnerů. Jako zásadní nedostatek autorka považuje špatně fungující kontrolní systém vedoucí ke korupci a z tohoto hlediska je zcela nezbytným faktorem důkladná a podrobná kontrola vykázaných výdajů, nicméně nutno podotknout, že příliš zdlouhavá

kontrola monitorovacích zpráv také není správná volba pro nastavení dobře fungujícího kontrolního systému. Co se týče projektů v rámci přeshraniční spolupráce programového období 2014 – 2020, vyhlášení prvních výzev na překládání projektů v rámci operačních programů je prozatím naplánováno na podzim roku 2015.

Za přínos bakalářské práce bezesporu lze označit vypracování aktuálního tématu přeshraniční spolupráce, která obsahuje kladné aspekty v oblasti postavení politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie a v neposlední řadě lze zmínit, že i další analýza budoucího vývoje přeshraniční spolupráce může taktéž napomoci jako výchozí podklad k dalšímu studiu.

I. Summary and keywords

The main topic of the Bachelor thesis is the analysis of cross-border cooperation between the selected state (Austria) and the EU Member States.

The theoretical part is devoted to the study, collection of data and subsequent analysis of literary sources in the field of cross-border cooperation, with an emphasis on regional policy of the European Union. In General, this section defined the issues related to cross-border cooperation (e.g. the concept of cross-border cooperation, program framework, objectives, etc.) in the programming period 2007-2013 and 2014 – 2020.

The practical part is focused on individual operational programmes INTERREG IV relating directly to the area. This section lies in the complex characteristics of the individual operational programmes (strengths and weaknesses, the priority axis, the financial allocation). Subsequently, it is also carried out an analysis of the operational programmes for INTERREG V. The last practical part is focused on the analysis of selected realized successful projects, which correspond to the programming period 2007-2013 is directly related to the area and were funded from the operational program INTERREG IV.

From the conclusion of work are proposed recommendations for improving the current situation, and it's from the perspective of the new programming period 2014-2020.

Keywords: Regional policy, INTERREG Program, European Territorial Cooperation, Operational programs, Projects

II. Seznam použitých zdrojů

- Bioforschung Austria. *Biores*, [2015]. Dostupné z <http://bioforschung.at/projects/biores/>
- Boháčková, I., & Hrabánková, M. (2009). *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck.
- Bundeskanzleramt Österreich. *Programmperiode 1995 – 1999*, © 2004 – 2015. Dostupné z <http://www.bundeskanzleramt.at/site/6095/default.aspx>
- Bundeskanzleramt Österreich. *Programmperiode 2000 – 2006*, © 2004 – 2015. Dostupné z <http://www.bundeskanzleramt.at/site/6094/default.aspx>
- BusinessInfo.cz. *Euroregiony*, 2013. Dostupné z <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/euroregiony-1836.html>
- Central Europe. *BATCo*, 2007 – 2013. Dostupné z http://www.central2013.eu/nc/projects-2007-2013/approved-projects/funded-projects/?tx_felogin_pi1%5Bforgot%5D=1&tx_fundedprojects_pi1%5Bproject%5D=55
- Central Europe. *CE-Ageing Platform*, 2007 – 2013. Dostupné z http://www.central2013.eu/nc/projects-2007-2013/approved-projects/funded-projects/?tx_fundedprojects_pi1%5Bproject%5D=101
- Central Europe. *CE-FRAME*, 2007 – 2013. Dostupné z http://www.central2013.eu/nc/projects-2007-2013/approved-projects/funded-projects/?tx_fundedprojects_pi1%5Bproject%5D=49
- Central Europe. *Smart Frame*, 2007 – 2013. Dostupné na: [http://www.central2013.eu/nc/projects-2007-2013/approved-projects/funded-projects/?tx_fundedprojects_pi1\[project\]=83](http://www.central2013.eu/nc/projects-2007-2013/approved-projects/funded-projects/?tx_fundedprojects_pi1[project]=83)
- Creating the future: Program zur grenzüberschreiden kooperation Österreich – Urgan 2007 – 2013. *Operational Programme for Objective 3 Cross-border Co-operation Austria-Hungary 2007-2013*, 2007. Dostupné z http://www.at-hu.net/at-hu/en/download/programme_documents.php
- Creating the future: Program zur grenzüberschreiden kooperation Österreich – Urgan 2007 – 2013. *Draft Cooperation Programme Austria-Hungary 2014 – 2020*, (2014). Dostupné z <http://www.at-hu.net/at-hu/en/program/2014-2020.php>

Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Kooperation Österreich – Ungarn 2007 – 2013. *Cooperation Programme INTERREG V-A Austria – Hungary*, 2015. Dostupné z http://www.at-hu.net/at-hu/downloads/ATHU2014-20/20150630_final_CP-ATHU_adopted_V1.2.pdf

Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Kooperation Österreich – Ungarn 2007 – 2013. *Biológiai eredetű erőforrások felhasználásának optimalizálása a Nyugat-magyarországi régióban, Bécsben és Burgenlandban*, [2015]. Dostupné z http://www.at-hu.net/at-hu/hu/projekt.php?we_objectID=47

Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Kooperation Österreich – Ungarn 2007 – 2013. *Financing*, [2015]. Dostupné z <http://www.at-hu.net/at-hu/en/program/index.php>

Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Kooperation Österreich – Ungarn 2007 – 2013. *A program aktuális helyzete*, [2015]. Dostupné z <http://www.at-hu.net/at-hu/hu/program/index.php#6>

Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013. *Cross-Border Cooperation Programme Slovakia – Austria 2007-2013*, 2007. Dostupné z http://www.sk-at.eu/sk-at/en/5_download_section.php#programme

Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013. *Project database – Ramsar SK - AT*, [2015]. Dostupné z http://www.sk-at.eu/sk-at/projekte/detail/sk/beschreibung.php?we_objectID=124

Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013. *Project database – AKK Centrope*, [2015]. Dostupné z http://www.sk-at.eu/sk-at/projekte/detail/sk/beschreibung.php?we_objectID=68

Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013. *Programovanie 2014 – 2020*, [2015]. Dostupné z http://www.sk-at.eu/sk-at/sk/10-2014_2020_sk.php

Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013. *Finančná tabuľka*, [2015]. Dostupné z http://www.sk-at.eu/sk-at/sk/2-7_financna.php

Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013. *Interreg V-A Slovakia-Austria Description of the Cooperation Programme*, 2015. Dostupné z http://www.sk-at.eu/sk-at/sk/10-2014_2020_sk.php

Creating the future: Program zur grenzüberschreiden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich 2007 – 2013. *Projektová databáza*, [2015]. Dostupné z <http://www.sk-at.eu/sk-at/projekte/sort/en/akronym-auf.php>

CzechInvest. *Slovníček pojmů*, © 1994 – 2015. Dostupné z <http://www.czechinvest.org/slovnicek-pojmu?dic=Z>

Das Land Steiermark. *Programmplanung Österreich-Slowenien 2014-2020*, © 2015. Dostupné z <http://www.raumplanung.steiermark.at/cms/beitrag/11854470/97850287/>

Dokoupil, J., Havlíček, T., Chromý, P., Jeřábek, M., Marada, M., Rumpel, P., Řehák, S., & Wilam, P. (2004). *České pohraniční – bariéra nebo prostor zprostředkování?*. Praha: Academia.

Dotační.info. *Fondy EU 2014-2020 brzdí zatím neschválený právní rámec*, 2013. Dostupné z <http://www.dotacni.info/fondy-eu-2014-2020-brzdi-zatim-neschvaleny-pravni-ramec/>

EurActiv.cz. *Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond*, © 2004 – 2015. Dostupné z <http://www.euractiv.cz/index.php?id=evropsky-zemedelsky-garancni-a-p>

Euregio Egrensis – regionální sdružení obcí a měst. *Historické souvislosti*, [2015]. Dostupné z <http://www.euregio-egrensis.org/cz/o-sdruzeni/page/o-sdruzeni>

Euregio Egrensis – regionální sdružení obcí a měst. *Úloha euroregionů*, [2015]. Dostupné z <http://www.euregio-egrensis.cz/>

Europa.eu. *Summaries of EU legislation – European Regional Development Fund (ERDF) (2007 – 2013)*, 2010. Dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=URISERV:g24234>

Europäische kommission. *BERICHT DER KOMMISSION AN DAS EUROPÄISCHE PARLAMENT UND DEN RAT Schutz der finanziellen Interessen der Europäischen Union – Betrugsbekämpfung Jahresbericht 2014*, 2015. Dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/de/TXT/?uri=CELEX:52015DC0386>

European Territorial Cooperation Austria – Czech Republic 2007 - 2013. *Operational programme Objective European Territorial Co-operation Austria – Czech Republic 2007 – 2013*, 2007. Dostupné z http://2007-2013.at-cz.eu/at-cz/cz/4-1_programove.html

European Territorial Cooperation Austria – Czech Republic 2007 - 2013. *Program EÚS Rakousko - Česká republika 2007–2013 se představuje: Podpora úspěšných dlouhodobě udržitelných projektů spolupráce v česko-rakouském příhraničním regionu*, [2015]. Dostupné z http://2007-2013.at-cz.eu/at-cz/downloads/ATCZ_infoblatt-pressemappe-CZ_130925.pdf

European Territorial Cooperation Austria – Czech Republic 2007 - 2013. *Příklady realizovaných projektů EÚS: Předpovědní povodňový systém Morava - Dyje*, [2015]. Dostupné z http://2007-2013.at-cz.eu/at-cz/cz/7-2_2007-2013.html#2.2

Euroregion Silesia. *Cíl 2 v období 2014-2020*, © 2004 – 2015. Dostupné z http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-cil2-o-programu

Evropská komise. *Odpovědi komise na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora „Financuje EFRR účinně projekty, které přímo podporují biologickou rozmanitost v rámci Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020?“*, 2014. Dostupné z <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2014/CS/1-2014-498-CS-F1-1.Pdf>

Evropská společenství. *Průvodce: Politika soudržnosti 2007 – 2013 – Poznámky a úřední texty*, 2009. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/publications/guide2007_cs.pdf

Evropský parlament. *Podpora evropské územní spolupráce z evropského fondu pro regionální rozvoj*, 2015. Dostupné z http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/cs/FTU_5.1.5.pdf

Evropský sociální fond v ČR. *Evropský sociální fond v ČR*, © 2008. Dostupné z <http://www.esfcr.cz/evropsky-socialni-fond-v-cr>

Gabbe, J., & Malchus, V. (2000). *Praktický průvodce pro přeshraniční spolupráci*. Dostupné z http://www.aebr.eu/files/publications/lace_guide.cz.pdf

INTERact. *INTERACT study towards cross-programme evaluation Thematic aspects of cross-border cooperation in Central and South-Eastern Europe: Understanding the*

added value, 2010. Dostupné z http://admin.interact-eu.net/downloads/2452/Cross-programme_evaluation:_thematic_study.pdf

INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein. *Herzlich Willkommen auf den Seiten von Interreg "Alpenrhein-Bodensee-Hochrhein"*, [2015]. Dostupné z <http://interreg.org.w00870d0.kasserver.com/>

INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein. *Interreg IV-Programm „Alpenrhein-Bodensee-Hochrhein“ im Rahmen des Ziels „Europäische territoriale Zusammenarbeit“ 2007 – 2013*, 2007. Dostupné z <http://interreg.org.w00870d0.kasserver.com/ViewContent.php?aktsbid=1&mainlink=1&mainnavid=296&subnavid=296&targetid=156&child=1>

INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein. *Kooperationsprogramme im Rahmen des Ziels „Europäische territoriale Zusammenarbeit“*, 2014. Dostupné z <http://interreg.org.w00870d0.kasserver.com/ViewContent.php?aktsbid=1&mainlink=1&mainnavid=399&subnavid=399&targetid=260&child=0>

INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein. *Programmberichte: Jährlicher Durchführungsbericht 2013 Interreg IV-Programm „Alpenrhein-Bodensee-Hochrhein“*, 2013. Dostupné z <http://interreg.org.w00870d0.kasserver.com/ViewContent.php?aktsbid=1093&subnavid=296&targetid=185&child=1>

INTERREG Alpenrhein|Bodensee|Hochrhein. *SWOT-Analyse des INTERREG V-Programmgebiets Alpenrhein-Bodensee-Hochrhein*, [2015]. Dostupné z <http://interreg.org.w00870d0.kasserver.com/ViewContent.php?aktsbid=1&mainlink=1&mainnavid=399&subnavid=399&targetid=260&child=0>

Rada Evropské unie. *Úřední věstník Evropské unie: Rozhodnutí rady ze dne 6. Října 2006 o strategických obecných zásadách společenství pro soudržnost (2006/702/es)*, 2006. Dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:291:0011:0032:CS:PDF>

Rada Evropské unie. *Úřední věstník Evropské unie, Nařízení rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. Července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č.*

1260/1999, 2006. Dostupné z http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/4c3f8c28-6b08-41e1-8466-9f53977c56b7/obecne_4c3f8c28-6b08-41e1-8466-9f53977c56b7

Evropská komise. *Nářízení evropského parlamentu a rady o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce*, 2012. Dostupné z http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2014/proposals/regulation/etc/etc_proposal_cs.pdf

INTERREG IV Italien – Österreich. *Das grenzübergreifende Kooperationsprogramm II programma di cooperazione transfrontaliera*, 2014. Dostupné z http://www.interreg.net/download/Udine_20141030_INTERREG_IV_Mahlknecht.pdf

INTERREG IV Italien – Österreich. *Kooperationsprogramm Interreg V Italien-Österreich 2014–2020*, 2014. Dostupné z <http://www.interreg.net/de/797.asp>

INTERREG IV Italien – Österreich. *ZIEL „Europäische territoriale Zusammenarbeit“ 2007-2013 OPERATIONELLES PROGRAMM zur Förderung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit im Grenzraum zwischen ÖSTERREICH – ITALIEN*, 2007. Dostupné z <http://www.interreg.net/de/dokumente/programmdokumente.asp>

Interreg Rakousko – Česká republika, Evropský fond pro regionální rozvoj. *Program spolupráce Rakousko – Česká republika 2014 – 2020 finální verze*, 2015. Dostupné z <http://www.at-cz.eu/cz/ke-stazeni/programove-dokumenty>

INTERREG Bayern – Österreich 2007-2013. *Jahresbericht 2013* Gemäß art. 67 der vo (eg) nr. 1083/2006 „Ziel Europäische Territoriale Zusammenarbeit“ *Deutschland/Bayern–Österreich 2007–2013*, 2014. Dostupné z http://www.interreg-bayaut.net/interreg_iv/content/dokumente/programmgebietsbezogene/Jahresberichte/JD B%202013_Interreg4%20BY_AT.pdf

INTERREG Bayern – Österreich 2007-2013. *Operationelles Programm „Ziel Europäische Territoriale Zusammenarbeit“ Deutschland/Bayern – Österreich 2007-2013*, 2007. Dostupné z http://www.interreg-bayaut.net/interreg_iv/dokumente.html

INTERREG Österreich - Bayern 2014 – 2020 Europäische Union – Europäischer Fonds für Regionale Entwicklung. *Kooperationsprogramm INTERREG V-A Österreich –*

Deutschland/Bayern 2014-2020, 2014. Dostupné z <http://www.interreg-bayaut.net/programm/programminhalte/>

Kadeřábková, J., Mates, P., Postránecký, J., & Wokoun, R. (1996). *Úvod do regionálních a správních věd* (Vyd. 1. ed.). Praha: Codex Bohemia.

KUČEROVÁ, I. (2006). *Evropská unie: Hospodářské politiky* (Vyd. 1. ed.). Praha: Karolinum.

Marek, D., & Kantor, T. (2009). *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie* (2., rozš. vyd.). Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Evaluace*, 2009. Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/E/Evaluace>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Fondy EU: Glosář základních pojmů*, 2005. Dostupné z http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/08243778-3679-4d72-8c17-b860438b124e/1126792310-glos-internet_08243778-3679-4d72-8c17-b860438b124e

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Grantové schéma – období 2000 - 2006*, 2009. Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/G/Grantove-schema-obdobi-2000-2006>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *NUTS*, 2009. Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/N/NUTS>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Příjemce podpory*, 2009. Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/P/Prijemce-podpory>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Rámeček evaluace v České republice v období 2004 - 2006*, 2009. Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Evaluace-v-obdobi-2004-2006/Ramecek-evaluace-v-Ceske-republice-v-obdobi-2004-2006>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Vývoj iniciativy*, 2009. Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/Interreg-IIIB-CADSES/Charakteristika/Vyvoj-iniciativy>

Ministerstvo pro místní rozvoj: Národní orgán pro koordinaci. *Čtvrtletní monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti v programovém*

období 2007–2013, 2014. Dostupné z http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/8db7b709-bce3-4fa8-b0c8437f1610a10c/CMZ_2014_IIQ_elektronicka.pdf?ext=.pdf

Netolický, V. (2007). *Euroregiony: úvod do problematiky*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s.

Oficiálne stránky obce Moravský Svätý Ján. *Zelený most pre voľný pohyb zvierat*, 2012. Dostupné z <http://www.moravskysvatyjan.sk/zeleny-most-pre-volny-pohyb-zvierat/>

ÖROK. *EU – Strukturfonds in Österreich 2007 – 2013*, © 2015. Dostupné z <http://www.oerok.gv.at/eu-regionalpolitik/eu-strukturfonds-in-oesterreich-2007-2013.html>

ÖROK. *Grenzüberschreitende Kooperation 2014 - 2020*, © 2015. Dostupné z <http://www.oerok.gv.at/esi-fonds-at/efre/ziel-etz-grenzueberschreitend.html>

ÖROK. *Grenzüberschreitende Kooperation*, © 2015. Dostupné z <http://www.oerok.gv.at/eu-regionalpolitik/eu-strukturfonds-in-oesterreich-2007-2013/ziel-etz-grenzueberschreitend.htm>

ÖROK. *STRAT.AT Bericht 2012*, 2012. Dostupné z http://ec.europa.eu/regional_policy/how/policy/doc/strategic_report/2012/at_strat_report_2012.pdf

ÖROK. *STRAT.AT2020 Partnerschaftsvereinbarung Österreichs Zur Umsetzung der Europäischen Struktur und Investitionsfonds 2014 – 2020*, 2014). Dostupné z http://www.oerok.gv.at/fileadmin/Bilder/3.Reiter-Regionalpolitik/2.EU-Kohaesionspolitik_2014_/Nationale_Strategie_STRAT.AT2020/STRAT_AT_2020_genehmigte_Fassung_vom_Oktober_2014.pdf

Povodí Moravy. *Jez Hodonín*, © 2012 – 2015. Dostupné z <http://m00090.pmo.cz/cz/stranka/jez-hodonin/>

SI – AT European Territorial Cooperation. *Cooperation Programme Interreg VA Slovenia-Austria*, 2015. Dostupné z http://www.siat.eu/program_en/category/cooperation_programme_interreg_v-a_slovenia-austria/

SI – AT European Territorial Cooperation. *Draft Cooperation Programme INTERREG V-A Slovenia-Austria 2014-2020*, 2014. Dostupné z http://www.si-at.eu/program_en/category/cooperation_programme_interreg_v-a_slovenia-austria/

SI – AT European Territorial Cooperation. *Konferenca o čezmejnem sodelovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo 2014-2020*, 2015. Dostupné z http://www.si-at.eu/program_sl/category/conference_on_cross-border_cooperation_slovenia_and_austria_2014-2020/

SI – AT European Territorial Cooperation. *Objective 3 – European Territorial Cooperation Operational Programme CROSS-BORDER COOPERATION SLOVENIA-AUSTRIA 2007-2013*, 2007. Dostupné z http://www.si-at.eu/program_en/category/operational_programme/

SI – AT European Territorial Cooperation. *Successfully implemented Project fair in the frame of the European Cooperation Day 2012*, 2012. Dostupné z http://www.si-at.eu/news_en/archivdetail/category/press_releases/successfully_implemented_project_fair_in_the_frame_of_the_european_coo

Stejskal, J., & Kovárník, J. (2009). *Regionální politika a její nástroje* (Vyd. 1. ed.). Praha: Portál.

Svatošová, L., Boháčková, I., & Hrabáková, M. (2005). *Regionální rozvoj z pozice strukturální politiky* (Vyd. 1. ed.). České Budějovice: Jihočeská univerzita.

Svozilová, A. (2011). *Projektový management* (2., aktualit. a dopln. vyd). Praha: Grada.

Wokoun, R. (2003). *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie* (Vyd. 1. ed). Praha: Oeconomica.

Wokoun, R. (2006). *Strukturální fondy a obce I* (Vyd. 1. ed.). Praha: ASPI.

Wokoun, R., Malinovský, J., Damborský, M. & Blažek, J. (2008). *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde.

III. Seznam použitých obrázků a tabulek

Seznam Obrázků

Obrázek 1: Přeshraniční spolupráce v Evropě od 2007 do roku 2013.....	21
Obrázek 2: Programová oblast přeshraniční spolupráce Německo – Rakousko (2007 – 2013).....	39
Obrázek 3: Programová oblast přeshraniční spolupráce Alpský Rýn – Bodamské jezero – Horní Rýn – Rakousko (2007 – 2013).....	42
Obrázek 4: Programová oblast přeshraniční spolupráce Itálie – Rakousko (2007 – 2013)	45
Obrázek 5: Programová oblast přeshraniční spolupráce Slovinsko – Rakousko (2007 – 2013).....	48
Obrázek 6: Programová oblast přeshraniční spolupráce Maďarsko – Rakousko (2007 – 2013).....	51
Obrázek 7: Programová oblast přeshraniční spolupráce Slovensko – Rakousko (2007 – 2013).....	54
Obrázek 8: Programová oblast přeshraniční spolupráce Česká republika – Rakousko (2007 – 2013).....	57
Obrázek 9: Oblasti přeshraniční spolupráce Rakouska 2014 - 2020.....	60
Obrázek 10: Předpovědní povodňový systém Morava – Dyje (jez Hodonín).....	74
Obrázek 12: Zelený most pro volný pohyb zvířat na jihu svatého Jana.....	77

Seznam tabulek

Tabulka 1: Rozdělení finančních prostředků	41
Tabulka 2: Rozdělení finančních prostředků	44
Tabulka 3: Rozdělení finančních prostředků	47
Tabulka 4: Rozdělení finančních prostředků	50
Tabulka 5: Rozdělení finančních prostředků	53
Tabulka 6: Rozdělení finančních prostředků	56
Tabulka 7: Rozdělení finančních prostředků	59
Tabulka 8: Rozdělení finančních prostředků	62
Tabulka 10: Rozdělení finančních prostředků	67
Tabulka 11: Rozdělení finančních prostředků	72
Tabulka 12: Informace o projektu „Předpovědní povodňový systém Morava – Dyje“ .	73
Tabulka 13: Informace o projektu „Ramsar – SK - AT“	75
Tabulka 14: Informace o AKK Centrope	76
Tabulka 15: Informace o projektu Biores	78
Tabulka 16: Informace o projektu Smartframe.....	79
Tabulka 17: Informace o projektu Baltsko – jaderský dopravní koridor.....	81
Tabulka 18: Informace o projektu CE - FRAME	82
Tabulka 19: Informace o projektu CE – Stárnutí platforem	84